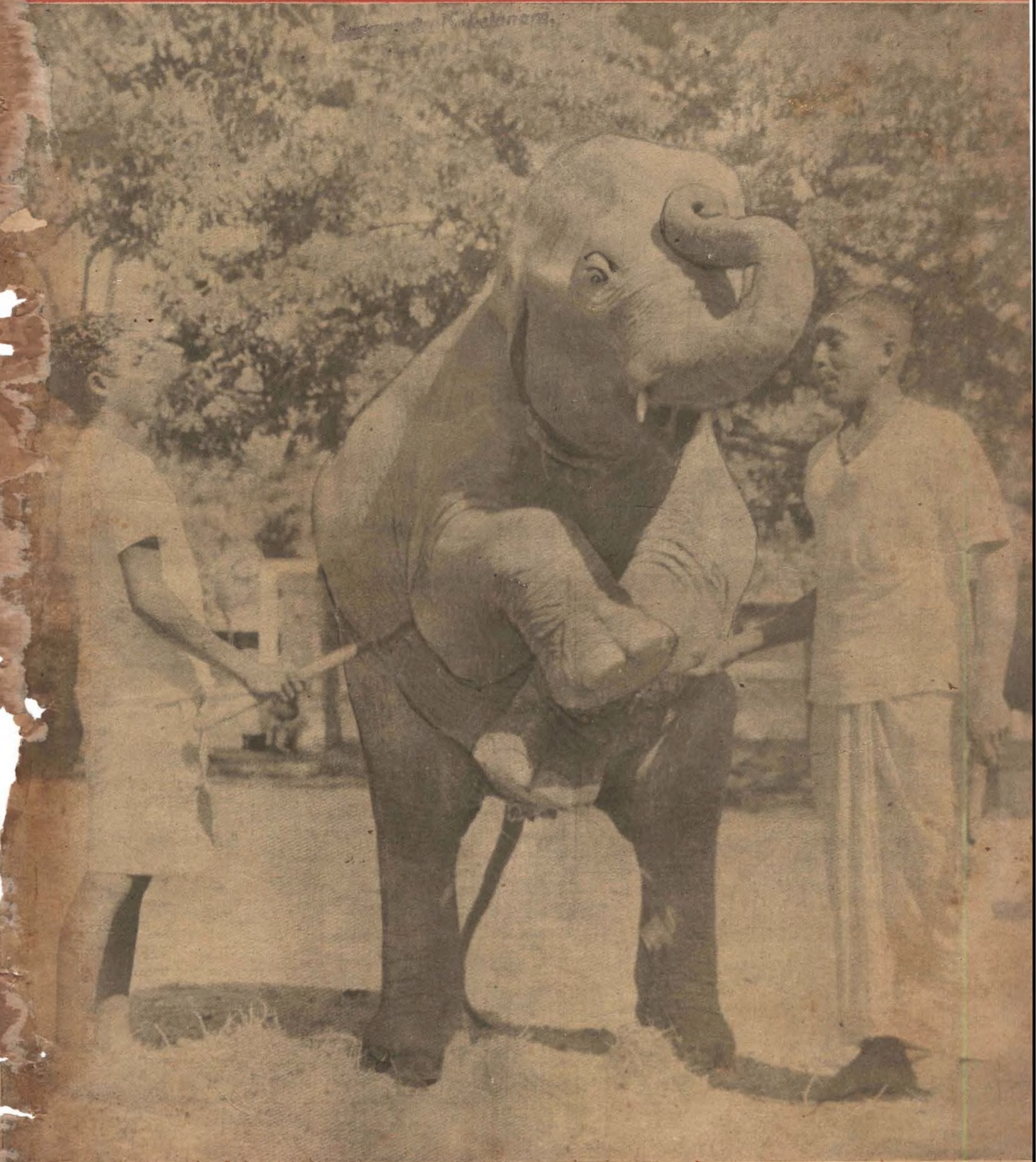

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

‘నమస్తే’

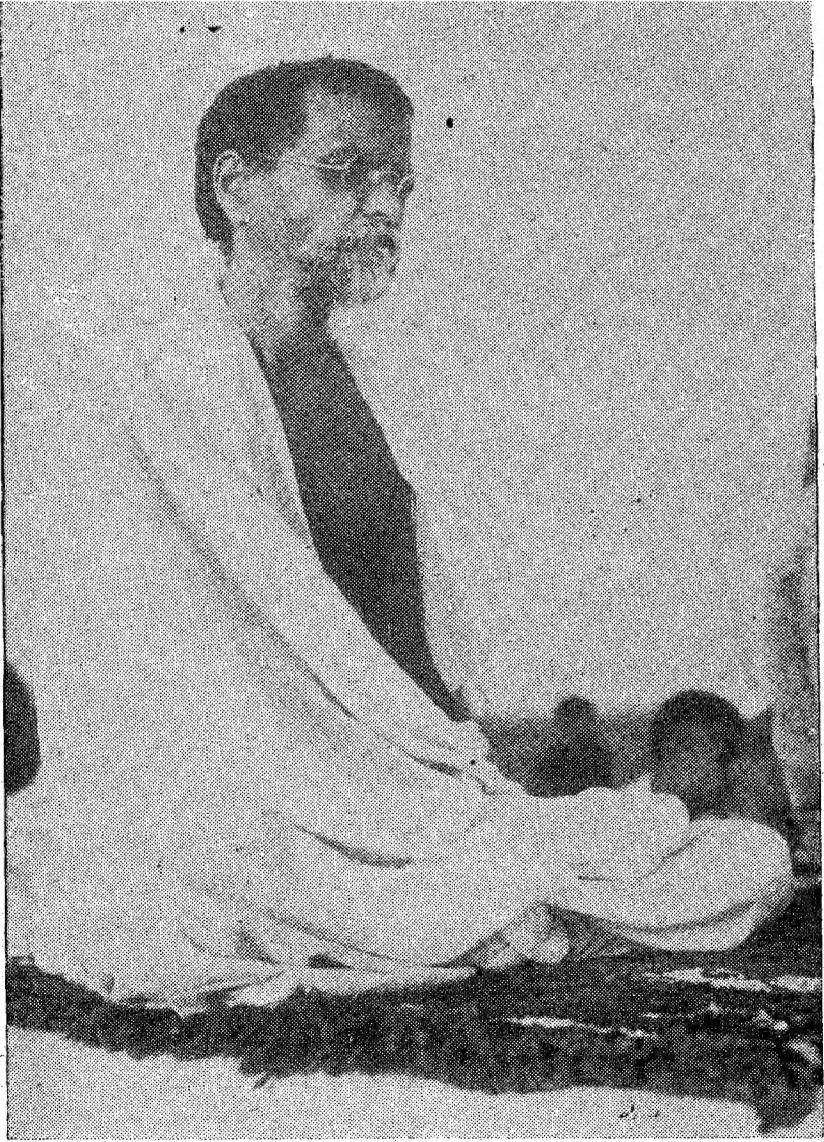

మాంట్ బాటక సతి యుద్ధవికలాంగుల వృత్తివిద్యా శిక్షణశాలను దర్శించి, లోహసామగ్రి శాఖ ఏద్యోగులతో మాట్లాడుకున్న దృశ్యం.

యుద్ధవికలాంగుల వృత్తివిద్యా శిక్షణశాలలో ఆటవస్తువులశాఖను మాంట్ బాటక సతి పరిశీలిస్తున్న దృశ్యం.

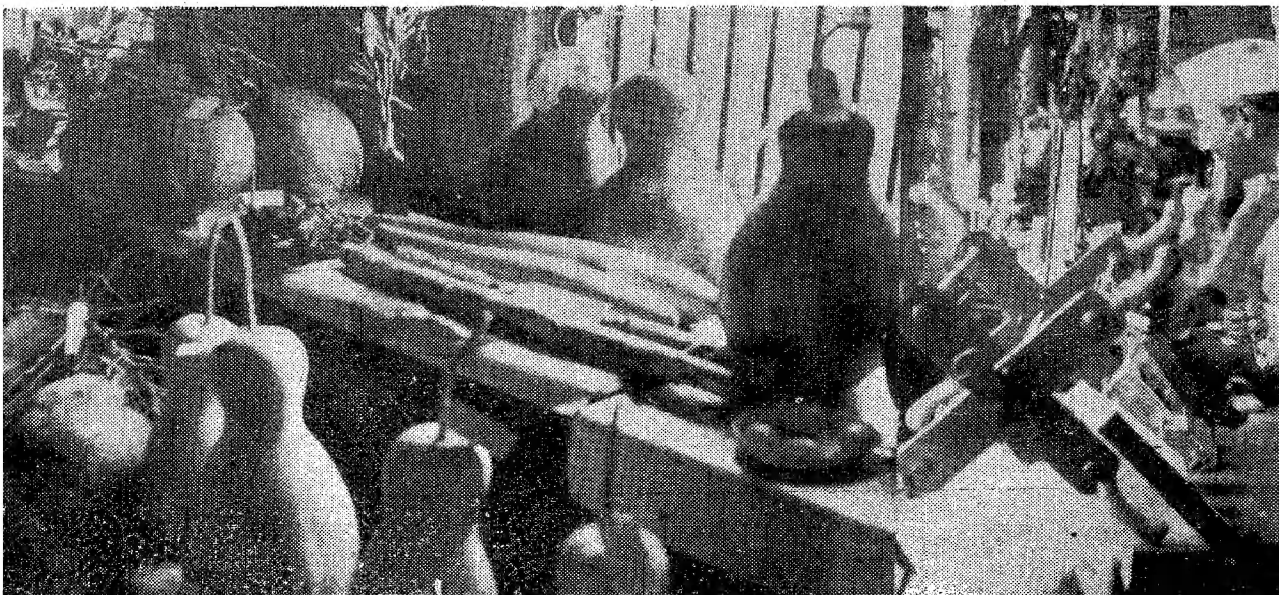
వార్తా చిత్రాలు

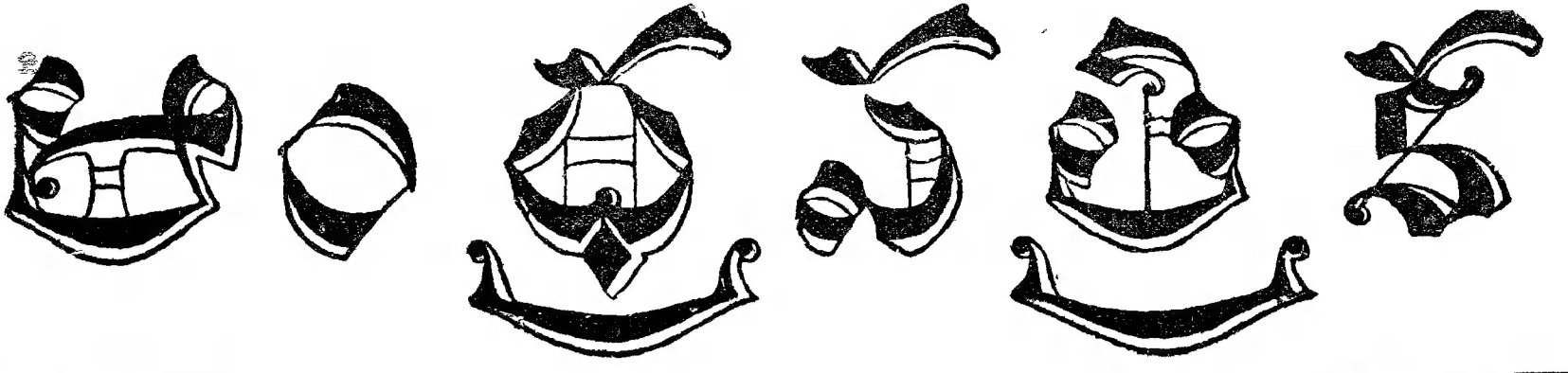
ఆచార్య శ్రీ కె.ఎస్.బా.భావే.

పశ్చిమ బెంగాల్ గవర్నర్ శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు, కలకత్తాలో గాంధీ ఘాట్ నిర్మాణానికి పునాదిరాయి వేస్తున్న దృశ్యం.

బాంబాయి ప్రధాని బి. జి. ఫోర్ గారు త్రాల్ శుద్ధిలో గ్రామపరిశ్రమల వస్తుప్రదర్శన ముసకు వేంచేసి, వస్తువులను తిలకిస్తున్నారు.

సంవత్సరచందా రు. 12-0-0

విడివ్రతిక అణాలు 0-4-0

ప్రతిబుధవారమున ప్రకటింపబడును

ఓరు లేయవి యొనరించిన నరవర ! యప్రియము తన మనంబున కగు దా

నొరులకు నవి నేయకునికి పరాయణము పరమధర్మ పథముల కెల్లఁగా. (మహాభారతము)

సంపుటము 40

సంచిక 36

Founder: K. NAGESWARA RAO.

సర్వధారి సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ ఏకాదశి బుధవారము

సింగి నింగడు

(పుదుచ్చేరి బొమ్మలు.)

ఆంధ్ర పత్రిక

1948-వ సం॥ నెల మే 19-వ తేది బుధవారము

పాలస్తీనాలో ఆగ్రరాజ్యముల ఎత్తులు

బ్రిటిష్ ప్రాజాపత్యము ఆంధ్ర మొందుటవలన పాలస్తీనా సమస్య పరిష్కారము కాకపోవుట యేగాక, ఆ 'పవిత్రభూమి'యందలి పరిస్థితులు మరింతవిషమించి, పాలస్తీనాసమస్య మరింత క్లిష్టమైనది. భారతదేశములో వలె అధికారమును దఖలుపరచి పోవుటకు పాలస్తీనాయందు ప్రత్యేక ప్రభుత్వములు ఏర్పడియుండలేదు. భారతదేశమును విభజించినట్లు పాలస్తీనాను విభజించి, వేరు వేరు ప్రభుత్వముల స్థాపించుటకు అవకాశమున్నప్పటికిని, ఇతరకారణములవలన విభజనకు జరిగిన తొలి నిర్ణయమును రద్దుచేయుట జరిగినది. ఏకాకారణమున భారతదేశమును విభజించిరో అదే కారణమునకు పాలస్తీనా విభజనను బ్రిటిష్ ప్రతిఘటించెను. కాని యూదులు ఇస్రేల్ రాజ్యమును స్థాపించుటవలన, పాలస్తీనావిభజన సిరపడినది. అమెరికా ఈ నూత్న రాజ్యమును గుర్తించినది. త్వరలోనే రాజ్యాంగ సంబంధముల నేర్పరచుకొని, లోగడ ఆయుధముల ఎగుమతివై గల నిషేధములను తొలగించి యూదు రాజ్యమును నిలుపుటకు అమెరికా సంపూర్ణ సహాయము చేయునున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఇతర రాజ్యములును త్వరలోనే అమెరికాను అనుసరింపగలవు. అప్పుడే పాలస్తీనాపై ఆరబ్ రాజ్యముల "దురాక్రమణ" భద్రతామండలిలో ప్రస్తావనకు వచ్చెను. అమెరికా మధ్యప్రాచ్యము నందు గల అపేక్షలను రక్షించుకొనవలసియున్నందునను, అధ్యక్ష ఎన్నికలలో యూదుల విషయమై ప్రభుత్వ విధానమునకు అత్యంత ప్రాధాన్యమున్నందునను ట్రూమన్ అధ్యక్షుడు పాలస్తీనా వ్యవహారములందు ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించుచుండెను. మధ్యసమీప ప్రాచ్యములందలి ఆరబ్ రాజ్యముల అదమామించుట కా ప్రాంతములందు ఒక స్వతంత్ర శక్తివంతమైన రాజ్యము ఉండుట అగ్రరాజ్యములన్నిటికి అవసరమే. కనుక ప్రస్తుతము బ్రిటన్, ఫ్రాన్సులు ఇస్రేయిల్ రాజ్యముపట్ల ఆసక్తి, అనిర్ణయ విధానమును అనుస

రించినప్పటికిని, త్వరలోనే అమెరికాను అనుసరించి తీరగలవు. అయితే పాలస్తీనా సమస్య, మధ్య ప్రాచ్యమునందలి ఆరబ్ రాజ్యముల సమస్య లన్నియు రష్యా వైఖరిపై ఆధారపడియుండును. ప్రస్తుతము రష్యా ఆరబ్ రాజ్యములకు అంత అనుకూలసంబంధములు లేవు. ఇరాక్, ట్రాన్స్ జోర్డాన్, సాదీ అరేబియాలు హెచ్చుగ బ్రిటన్, అమెరికాలపై ఆధారపడియున్నవి. ట్రాన్స్ జోర్డాన్, సాదీ అరేబియా అభివృద్ధికి అమెరికా ఆర్థిక సహాయము చేయుటేగాక, సాంకేతిక ప్రవీణులనుకూడ పంపుచున్నది. ఆరబ్ రాజ్యము లేవియు ఈ సహాయమును వదులుకొనజాలవు. అంతియేగాక ఆరబ్ రాజ్యములలో నామమాత్రపు ఐక్యత ఉన్నదేగాని, వీరి అపేక్షలు పరస్పరవిరుద్ధమైనవి. పాలస్తీనాపై ట్రాన్స్ జోర్డాన్, ఈజిప్టు, సిరియాలకు ప్రత్యేక అపేక్షలు గలవు. ఆ కారణమున ఆరబ్ రాజ్యముల ప్రస్తుత ఐక్యము ఆసాంతము ఉండదని సోవియట్ రష్యా విశ్వాసము. ఏవిధముగ వైనను రష్యాకు ప్రతిగా ఈ ఆరబ్ రాజ్యములను ఏకముగావించవలెనని బ్రిటన్, అమెరికాలు ప్రయత్నించుచున్నవి. గతానుభవమువలన ఈ ఆరబ్ రాజ్యములను వీరు పూర్తిగా విశ్వసింపజాలకున్నారు. పంచమాంగదళముగ అవసరమైనపుడు సరిచేయుటకు ఈ యూదు రాజ్యమును స్థాపించుచున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఇంతవరకు ఈ స్వతంత్ర యూదు రాజ్యముపట్ల రష్యా ఎట్టి వైఖరిని అవలంబించునో స్పష్టము కాలేదు. యూదులన్న సోవియట్ రష్యాకు ప్రత్యేకాభిమానమేమియులేదు. ప్రపంచ రాజ్యాంగ పైనిక హ్యూహమునందు పాలస్తీనాకు గల ప్రాధాన్యమును మనస్సునం దుంచుకొనియే రష్యా కూడా తన విధానమును నిర్ణయించుకొనును. ఆసియా ఖండమున మంచూరియా అయినట్లు మధ్య ప్రాచ్యమున పాలస్తీనా అగ్రరాజ్యముల సంఘర్షణ రంగము కాగల డనుట నిర్వివాదము.

ఆరబ్ రాజ్యములు భారీ ఎత్తున పైనిక చర్యలు ప్రారంభించినవి. స్వతంత్ర యూదురాజ్య ప్రధాననగరముపై ఆరబ్ విమానములు దాడి సాగించినవి. యూదులు కూడ ఈ ఆరబ్ దండయాత్రను ప్రతిఘటించుటకు సమాయత్తమగుచుండిరి. అమెరికా జెకస్లవేకియాలు పూర్తిగా ఆయుధముల సరఫరా చేయుటకు తీర్మానించుకొన్నవి. బ్రిటన్, ఇరాక్, ట్రాన్స్ జోర్డాన్లతో చేసికొనినట్టి ఒడంబడికల ననుసరించి ఆ దేశములకు సహాయము చేయవలసియుండును. ఈ విధముగ 1936, 37 సంవత్సరములందు స్పెయిన్ లో రష్యా, జర్మనీ, ఇటలీలు జోక్యము కల్పించుకొని నటులనే పాలస్తీనా యందిపుడు బ్రిటన్, అమెరికా, రష్యాలు జోక్యము కల్పించుకొనగలవు. స్పెయిన్ అంత ర్యుద్ధము ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామమునకు దారితీసిన విధముగనే పాలస్తీనా తృతీయ ప్రపంచ సంగ్రామమునకు దారితీయవచ్చును. ఐక్యరాజ్య సమితి, బ్రిటన్, ఫ్రాన్సుల చెప్పచేతలలో ఉండి స్పెయిన్ అంతర్యుద్ధమును ఆపుచేయ లేకపోయెను. అట్లే ఇప్పుడు ఐక్యరాజ్యసమితి అమెరికా, బ్రిటన్ల కీలుబొమ్మగ ఉండి పాలస్తీనా సమస్యను పరిష్కరింపక కష్టమొనర్చెను. ఇప్పటికి ఏదేమూ పాలస్తీనాలో పైనిక సంఘర్షణను నివారించుటకుగాని, నిలుపుదల చేయుటకుగాని ప్రయత్నింపలేదు. పాలస్తీనాయం దిట్టి పరిణామము అనివార్యమని అర్థసంవత్సరము క్రితమే స్పష్టమయ్యెను. ఆరబ్ రాజ్యములు బ్రిటిష్ నిర్ణయమును నిరీక్షించుచుండినవనియు, ఆ కార్యక్రమము పూర్తియగుటతో ఆరబ్ రాజ్యములన్నియు పాలస్తీనాయందు ఆరబ్ రాజ్యమును స్థాపించుటకు తమ నేనావాహినుల పంపుననియు ట్రాన్స్ జోర్డాన్ రాజు అనేక పర్యాయములు స్పష్టముచేసెను. ఆరబ్ రాజ్యముల సంకల్పముల గూర్చి ఎవరికి ఎట్టి సందేహములును లేవు. అయినను అగ్రరాజ్యములన్నియు ప్రపంచ శాంతినిగాని, యూదు, ఆరబ్ల తేమమునుగాని, పాలస్తీనా భవిష్యత్తునుగాని విచారింపక తమ యపేక్షల రక్షణ కనుకూలమైన విధానమును అనుసరించెను. నేటి పాలస్తీనా పరిస్థితి ముందు రానున్న ప్రళయమునకు సూచకమని చెప్పక తప్పదు.

ప్రాథమిక వయోజన విద్యా వ్యాప్తి

చెన్నరాష్ట్ర విద్యాశాఖామంత్రి శ్రీ అవినాశిలింగము చెట్టిగారికి ఏవో కొన్ని భావములున్నవి. వాటి కొక స్థిరత్వముగాని, సుస్పష్టమైన స్వరూపముగాని లేదని వారు తరచు చేయు ప్రసంగములు, ప్రకటనలు వెల్లడి

చేయుచున్నవి. రాష్ట్రమున వయోజన విద్యావ్యాప్తికి నూరు పాఠశాలలను, మూడు కళాశాలలను స్థాపింప సంకల్పించినట్లు గతవార మొక ప్రకటన చేసిరి. కేవలము సంకల్పము మాత్రముననే నిరక్షరాస్యత నిర్మూలన మగునని వీరి విశ్వాసమువలె కన్పించుచున్నది. ఈ నూరు పాఠశాలలు ఎన్ని సంవత్సరములు పనిచేసినను రాష్ట్రవయోజనములు అందరు అక్షరాస్యులు కాజాలరు. ఈ పాఠశాలల నిర్వహణమునకు వారు కేటాయించిన ధనమునుబట్టియే ఈ విషయమై వారికి గల శ్రద్ధాసక్తులు విదితమగుచున్నవి. ఇక ప్రాథమికవిద్య విషయమున విద్యామంత్రి తమ మధురప్రసంగమున 1939-40 సంవత్సరములో రాష్ట్ర ప్రభుత్వము 173 లక్షలు ఖర్చుచేసి యుండెనని 1948-49 సంవత్సరములో తాము 501 లక్షలు ఖర్చుచేయదలచితిమని వెల్లడించి అమితసంతృప్తిని ప్రదర్శించిరి. ఈ ఏడు సంవత్సరములలో రాష్ట్రదాయ మెంత పెరిగినదియో ఇతర కార్యక్రమములకై ఎంత ఖర్చుగుచున్నదియు గమనించిన ఇంతటి ఆనందమునకు అవకాశము ఉండదు. ఈ దశాబ్దములో ప్రజల పన్ను భారము, జీవితవ్యయము విపరీతముగ హెచ్చుటయు, జీవితసౌకర్యములు కశీసావనరములు లభింపక పోవుటయు జరిగినది. రాష్ట్ర విద్యామంత్రి మొదటినుండియు ఒక దురభిమానము, ఒక అపోహ కలదు. తమ విధానమే ఉత్తమమైన విధానమని, తాము తమ విధుల నిర్వర్తించుచున్నను ప్రజలు తమతో సహకరింపక తమ బృద్ధతల నిర్వర్తింపక ఉండి రని అవినాశిలింగం చెట్టిగారి యభిప్రాయము. పాఠశాలల నిర్వహణములో స్థానిక సంస్థల అసామర్థ్యమును తెగజుటలో ఇదే ధోరణి వ్యక్తమగుచున్నది. ఏ విద్యాసంస్థయు సంతృప్తికరముగ నిర్వహింపబడుట లేదన్నది స్పష్టమే. కాని విద్యావిషయమున ప్రతిభను గుర్తింప కుండుటకు ఏనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నిశ్చయించెనో అప్పుడే సామర్థ్యమునకును స్వస్తి చెప్పట జరిగినది. ఈ దృక్పథము, ఈ ప్రతిపది విధానమును విరమింపక ఏ రెన్ని పథకముల నమలుచేయ సంకల్పించినను, అమలు చేసినను ప్రయోజనము శూన్యమే. నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యవిషయమునను, వయోజన విద్యావ్యాప్తి విషయమునను మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన పథకములు చాల లోఁబోయివున్నాయిగ నున్నవి. విద్యార్థులలోగాని, అధ్యాపకులలోగాని ఉత్సాహమును రేకెత్తించుటలేదు. అభిమానము, ఉత్సాహము లేకున్న ఇట్టి కార్యక్రమములు నఫలము కాజాలవు.

భారతరాజకీయాలు :

కాశ్మీర్ స్వాతంత్ర్య ఉత్సవాలు

నిజాంతో ఒడంబడికకు మౌంట్ బాటన్ ఆఖరుప్రయత్నం

కాశ్మీర్ ప్రజలు తమ స్వాతంత్ర్యోత్సవాలు వైభవోపేతంగా జరుపుకున్నారు. డోగ్రా గ్రంథశాలపరిపాలననుండి విముక్తిపొంది, బాధ్యతా మూత ప్రజాప్రభుత్వమును స్థాపించుకొనవలెనని కాశ్మీర్ ప్రజలు దాదాపు గత రెండు దశాబ్దముల నుండి జరుపుచున్న పోరాటము ఇప్పటికి జయంతముగా ముగిసినది.

స్వాతంత్ర్యము లభించిన వెనువెంటనే కాశ్మీర్ ప్రజలనేక క్లిష్టపనుషుల నెదుర్కొన గలసినవిని. వానిలో ముఖ్యమైనది దండెత్తి యుద్ధము దుండగుల సమస్య. కాశ్మీర్ వివాదమును పరిష్కరించుటకు భద్రతామండలి తీర్మాన మేమియు ఉపకరించగ; వైగాక్రాంత అడ్డం ధులు కూడ కల్పించనవచ్చును. ఈ తీర్మానమునకు భారతప్రభుత్వము తన తీవ్ర అసమ్మతిని తెలియ కీసినది. అయినను, భద్రతామండలి సాహార్ద సంఘము కాశ్మీరు వచ్చిన యెడల వారికి అన్ని సౌకర్యములు ఏర్పాటు చేయుటకు, దుండగులు జరిపిన దుష్కృత్యములను పరిశీలించుటలో వారికి సహాయపడుటకు భారత ప్రభుత్వము సిద్ధముగా నున్నది. కాశ్మీర్ ను రక్షింపున భారత సైనికులను గురించిగాని, కాశ్మీర్ ప్రజామంత్రివర్గమును మార్పుచేయుం దుటకుగాని భద్రతామండలి సంఘము తల పెట్టచో అందుకు భారతప్రభుత్వ సహకారము లభించదు; అట్టి సూచనలను భారతప్రభుత్వము పెద చెవిని పెట్టును. భద్రతామండలి తీర్మానము ప్రకారము దుండగుల సుపసంహరింప వలసిన బాధ్యత పాకిస్తాన్ పై నున్నది. దుండగులు వెల్లి పోయి, కాంతియుత వాతావరణ మేర్పడినప్పుడే కాశ్మీర్ ప్రభుత్వము డైరీపై ట్ జరుపును. దుండగుల సుపసంహరించుటకు పాకిస్తాన్ నిరా

కరించినది. కాబట్టి ముందుగా ఆ సంఘము పాకిస్తాన్ తన విధి నిర్వహించినట్లు చేయవలెను. దుండగులు పూర్తిగా వెల్లిపోవువరకు భారత సైనికులు కాంతించరు. వారి యుద్ధచర్యలను ఆపుచేయుటకు భద్రతామండలిసంఘము నకు ఎట్టి అధికారము లేదు. కాబట్టి ఆ సంఘము ఇప్పుడే భారతదేశమునకు వచ్చినను చేయవలసిన పని యేమియు లేదు. ఇండియా, పాకిస్తాన్ ప్రతినిధులతో మంతనములు జరుపుచుండుటతో ఆ సంఘము తీవ్రపై జెందవచ్చును. ఆ సంఘ సభ్యుల పేర్లు ఇంకను పూర్తిగా నిర్ణయము కాలేదు. సభ్యులందరు నియమంపబడి, ఒకచో జేరి, భారతదేశమునకు వాగు చేరు లోపలనే కాశ్మీర్ శత్రునిముక్తము కావచ్చును.

వేసవికాలము ప్రవేశించిన కొలదియు కాశ్మీర్ లో భారతసేనల పురోగమనము త్వరిత మగుచున్నది. ఇప్పుడన్ని రంగములలోను దుండ గులు పలాయనములోనే యున్నారు. దుండగు లకు రక్షణస్థానములుగా నున్న కొండలు చాల వరకు భారతసేనల వశమైనవి. సరిహద్దుప్రాంత ములనుండి వచ్చిన కొండజాతుల దుండగుల సంఖ్య చాలవరకు తగ్గిపోయినది. మొదట దాడి జరిగినప్పుడు కాశ్మీర్ లోయలో వారు ఇప్పుడు వచ్చినట్లు దోచుకుని, ఇండ్లకు వెళ్ళివారు. వీరిని చూచి అచ్చటి వారు తండ్రిపతండ్లములుగా బయలుదేరి కాశ్మీర్ కైకి, దోచుకొనుటకు వచ్చిరి. కాని అప్పటికే భారతసేనలు దుండగు లను నిలవరించెను. చలికాల మగుటకల్ల దుండ గులు ఎటు కదలుటకు వీలులేక కాశ్మీర్ లోనే వుండిపోయిరి. దోచుకొనుట కిక అవకాశము లేదని వారికిప్పుడు బోధపడినది. మొదట్లో జీతము లేకుండ పోరాడినవారికిప్పుడు నెలకు

తణంగంలో సాహస పరాక్రమాల ప్రదర్శించి పేరుపొందిన మేజర్ భారతసింగ్ ను పండిట్ నెహ్రూ అభినందిస్తున్నారు.

రూ. 80 కు పైగా జీత మిచ్చినను చాలుటలేదు. భారతసేనలు యుద్ధమును తీవ్ర మొనరించుటతో సరిహద్దుజాతులవారికి గుండె బేజారై తిపోయెను. ప్రాణములతో బ్రతికియుండిన, దోపిడీసంగతి తరువాత చూడవచ్చునని వారిప్పుడు పారిపోవుచున్నారు. వీరందరు పారిపోయినచో ఇక మిగులునది పాకిస్తాన్ సైనికులు, ప్రజలు మాత్రమే. కాశ్మీర్ ప్రజలు ఈ యుద్ధములో దుండగులతో ఎప్పుడూ సహకరించనేలేదు. కొండలప్రాంతములో నివసించు ప్రజల సంఖ్య చాల తక్కువ. కాబట్టి మిగిలి వున్న దుండగులను తరిమివేయుట కిది సదవ కాశ్మీరు. ఈ వేసవిలోనే భారత సేనలు కాశ్మీర్ ను శత్రునిముక్తమొనర్చు నుట నిస్సం దేహము.

కాశ్మీర్ ప్రజలలో ముస్లింసభ పలుకుబడి దాదాపు పూర్తిగా నశించిపోయిన దనియే చెప్ప వచ్చును. దుండగులకు నాయకత్వము వహించిన ముస్లింసభ అధ్యక్షుడు చౌదరి గులాం అబ్బాస్ బహుళకాశ్మీర్ తిరిగి రాకపోవచ్చును. షేక్ అబ్దుల్లా ప్రభుత్వము జరిపిన భూమిలేరముల సంస్కరణలతో ఆయన పలుకుబడి మరింత పెరిగి పోయినది. స్వాతంత్ర్యోత్సవములలో ప్రజలు పాల్గొన్న విధానమును పరిశీలించినచో కాశ్మీర్ ప్రజలు నూటికి 80 వంతులకుపైగా షేక్ అబ్దుల్లానే బలపరుతు రనుట నిస్సంశయము. స్వాతంత్ర్యోత్సవములో పాల్గొన్న ప్రధాని నెహ్రూ, భారతప్రభుత్వము కాశ్మీర్ కుచేసిన వాగ్దాన ములను పాలించితిరనని పునరుద్ఘాటించెను. ఈ ఉత్సవముల సందర్భములోనే మాలా నా ఆజాద్ ప్రసంగిస్తూ, కాశ్మీర్ లో మత సామరస్యమును కాపాడుచూ భారత పాకిస్తానులకు కాశ్మీర్ మార్గదర్శకమైనదన్నాడు. కాశ్మీర్ ను తన మంత్రివర్గమునకు సర్దార్ పటేల్ చక్కని సందేశమిస్తూ, కాశ్మీర్ మహారాజాతో సంపూర్ణ సఖ్యతతో వ్యవహరించ వలసిందనీ, పూర్వపు వెషమ్యాలను జైప్రీతి తచ్చు కొని వర్తమాన కాలపు సంబంధములను చెడ గొట్టు కొనవద్దనీ సలహా నిచ్చివాడు. కాశ్మీర్ మహారాజా, షేక్ అబ్దుల్లాగారలు ఈ సందేశమును గౌరవించెద రనుటలో సందేహము లేదు.

మౌంట్ బాటన్ ప్రభువు గవర్నర్ జనరల్ పదవినుండి విరమించుటలోగా కాశ్మీర్ విభజనకు మరొక్కమారు ప్రయత్నించునని తెలియుచున్నది. సిమ్లాకొండలపై ప్రస్తుతము మకాము చేసియున్న మౌంట్ బాటన్ దంపతులకు అతిథిగా పండిట్ నెహ్రూ మూడు దినములు గడిపి వాడు. మౌంట్ బాటన్ దంపతులకు పండిట్ నెహ్రూగర్వ మంచి చొరక యున్నది. కాశ్మీర్ విభజనను మరొక్కమారు ఆయనకు నొక్క చెప్పటకు వారి అవకాశమును వినియోగించ వచ్చును. గాంధీజీయే జీవించి యున్నచో వీరిట్టి ప్రయత్నములు చేయ సాహసించరు. ఇప్పు

డైనా షేక్ అబ్దుల్లా, సర్దార్ పటేల్ గారలు కాశ్మీర్ విభజనను ప్రతిఘటించెదరు. కాశ్మీర్ విభజన ఎన్నటికి సాగదు.

* * *

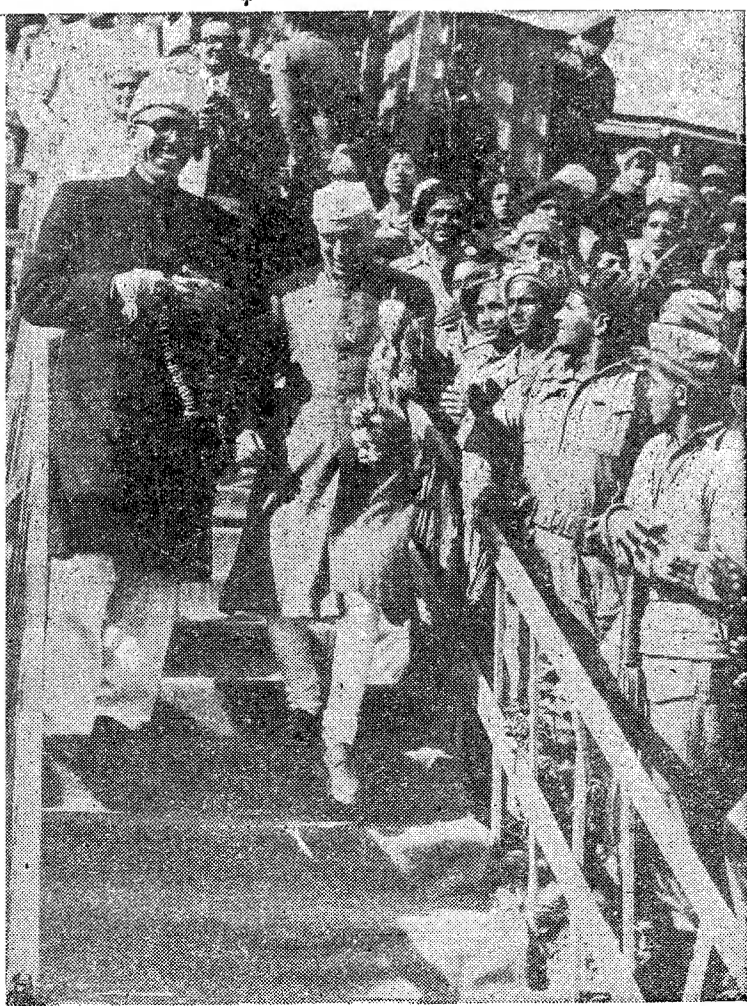
హైదరాబాద్ వ్యవహారములు

నిజాంశిర్కానే-ముబారక్ లోని అంతరార్థము లేటెలెల మొదలి. సంస్థానములో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు మరొక ప్రయత్న మైనను చేయుటకుగాక కేవలము కమ్యూనిస్టు పార్టీపై ఆంక్ష తొలగించుటకే ఈ ఫర్మానా ఉద్దేశింపబడినది. కమ్యూనిస్టులతో ఒక ఒడంబడికకు వచ్చియే నిజాం వారిపై ఆంక్ష తొలగించినాడు. వారిని ప్రయోగించి భారతయూని యన్ పై దృష్టితువలెనని నిజాం ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇందువలన దక్షిణభారతదేశములో ఇప్పుడు కాంతికి భంగము వాటిలుచున్నది. భారతప్రభుత్వ మిప్పుడైనను చేయ చేసుకొనక తప్పదు.

మన రాష్ట్రమునకు ఈ సమయమున కమ్యూనిస్టులు చెలరేగి ప్రజలను బాధించుటయేగాక చంపుటకూడ ప్రారంభమైనది. మిస్ట్రాలు వున్న ములబారలోను, హైదరాబాద్ ప్రక్కన వున్న ఉత్తరసర్కార్ జిల్లాలలోను వీరి అల్లరులు హద్దు దాటిపోయినవి. నిజాం భూభాగము నకు మధ్య నున్న మునగాల పరగణాను నిజాంసేనల సహాయంతో ఆక్రమించి, స్వతంత్రరాజ్యమునే ప్రకటించుకొనవలెనని వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు! వీరిని భారత యూనియన్ జిల్లాలపైకి పంపి, క్రమేణా ఉత్తర సర్కార్లను తన సంస్థానములో కలుపు కొనవలెనని నిజాం కలలు గనుచున్నాడు.

సంస్థాన కాంగ్రెస్ నాయకు లెవ్వరు విడుదలచేయబడలేదు. స్వామీ రామానందతీర్థును ఇప్పట్లే విడుదల చేసే అవకాశం లేదనే తెలుస్తున్నది. సంస్థానంలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేయటం మళ్ళీ వెనకకు నెట్టివేయబడింది. నిజాంమంత్రులు, ఇల్లేహద్ నాయకులు, హైదరాబాద్ రేడియో సంస్థానం స్వతంత్రంగా వుండి తుందని పదే పదే ఉద్ఘాటిస్తున్నారు. సరిహద్దు గ్రామాలలోపై దాడులు అన్నివైపుల ఒక్కమాటుగా తీవ్ర మగుచున్నవి. బొంబాయివైపున, సి. పి. వైపున, మద్రాసు వైపున ప్రతిరోజూ ఎక్కడో ఒకచోట రజా కర్లు యూనియన్ భూభాగాలపై దాడులు చేస్తూనే వున్నారు. కమ్యూనిస్టులూడా వీరికి తోడవటంతో సరిహద్దులలోని ప్రజలస్థితి మరింత అభ్యాస్తూ మెరుగైంది. మునగాలప్రాంతములో పరిస్థితి మరి విషమించగా, మద్రాసు ప్రధాని అక్కడకు వెళ్ళి, పోలీసు బందోబస్తు ఏర్పాటు జరిపించి వచ్చాడు. ఆ ప్రాంతాలలో దాదాపు 150 మంది కమ్యూనిస్టులు అరెస్టు చేయబడ్డారు.

(21 వ పేజీ చూడుడు)

పడవల ఉత్సవానికి జీలందలలోకి వస్తున్న నెహ్రూ, షేక్ అబ్దుల్లా.

3
అవ్డోక్యా నికిటికెం, తేక ఇవ్డోక్యా కుక్షి నివసిస్తున్న ఇల్లు మాస్కో పర్వతంలో అమర్చబడిన చిన్న భవంతి. క-పట్టణంలో ఈమధ్యనే అగ్ని ప్రమాదంవల్ల కాలిపోయిన ఒక వీధిలో ఉంది; మన రాష్ట్రీయ పట్టణాలన్నీ అధమం అయితేళ్ళ కొకసారి కాలిపోతుంటాయన్న సంగతి అంతా ఎరిగినదే. తలుపుమీద పేరుతో ఉన్న ఒక కార్డు వంకరగా మేకు లతో కొట్టి ఉంది. దానికి కొంచెంపైన చేతి గంట మోగించే కామ కవచముతోంది. ముందుసావడిలో ఒక స్త్రీ వారిని గౌరవంగా ఆహ్వానించింది. ట్రాఫి పెట్టుకుంది, సరిగ్గా చెప్పాలంటే ఆమె సేవకురాలు కాదు, చెలికత్తెకాదా కాదు-ఇంటి యజమానురాలియొక్క అభ్యుదయ భావాలకు అవి చిహ్నాలు. అవ్డోక్యానికిటికెం ఇంట్లో ఉండా అని సిట్టికోవ్ అడిగాడు.
“నువ్వేనా విక్టర్?”, పక్క గదిలోనించి ఒక కిచుగొంతుక వివబడింది. “రా లోపలికి.” ట్రాఫి పెట్టుకున్న ఆడమనిషిని వెంటనే లోపలికి మాయమయిపోయింది.
“నే నొక్కణ్ణే కాదు,” సిట్టికోవ్ అన్నాడు, అక్కడే వేళూ, బజరోవ్ వేళూ చురుకుగా చూస్తూ. కొటు విప్పేశాడు; లోపల తొడు కున్న పొట్టికొటు బయటపడింది-గుర్రపు బండివాళ్ళు తొడుకునే ముఖమలా కొటు లాంటిది.
“ఫరవాలేదు,” గొంతుక సమాధానం చెప్పింది “రావచ్చు.”
మగ్గురు యవకలూ లోపలికి వెళ్లారు. ఆ గది వ్రాతగదిలా ఉందికాని, సావడిగదిలాగ లేదు. కాగితాలు, ఉత్తరాలు, లాపుపాటి రష్యన్ పత్రకాలు-చాలామట్టుకు పుటలయినా చింప నివి-దుమ్ముపడిన బల్బమీద చీదరగా పడి ఉన్నాయి. తెల్లని సిగరెట్టుపీకలు అన్ని పక్కలా నేలమీద పడి ఉన్నాయి. తోలు మడిచిన ఒక సోఫాలో ఒక స్త్రీ కేర్ల బడి కూర్చుంది-ఇంకా యావనంలోనే ఉంది. అందమయిన ఆమె జాట్లు చెదిరిపోయి ఉంది. అంత పరిశుభ్రంగా లేని పట్టణం తొడు కుంది. పొట్టిచేతులకు బయటయిన మరుగులున్నాయి. తలమీద అల్లికరుమాలు ఉంది. ఆమె సోఫా మీద నుంచి లేచింది. భుజాలమీద, పసుపుఅంచులు కుట్టిన ముఖమల్ గుడ్డను కప్పుకుంటూ, సోమరిగా “నువ్వభాతం, విక్టర్,” అంది; సిట్టికోవ్ కరస్పర్శ చేసింది.
“బజరోవ్, కిర్సనావ్, అతిథిందరగా వారిద్దరినీ ఆమెకు పరిచయం చేశాడతను, బజరోవ్ ని అనుకరిస్తూ.
“చాలా సంతోషం,” అంది కుక్షికోతి, గుండ్రని తన కళ్ళు బజరోవ్ మీద నిలిపింది, ఆ కళ్ళమధ్య చిన్న ఎర్రటి ముక్కు అజ్ఞాతవాసం చేస్తుంది. ఆమె అంది, “మిమ్మల్ని నే నెరుగుదును,” అతని కరస్పర్శ చేసింది.
బజరోవ్ లోపల సబుకున్నాడు. ఈ చిన్న నాగరక స్త్రీలో అంత అసహ్యన్ని కలి

గించేది ఏదీ లేదు, కాని ఆ ముఖభావంమట్టుకు చూసినవాళ్ళని నీరసపెడుతుంది. ఆమెను చూడం తోటే “ఏం అల్లా ఉన్నావు? అకలివేస్తోందా? తోవడంలేదా? సిగ్గవేస్తోందా? అల్లా తడుముకుంటున్నట్టున్నావే?” అని అడగాలని బుద్ధి పుడుతుంది. ఆమె, సిట్టికోవ్, ఇద్దరిలోనూ అస్థిరత్వం ఏదో ఉంది. ఏమీ సంతోషం లేకుండా నడుచుకుంటుంది, కాని అందలోనే కొంత అస్థిమితం కనబడుతుంది. తను మంచి స్వభావం కలదాన్ననీ, నిష్కపటిననీ, ఆమె స్పష్టమయిన అభిప్రాయం, కాని ఆమె ఏ పని చేసినా, ఆమె చెయ్యదలచుకున్నది మాత్రం చెయ్యడం లేదని అనిపిస్తుంది. ఆమె విషయంలో ప్రతీది-చిన్నపిల్లల భావంలో-కావాలని చేస్తున్నట్టు ఉంటుంది; నిష్కపటంగానూ, సహజంగానూ ఉండదు.
“అవునువును, మిమ్మల్ని నే నెరుగుదును, బజరోవ్,” అని మల్లి అంది. (మాస్కో స్త్రీలకు, పరిచయమయిన మొదటిరోజునే మగవాళ్ళను ఇంటిపేరు పెట్టి పిలవడం అలవాటుంది ఆ అలవాటు ఈమెకూ ఉంది.) “మట్ట కావాలా?”
“మట్టకేం బాగానే ఉంటుంది లే,” సిట్టికోవ్ అన్నాడు. అతడు అప్పుడే పడకకుర్చీలో వడుకుని కాళ్ళు గాలిలో వదిలి ముందుకీ వెనకీ ఊగుతున్నాడు. “మకు కాస్త భోజనం తెప్పించు. చచ్చేటంత అకలి వేస్తోంది; కొక చిన్న బుడ్డి సాంపేక్ కూడా తెచ్చుని చెప్ప.”
“సిగ్నల్ *,” అంది ఇవ్డోక్యా; అని నవ్వింది. (ఆమె నవ్వింపుడు వైశ్యవైన చిగురు కనబడుతుంది) “నీజం కామా, బజరోవ్; అతను సిగ్నల్ కామా!”
“నాకు జీవితంలో సుఖం అంటే ఇవ్వం,” సిట్టికోవ్ అన్నాడు, ఉదాత్తంగా. “అయినా అది నా హృదయవైశాల్యాని కేమీ అడ్డురాదు.”
“కాదు, వస్తుంది. వచ్చితిరుతుంది!” ఇవ్డోక్యా గట్టిగా అంది. ఇంతలో తన సేవకురాలిని పిలిచి, భోజనాన్ని గురించి సాంపేక్ ని గురించి కూడా ఆజ్ఞ ఇచ్చింది.
“మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?” బజరోవ్ వేపు తిరిగి అడిగింది. “మీరకూడా నాతో ఏకభిప్రాయం నా నమ్మకం.”
“లేదు,” బజరోవ్ మోటుగా అన్నాడు. “ఒక మాంసముక్క ఒక రొట్టిముక్క కంటే మంచిది, రాసాయనిక దృష్టి నుండి కూడా.”
“మీరురసాయనశాస్త్రం చదువుతున్నారా? నాకు చాలా పిచ్చి రసాయనశాస్త్రం అంటే. నే నొక కొత్త రసాయనయాగి కాన్సి కనిపెట్టాను కూడా.”
“యాగికాన్నా? మీరా?”
“నేనే, ఎందుకో తెలుసా? పగిలిపోకుండా ఉండేట్టు బొమ్మలకు తలకాయలు తయారు చెయ్యడానికి. నేను కొంత కష్టపడి పనిచేస్తాను కూడా. కాని నేనింకా పూర్తిగా తయారు కాలేదు. లీవింగ్ ఇంకా నేను చదవాలి. అన్నట్టు మీరు క్లెన్ ల్యాకోవ్ ఆడవ్రామకులను గురించి వ్రాసినవ్యాసం చదివారా, మాస్కో గెజెట్ లో? తప్పకుండా చదవండి. మీకు స్త్రీసమస్య అంటే కుతూహలం ఉందా? విద్యావిషయంలోనూ? మీ స్నేహితుడు ఏం చేస్తున్నాడు? వారి పేరు?”

కుక్షికోతి తన ప్రశ్నలు ఒకదాని వెంట ఒకటి ఆగకుండా, అశ్రద్ధ నటిస్తోనడులుతుంది; జవాబు వచ్చేదాకా ఆగదు; అతి గారంగా వెంచిన పిల్లలు దాడులతో అల్లాగే మాట్లాడతారు.
“నా పేరు అక్కడే నికోలేవ్ కిర్సనావ్,” అన్నాడు అక్కడే, “నేను ఏమీ చెయ్యడం లేదు.”
ఇవ్డోక్యా పకజీన వ్వింది, “ఎంత అద్భుతమయిన సంగతి; ఏమిటి, మీరు చుట్టకాల్పరా? విక్టర్, నీమీద నాకు చాలా కోపంగా ఉంది తెలుసా?”
“ఎందుకు?”
“మల్లి నువ్వే జార్డ్ సాండ్ ని ఊరికే పొగిడే స్టూడెంట్ నేలినాంది. వట్టి ఆడివిమనిషి, అంతకు మించి ఏముంది? ఎక్కడా ఆమెను ఎమర్సన్ తో ఎల్లా పోలుస్తా? విద్యావిధానాన్ని గురించికాని, శరీరకాస్తాన్ని గురించి కాని, మరి దేన్ని గురించికాని, ఆమెకు ఏమీ తెలియదు. నా నమ్మకం, ఆమె అసలు ధ్రువ కాస్తాన్ని గురించి అసలు విశే ఉండదని; ఈరోజుల్లో ఆది తెలియకుండా ఏమవుతుంది?” (ఆమె చేతులు పైకి విసిరిందికూడాను.) “అహ! ఎలిసివిచ్ ఎంత చక్కని వ్యాసం వ్రాశాడు దాన్ని గురించి! అతడు మంచి ప్రతిభగల పెద్ద మనిషి.” (ఇవ్డోక్యా ఎప్పుడూ ‘పెద్ద మనిషి’ అనేది ‘మనిషి’ కి పర్యాయ పదంగా ప్రయోగిస్తుంది.) “బజరోవ్, ఇల్లా నా పక్కని సోఫామీద కూర్చుండి. మీకు తెలియజేమోగా, మీరంటే నాకు ఎంతో భయం.”
“ఎంతే? నేను అడగవచ్చునా?”
“మీరు చాలా ప్రమాదమయిన పెద్ద మనుషులు; మీరు చాలా తీక్షణంగా విమర్శిస్తారు. అబ్బ! మరే! ఎంత అసందర్భంగా ఉంది! నేనొక పల్లెటూరిమనిషిలాగ మాట్లాడుతున్నాననే నన్ను పల్లెటూరిమనిషి నే. నా ఆస్తి అదీ నేనే చూసుకుంటున్నాను. చూడండి, నా వ్యవహారాలు చూసి పెడుతున్న మనిషి ఉన్నాడే చిత్రమయిన రకం, కూపర్ కథలో మార్గదర్శకుడులాగ ఉంటాడు అచ్చంగా. అతనిలో ఏదో అవ్యాజంగా ప్రవహిస్తుంటుంది! చివరికి ఈ ఊళ్ళో నివాసం ఏర్పరచుకున్నాను. అబ్బ! ఈ ఊరు భరించలేం. కాదు? అయినా ఏంచేస్తా?”
“అన్ని ఊళ్ళలాగే ఉంది ఈ ఊరూను” బజరోవ్ చల్లగా అన్నాడు.
“చాలా సమచితమయిన జీవితం ఇక్కడిది, అన్నిటికంటే అది ఎక్కువబాధ. శీతకాలంలో మాస్కో ఇంట్లో గడిపేదాన్ని ఇన్నాకూను. అందులో ఇప్పుడు నా భర్త ఉంటున్నాడు, మాకో హ్యూర్ కుక్షికో.... అయినా ఇప్పుడిప్పుడు మాస్కో..... అక్కడ, నేను చెప్పలేను-మునపటిలాగ లేదు. నేను దేశాలు తిరిగి వద్దా మనుకుంటున్నాను; క్రిందటి సంవత్సరమే అసలు ప్రయాణమయ్యాను.”
“పారిస్ కి అనుకుంటాను?” బజరోవ్ అడిగాడు.
“పారిస్, తగవారే పాడెల్ బర్డ్.”
“హీడెల్ బర్డ్ ఎందుకు?”
“ఎందుకంటే రేమిటి? అక్కడేగా బుస్సెక్ ఉన్నది!”

బజరోవ్ దీని కింక సమాధానం చెప్పలేక పోయాడు.
“సిరే నేపోజ్మికోవ్..... అతన్ని ఎరుగుదురా?”
“లేదు. ఎరగను.”
“సిరే నేపోజ్మికోవ్ నే ఎరగరు..... అతను ఎప్పుడూ లిడియా హెస్టాటోవ్ ఇంటిపక్కర ఉంటుంటాడు.”
“నేను ఆమెనూ ఎరగను.”
“అతిను నాతో కూడా రావడానికి ఒప్పుకున్నాడు. భగవంతుడి దయవల్ల నాకు స్వతంత్రం ఉంది; పిల్లలు లేరు... ఏమన్నాను నేను? ‘భగవంతుడి దయవల్ల!’ ఫరవాలేదు.”
ఇవ్డోక్యా ఒక సిగరెట్టు శ్రేష్ఠమధ్య తలిపింది. శ్రేష్ఠ పొగాకు స్వర్ణరత్న మచ్చలు పడ్డాయి. సిగరెట్టు కొన నాలుకమీద దొర్లించి నడిచేసింది; వెలిగించింది. సేవకురాలు పళ్లెంతో వచ్చింది.
“అహ! భోజనం వచ్చింది! కాస్త అకలి కలగడానికి ఏమన్నా ముందు తీసుకుంటారా? విక్టర్, బుడ్డిమూత తియ్యి. అది నీ వంతు.”
“అవును. అది నావంతు,” సిట్టికోవ్ పెదవుల మధ్య అన్నాడు, ఇందాకటిలాగే ఊగిపోతూ నవ్వాడు.
“ఇక్కడ ఎవరన్నా అందమయిన ఆడవాళ్ళు ఉన్నారా?” అన్నాడు బజరోవ్ మూడోసారి గ్లాసు కాళిచేస్తూ.
“అ, ఉన్నారు,” అంది ఇవ్డోక్యా; కాని వాళ్ళంతా వట్టి మట్టిబుర్రలు. నా స్నేహితురాలు, ఓడికస్తోవా ఉండనుకొండి, అందమయినదే. పాపం ఆమెను గురించి రకరకాల ప్రవాదాలున్నాయి... అదంతా ఫరవాలేదు. కాని స్వతంత్రమయిన ఊహలు లేవు, విశాలమయిన దృష్టి లేదు..... అదంతా వట్టి కూకళం. అసలు విద్యావిధానమంతా మారాలి. ఆ విషయమయి నేను చాలా ఆలోచించాను; మన ఆడవాళ్ళకు చెప్పేది అసందర్భమయిన చిరువు.”
“నాళ్ళ విషయంలో ఏంచేసినా ఏమీ లాభం లేదు,” సిట్టికోవ్ అన్నాడు; “నాళ్ళని అసహ్యించుకోవలసిందే. నేను వాళ్ళని హృదయ పూర్వకంగా, పూర్తిగా అసహ్యించుకుంటాను!” (ఈమె అసహ్యం ఉందని చెప్పడంలో సిట్టికోవ్ చాలా సంతోషి ఉంది. ఆడవాళ్ళని ముఖ్యంగా ఎదిరించి మాట్లాడతాడు. పాపం, కొద్దిరోజుల్లో తనకి తన భార్య చీరకొంగు పట్టుకుని-ఆమె దుడ్డులోసావ్ రాజకుమారిగా జన్మించిన కారణంచేత-పాపలాడవలసిన గతి పడుతుందని అతడు అనుకోలేదు.) “నాళ్ళలో ఒక్కరికయినా ఇప్పుడు మన సంభాషణలో-ఒక్కముక్క అర్థంకాదు; మనలాంటి సంస్కారులు చెప్పకోవలసిన స్త్రీ ఒక్కరి లేదు.”
“మన సంభాషణ అర్థం కావలసిన అవసరం వాళ్ళ కేమీ లేదు,” బజరోవ్ అన్నాడు.
“మీ అభిప్రాయం?” అంది ఇవ్డోక్యా.
“అందమయిన ఆడవాళ్ళు.”
“ఏమిటి? అయితే మీరు ప్రాథమికభావాలను అంగీకరిస్తారా?”
బజరోవ్ గర్వంగా కుర్చీలో లేచి కూర్చున్నాడు. “నే నెవరిభావాలనూ అంగీకరించను. నా భావాలు నా కున్నాయి.”
“అన్ని అధికారాలూ పోవాలి,” సిట్టికోవ్ గట్టిగా అరిచాడు; తను బానిసలాగ ఒదిగి గౌరవిస్తున్న బజరోవ్ ముందు తన ధైర్యంగా మాట్లాడానికి సావకాశం దొరికినందుకు సంతోషిస్తూ.
“కాని మెకాలే కూడా,” కుక్షికోతి చెప్పబోతూంది.....
“మెకాలేమొగం,” సిట్టికోవ్ ఉద్రేకంగా అన్నాడు, “ఈ వెరి వెంగళాయిలను సమర్థిస్తావా?”
“వెరివెంగళాయిలను కాదు. ఆడవాళ్ళ హక్కులు. నేను వాటిని రక్షించడానికి నిశ్చయించుకున్నాను, నా శరీరంలో ఆఖరరక్తపు చుక్క అయిపోయాదాకా.”
“పోదూ!” కాని సిట్టికోవ్ అంతటితో ఆగాడు. “నేను ఆ హక్కులు కాదనడంలేదు,” అన్నాడు..
“నువ్వసలు స్టావ్ తత్వం వాడవు.”
(19 వ పేజీ చూడుడు)

సోషలిస్టు పార్టీ విధానము

శ్రీ గోగినేని ఉమామహేశ్వరరావు

సోషలిస్టు పార్టీ నేటివరకు కాంగ్రెసు సంస్థ లోనే ఒక అంగముగా ఉంటూ ముసుగులో గుడ్డులాట లాడుతూ వచ్చింది. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం తరువాత ఇన్నాళ్ళూ గడిచింది. కాని యింక ఆ తెరచాటు తొలగిపోయింది. ఆ ముసుగు ఎందుకు మామమయిందో ఆలోచించాలి.

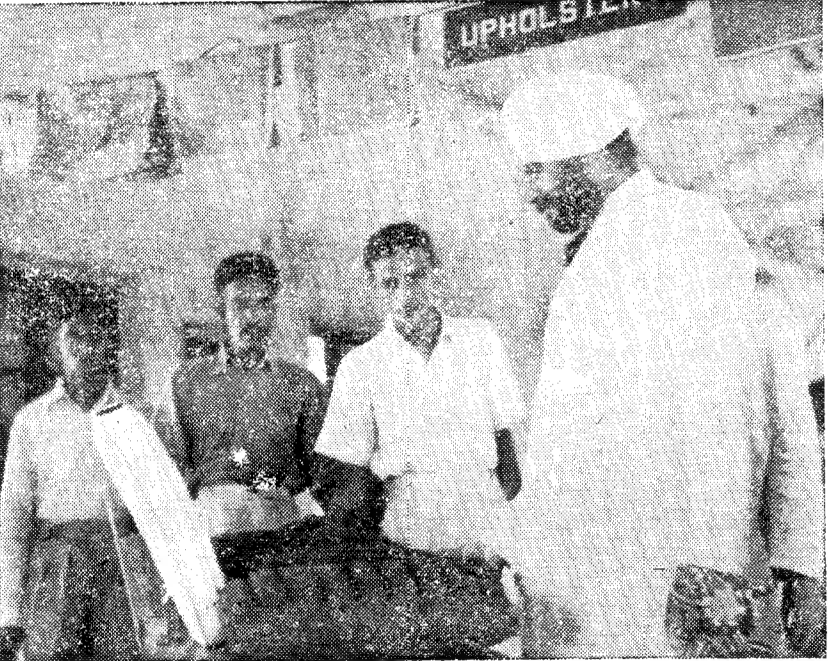
విభిన్న దృక్పథాలుంటేనే వివిధ పార్టీలు ఉండాలి అశ్రమాలలోకాని విధానంలోకాని భేదముంటే ప్రత్యేక పార్టీ నిర్మాణానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. అంతేకాకుండా ప్రజలంగా బలవత్తయిన ప్రభుత్వ పక్షము పెడదారి త్రొక్కుకుండా నిరంకుశంగా ప్రవర్తించకుండా చూడడానికికూడా వ్యతిరేక పార్టీ అవసరమే. కాని వ్యతిరేక పార్టీ నిర్మాణానికి సరియైన అదను, అవసరము, అవకాశము ఉండాలి.

సోషలిస్టు పార్టీ కాంగ్రెసుకు విధానం లిచ్చింది. ఇన్నాళ్ళూ కట్టిపట్టడము కాపురం చేసిన కాంగ్రెసుతో ఇప్పుడు విధానం లెదుకో విమర్శచేద్దాము. కాంగ్రెసు ఆశయాలకు సోషలిస్టుల ఆశయాలకు భేద మేమైనా ఉన్నదా? కాంగ్రెసు లక్ష్యము సమాకార ప్రజాస్వామిక నైపుణుల ప్రజారాజ్య నిర్మాణం. సోషలిస్టులూ ఈ విషయంలో ఏకీభవిస్తున్నారు. వారు కోరేది ప్రజాస్వామిక క్రామిక ప్రజారాజ్యమే. కాంగ్రెసు ఆశయాలు, లక్ష్యాలు, ఆర్థికవిధానము, భౌవిస్వరూప నిబంధనలు నిర్ణయించుటకు నియమింపబడ్డ ఉపసంఘాలలో సోషలిస్టులూ పాల్గొన్నారు; తోడ్పడ్డారు. మరి విధానంలోను ఆచరణలోను భేదమున్నదా? ఒడ్డున ఉన్నప్పుడు ఎన్నైనా మాటలు చెప్పవచ్చు. అధికారంలో వున్న ప్రభుత్వపక్షాన్ని దుయ్యబట్టడం, లోపాలను వేరెత్తిచూపడం ఎంతైనా సులువు. విమర్శకు ఎంతైనా వీలుంటుంది. మేమెవ్వరినీ ఏమి చేసేవాళ్ళమో, పరిపాలన ఎంత బాగుండేదో నని ప్రగల్భాలు కొట్టడం పరిపాటి. కాంగ్రెసు ఉదారంగా మాట్లాడడము, విశిష్ట ఆశయాలను ప్రకటించడమేకాని ఆచరణలో ధనికపక్షపాతియని, ఫాసిస్టు విధాన మవలంబిస్తున్నదని పదేపదే ప్రచారం చేయడం, మేమెవ్వరినీ ఈ సరికే భూలోకస్వర్గాన్ని సాపించే వాళ్ళమని బాకా ఉడడం బాగా అలవాటై పోయింది. రాచకీయాలలో ఇది సహజమే. కాని మాటలనుబట్టి కాకుండా చేతలనుబట్టి గదా నిర్ణయించవలసింది. నెహ్రూలాంటి కాంగ్రెసు నాయకులూ మరింత ముచ్చటగా చెప్పేవారు మొన్న మొన్నటివరకూ. కాని అధికారంలోను ఆచరణలోను తెలుస్తయి కష్టముఖాలు, సాధ్యా సాధ్యాలు. కాబట్టి సోషలిస్టుల సంగతి సమగ్రంగా తెలియాలంటే అధికారంలోనికి వచ్చిన తరువాతకాని తేలదు. అప్పటివరకు అవకాశం తీసుకొని కొండంతలుగా చెప్పవచ్చు. అంత వరకే.

ఇకను కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా పోటీపార్టీ ఉండాలా, లేదా అనేది, అప్పుడే ఏర్పడాలా అనేది ఆలోచిద్దాం. నవమాసములు నానా బాధలుపడి బిడ్డను కన్నుల్లే కాంగ్రెసు అరవై యేళ్లనుంచి అష్టకష్టాలూ పడి స్వాతంత్ర్యం సాధించింది. కన్నబిడ్డను ధర్మశోభాయమానంగా తయారుచేయడానికి కొంత కృషి ఉండాలి గదా? పురిటిలో ఉండగానే పేరుపెట్టి పెక్కిరించడం భావ్యమైన పనికాదు. అవకాశం యిచ్చి అప్పటికే అభివృద్ధి కనుపించకపోతే ఎదురుతిరగవచ్చు. అదీ కాక నాలుగురోజు లాగినందువల్ల ముంచుకుపోయిందీలేదు. ఫాసిస్టు పంథాకాని, అవినీతివిధానంకాని ఇంత త్వరలోనే పాతుకొని పోలేవుగదా. అలాంటి నూచనలు రూఢిగా కనుపించేవరకు ఆగిఉండేదానికంటే ముందుగానే జాగ్రత్త పడడం మంచి దంటారేమో కొందరు. కాని కాంగ్రెసు స్వరూపము, పూర్వ చరిత్ర, ప్రస్తుత విధానము చూస్తే అంతటి విషమ పరిస్థితులంత త్వరలో ప్రబల నూచన లేదుగదా? ఇలాంటివన్నవి సోషలిస్టులు కాంగ్రెసునుండి

వైదొలిగి ప్రత్యేక పార్టీ నిర్మాణానికి పూనుకొనడంలో ఆరంభమిటి? వైశవడకలో ఉన్న కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం యింకా బాగా బలపడలేదు. ప్రజాపీఠకార్యాలను చేయడానికి అవకాశంకాని, కృషికాని యింకా చిక్కలేదు. కల్యాలవల్ల, యితర కష్టాలవల్ల కావలసినంత పరి, అనుకొన్నంతవేగంగా సాగడంలేదు. ఇలాంటి స్థితిలోనే ప్రభుత్వాన్ని వేధించడం సుకువు. క్రామికులచేత సమ్మెలు చేయించడము, ప్రజాపీఠంగా పరిపాలన సాగడంలేదని ప్రచారం చేసి ప్రజలకు నచ్చజెప్పి ప్రభుత్వంపట్ల విముఖత పెంపొందించి, ఇక్కట్లులు కల్పించి, తద్వారా తమ పార్టీని బలీయం చేసికొనుటకు ఇదే వీలయిన సమయం. ఇన్నాళ్ళూ కాంగ్రెసు లోనే ఉండి, దాని పలుకుబడిని ఉపయోగించుకొంటూ, పొలిచ్చిన పొదునునే పొడిచినట్లు ఆ మాతృసంస్థనే పడేపడే విమర్శచూ మరింత పలుకుబడిని పొందాలని సోషలిస్టులు ప్రయత్నించారు. కొంతవరకు ఆ విధానం ఉపయోగపడేది. కాని ఎన్నాళ్ళీ ఆటలు. వీరి పట్ల కాంగ్రెసులోనే పెక్కుమందికి విముఖత వృద్ధి పొందుతూ వచ్చింది. సోషలిస్టులను బైటకు సాగనంపాలనే నూచనలు ఎక్కువవుతున్న కొద్దీ, బైటకు పంపబడేదానికంటే తామే వెళ్ళితే మర్యాదగాను ఘరానాగాను ఉంటుందనే ఉబ

వరకే ప్రాబల్యము, పలుకుబడి ఉన్నవి. అంతేకాని అంతా వీరి చెప్పచేతలలోనేలేదు. ఆ కార్మికులకూడా పార్టీక్రామిక కార్మికులేకాని ఇతర వ్యావసాయక కార్మికులుకాని, చేతి వృత్తుల వారు కాని కారు. ఈ రెండురంగాలలోను వారికి ప్రవేశమేలేదు. కాని పార్టీక్రామిక కార్మికుల సంఘాలు నిర్మించడము, సమ్మెలుచేయించడము, తద్వారా ప్రచారం, పలుకుబడి పెంపొందించుకొనడము ప్రభుత్వాన్ని భయపెట్టడము సుకువు. సోషలిస్టు పార్టీకి ప్రస్తుత మున్న బలమంతా యిదే. సమస్త క్రామికులకు సమానాధికారము, సమాన అవకాశము లభించేరై తుకులీ ప్రజారాజ్యంనిర్మించాలంటే అన్నివర్గాలలోనూ పనిచేసి, అందరిలోనూ వైతన్యం తీసుకురావాలి. సోషలిస్టులలో ఈ ధోరణి కనుపించదు. దీని ఫలితము పార్టీక్రామిక కార్మికుల ప్రాబల్యాధిక్యత— యితర క్రామిక వర్గాల ఈనడింపు. పార్టీక్రామిక కార్మికులవలెనే కర్షకులకు కూడా సంఘ నిర్మాణం ద్వారా విక్రయించేసి, బలీయంచేసి, ఫలితాలు సాధించడానికి ప్రారంభిస్తే సోషలిస్టు పార్టీ బలము, సత్తా బయటపడుతుంది. సోషలిస్టు పార్టీకి ప్రస్తుతం ఉన్నంతమాత్రపు ప్రాబల్యానికి ప్రబలకారణం కాంగ్రెసు విధానమే. సహజంగా వామపక్షాలయెడల కన్నెత్తిచేస్తూవచ్చిన కాంగ్రెసు సోషలిస్టులయెడల నేటివరకూ ఉదారంగా ప్రవర్తిస్తూ వచ్చింది. అతివాదులను ఈ సడించే ఆచారమున్న

రక్షణశాఖమంత్రి సర్దార్ బలదేవ్ సింగ్ గారు జలపాతి లోని యుద్ధవికలాంగుల వృత్తి విద్యాలయాన్ని దర్శించినపుటి చిత్రం

లాటకూ కొంత ఉన్నది. ఈ రెండూ కాక మరొక ముఖ్య కారణంకూడా ఉన్నది. క్రొత్త రాజ్యాంగము, క్రొత్త ఎన్నికలు రాబోతున్నవి. ఇప్పటినుండి సిద్ధపడి శ్రమపడితే పోటీచేసి, గెలుపొందవచ్చుననే ఆశ కొంత; బలపడవచ్చుననే భ్రమ కొంత. మొన్న బొంబాయి కార్మి రేషన్ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుతో పోటీచేసి కొన్ని స్థితి సంపాదించారు. కాని ఆ గెలుపు ప్రజానీకపు ప్రోద్బలం వల్ల కాదు సుమా! కార్మికులు, పట్టణవాసులు కొందరు చూపిన అభిమానం వల్ల. ఈ వర్తమలలో ఉన్న ఆ బలం చూచుకొని ఎంతో బలమున్నదని భ్రమపడడం పొరబాటు.

అసలు సోషలిస్టు పార్టీ స్వరూప మేమిటి? దాని కున్న బల మెంత? అనే అంశాలు ఆలోచించాలి. ఈ పార్టీకి ప్రజానీకంలో బలంకాని, ఆదరణకాని, ప్రవేశంకాని, పలుకుబడికాని, సన్నిహిత సంబంధం కాని, సహకారం కాని లేవు. పట్టణాసులలో ఈ పేరు విన్నవారే చాలా అరుదు. విద్యార్థికులలో కొందరు, క్రామికులలో కొందరు మాత్రమే సోషలిస్టు పార్టీకి పునాదులు. పార్టీ బలమంతా పైనున్న ఆ పదిమంది నాయకుల మీదనే ఆధారపడి ఉన్నది. క్రామిక వర్గంలో కూడా కాంగ్రెసుకు, కమ్యూనిస్టులకు ఉన్నట్లే సోషలిస్టులకు కూడా కొంత

కాంగ్రెసుపెద్దలు వీరిని కార్యవర్గంలో చేర్చుకొంటూ కొంత ఉన్న తస్థాయి కల్పించి ముద్రవేశారు. వామపక్షాలలో విక్రమ సాధ్యపడకుండా వాటికి బలం అభివృద్ధిచెంది మితవాద విధానానికి ముప్పు రాకుండా ఉండాలని యిలా చేశారేమో! కార్యవర్గంలో ఉంటూనే బైట కాంగ్రెసును విమర్శిస్తూ ఇటు యువకుల దృష్టి కనుగుణంగాను, అటు కాంగ్రెసు పెద్దల పొత్తు చెడగొట్టుకోకుండానూ సోషలిస్టులు కళనడిపారు. కాంగ్రెసు ఉదాసీనత వహిస్తూ వచ్చింది. ఇలా అలవాటుపడిన సోషలిస్టులు మరింతగా బలపడాలనే భావంతో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములో స్థానం వద్దని, రాజ్యాంగ పరిషత్తులో స్థానాలు వద్దని బెట్టుచేయడం ఎక్కువై పోయింది. ఆ పెద్దలే యానాడు ప్రభుత్వంలో ప్రవేశం కావాలంటున్నారు. అదేమంటే పరిస్థితులు మారిన వనకచ్చు. గాంధీజీమరణానంతరం వీరకలంబిస్తున్న విధానం మరింత విషాదకరం; విమర్శనీయం. కాంగ్రెసు నాయకులలో చీలికలు పెంచుటకు దోహదకరంగా ప్రకటనలు, ప్రచారాలు చేయడము, వ్యక్తిగతంగా విమర్శనలు చేయడము మొదలపెట్టారు. గాంధీజీ జీవించి ఉండగా వారి అనుమతితో యేర్పడిన ప్రభుత్వమే గదా. ఇన్నాళ్ళూ ఆ ప్రభుత్వనిర్మాణమును విమర్శించకుండా బాపూజీవరకా

నంతరం పేరుపేరునా విమర్శించడం, నిందించడం, మార్పు కావాలనడంలో ఆరమేమిటి? ఇన్నాళ్ళూ ఈ ఆరునెలలనుండి గ్రహించని ఈ లోపము ఈనాడే బోధపడినదా? ప్రజానీకమే గాను ప్రభుత్వంలో స్థానం తీసుకొనుటకు సిద్ధులమే నని మొన్న మొన్ననే ప్రకటన చేశారు. ప్రజానీకమే ప్రభుత్వంలో స్థాన మేమంత అవసరం లేదే. గాంధీజీ ఆశయాలే మా ఆశయాలని ప్రకటనలు చేసిన యీ పెద్దలు గాంధీజీ యే ప్రభుత్వ పదవీ లేకుండానే అనన్యమైన ప్రజానీక చేశారని మరచిపోయారా? రాచకీయాలలో ఏదీ తప్పలేదనే వాదన ఒకటి ఉన్నప్పటికీ బాపూజీ అస్తమయించుట సంభవించిన అతి విషాద పరిణామంలో ఈ దుస్సంఘటనను పార్టీ ప్రయోజనానికి వినియోగించాలనే ఆలోచన అతిగర్హణీయము.

ఉత్పత్తి ఇనుమడింప చేయవలసిన ఈ రోజులలో బాగా నిలద్రొక్కుకొనలేని ప్రభుత్వాన్ని సమ్మెలమూలంగా ఇబ్బందిపెట్టడం సమర్థనీయం కాదు. పైగా సామాసంకూడా, సర్దార్ పటేల్ వీరియెడల నిర్మోగమోటంగాను, నిష్కర్మగాను ప్రవర్తిస్తున్నందుకు గాంధీజీ మరణాన్ని అవకాశంగా తీసుకొని ఆయనమీద దుష్ప్రచారం ప్రారంభించారు. సంస్థానాల సమ్మేళనంలో ఆయన సాధించిన ఘనకార్యంలో ఆయన ఘనత యేమీ లేదట. ప్రజాబలం చాలవరకు అవసరమే. కాని సర్దార్ వ్యక్తిగత ప్రాముఖ్యత, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ, ఇందుకు యెంతైనా కారణ భూతాలన్నమాట నిర్వివాదాంశము. వీరి వాదన సరియైనదైతే ఈ సోషలిస్టుల నాయకుల ఘనత మాత్రమే మున్నది? సైన్యమెంత అవసరమో సైన్యాధిపతికూడా అంత అవసరమే. కడుపు మంటకొలది, బాధపడుతున్న దుగ్ధకొలదీ, ప్రజావిశ్వాసం పొంది ఘనకార్యాలు సాధించిన ప్రజానాయకునిమీద యిలాంటి కేటికరకం తీర్మానాలు చేయడం పట్టలేనితనం. సోషలిస్టుల యెడల నెహ్రూ అవలంబిస్తున్న విధానం కొంత వరకు తృప్తికరంగా లేదు. వారిని లాలించి జోకొట్టాలనే తాపత్రయం కనబడుతున్నది. ఆ విధంగా వారి అభిమానము, సహకారము లభిస్తాయని ఆశ; ప్రభుత్వానికి ప్రతిబంధకాలంత ఉండవేమో నని భ్రమ. కాని ఈ లాలిపాటలకు నిద్రపోకపోగా భయపడుతున్నారని, బలం లేదని భావించి మరింత బెట్టుచేస్తూ భయపెట్టాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. నిజం మాట్లాడి ముందుగా మేల్కొన్నందుకు సర్దార్ దూషణలకు సరి అవుతున్నాడు. నెహ్రూ లోకంగా తప్పుకొంటున్నాడు. నెహ్రూ ఉదాసీనతవల్ల సంభవించే పరిణామాలను సరిగా గ్రహించాలి.

ఈ విధంగా అడ్డుపడుతూ ఆటలాడుతున్న సోషలిస్టు పార్టీ ప్రబలంకాకుండా ప్రతిక్రియ అవసరం. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము ప్రజాక్షేమమే పరమావధిగా పెట్టుకొని లోగడ ఉన్న ప్రజాభిమానం నిలబెట్టుకొని, అభివృద్ధిచేసుకొని, వ్యతిరేక ప్రచారానికి అస్సాదం కల్పించకుండా ప్రవర్తించాలి. ధనికవర్గపు ప్రాబల్యం సడలించాలి, క్రమంగా పూర్తిగా నశింపచేయాలి. ముఖ్యంగా క్రామికలోకంలో కష్టించి పనిచేసి వైతన్యం కలిగించి, నిజం నచ్చజెప్పి పెడదారిని బట్టకుండా చూడాలి. కాంగ్రెసులో ఉన్న కొన్ని లోపాలవల్ల కొంత ప్రతిష్ఠ తగ్గిపోయినా పోటీ పార్టీ బలపడేటాత విముఖత యింకా ప్రబలలేదు. సోషలిస్టులు ఇతర విషయాలతో పాటు ఈ విషయంకూడా త్రోసిపుచ్చి క్రొత్త కాపురం పెట్టాలని ఉబలాట పడుతున్నారు. వారు బాగా నిలద్రొక్కుకొనక మునుపే కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము మేల్కొని బలపడాలి.

నెరసిన వెండ్రు కలు
రంగులు వాడవద్దు. మా నూనె వాడండి. 60 యెండ్ల వరకు మీ జాట్టును నల్లగా వుంచును. కొద్దిగా జాట్టు నెరిస్తే రు 2/-లు బుడ్డి చాలును. ఎక్కువ నెరిస్తే రు. 8-8 బుడ్డి వాడండి. తలంతా నెరిస్తే రు 6/-బుడ్డి కొనవలెను. పనిచేయకపోతే ఖరీదు రెట్టింపు వాపసు. అది మెదడుకు కళ్ళకు టూనిక్కు.
Viswakalyan Oushadhalaya,
99, Premchand Baral St,
Calcutta, 12,

పాలస్తీనాపై బ్రిటిష్ ప్రాజాపత్య సమాప్తం:

మూడుదిక్కులనుంచి ఆరబ్ రాజ్యాల దండ

మే 14-వ తేదీ శుక్రవారం ఆర్ధరాత్రిలో పాలస్తీనాపై బ్రిటిష్ వారి ప్రాజాపత్యం సమాప్తమైంది. ఇప్పటికి సరిగా పాతిక సంవత్సరాలనుంచీ సాగుతున్న తమ మాండేటరీ పరిపాలనను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం బుద్ధిపూర్వకంగా వదులుతున్నది. ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామ ఫలితంగా ఆర్థికంగా చితికిపోయి, అనేక గృహచ్ఛిద్రాలను ఎదుర్కొన్నదానికంటే మునిగి లేకుండా బ్రిటిష్ ప్రాజాపత్య నిర్వహణ బాధ్యతలను ఒక్కొక్కదానిపై వదిలివేస్తున్నది. అనుకున్న ప్రకారం వడవడమే, అన్నిచూటలు చెల్లించడమే ఇటీవల ప్రధానంగా పెట్టుకొన్న బ్రిటన్, పాలస్తీనా విషయంలోనూ అదే పని చేసింది.

మాండేటరీ పరిపాలన సాగిస్తూ గత పాతిక సంవత్సరాలలో స్వార్థ ప్రయోజనాన్ని కాంక్షించి సమయానుకూలంగా పాలస్తీనాలో అటు యూదులకు, ఇటు ఆరబ్బులకు ఎన్నెన్నో వాగ్దానాలు చేసి వాటిని భంగపరిచినప్పటికీ, అవసరదశలో చేరిన వాగ్దానాలను, నిర్ణయాలను తులన తప్పకుండా పాటించినందుకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసిందే. వితే, భయంకర మారణహోమంలో, ఘోరరక్తపాతంలో దేశాన్ని ముంచివేసి, ఒక్కపాలస్తీనానేగాక, సమస్త ప్రపంచాన్ని ఆతిశయ పరిస్థితులలో వదిలివేసిందనే అపఖ్యాతినిమాత్రం బ్రిటన్ భరించకతప్పదు. అక్కడ ఈనాడు సంభవిస్తున్న రక్తపాతానికి, హింసాకాండకూ బ్రిటనుదే బాధ్యత.

పాలస్తీనా విషయంలో మాట చెల్లించుతున్నది ఒక్క బ్రిటనే కాదు. బ్రిటిష్ ప్రాజాపత్యం సమాప్తమైన ఉత్తరక్షణంలోనే పాలస్తీనాను యూదురాజ్యంగా ప్రకటిస్తూ మని మొదటినుంచీ చెబుతూ వచ్చిన యూదులకూడా తమ పంతం నెగ్గించుకున్నారు. మొన్న శుక్రవారం ఆర్ధరాత్రి దాటిన మరొకటినుంచీ 'ఇశ్రేల్' అనే నామధేయంతో ప్రశ్నోక్త యూదురాజ్యం అవతరించినట్లు ప్రకటించి, ఒక స్వతంత్ర ప్రభుత్వాన్ని నైతికం ఏర్పాటుచేశారు. జన్మకొని పోవ పోయిన డేవిడ్

బెన్ గురియన్ ఈ స్వతంత్ర పోలిష్ ప్రభుత్వానికి ప్రధాని. రక్షణకాఖ్యలైన కూడా ఇటీవలే ఆవ్యర్థం. 1900 సంవత్సరంలోనే బెన్ గురియన్ పాలస్తీనాకు వచ్చి అక్కడ వ్యవసాయ కూలీగానూ, కాపలా బంట్రోతుగానూ పనిచేసిన యూదుప్రముఖుడు. వయస్సు 62 సంవత్సరాలు; మోసీషేర్కోట్ విదేశాంగమంత్రి. మొత్తం 10 మంది మంత్రులతో ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. దీని రాజధాని పాలస్తీనా పశ్చిమ కొస్తాలో వున్న బెల్ అక్బ్ కవుట్టణం.

ఈ స్వతంత్ర యూదుప్రభుత్వం ఉద్భవించి

ట్రాన్స్ జోర్డాన్ రాజు అబ్దుల్లా సరిగా ఆరుగంటలైనా కాకపూర్వమే భూమాతృ కాశ మార్గాలన ఆరబ్ దండయాత్రను ప్రతిఘటించడానికి కరవేగంతో కావలసిన సన్నాహాల్ని చేసుకొని చాకచక్యాన్ని కనబరిచింది. తమ రాజ్యాన్ని సర్వతో ముఖంగా ఆభివృద్ధిచేసుకోడానికి జరిగే కృషిలో తోడ్పడవలసిందనీ, బ్యారాజ్య ఏమిటిలో భృత్యం ఇప్పించవలసిందనీ యూదుజాతీయ సమితి ఒక ప్రశ్నోక్త విజ్ఞప్తి వైరించేసింది. తమ రాజ్యంలో నివ

సించే ఆరబ్ జాతివారు కాంతిమార్గాన్ని ఆలంబించాలనీ తాము స్థాపించే వివిధ సంస్థలలోనూ ఆరబ్బులకు కూడా ప్రాతినిధ్యం వుంటుందనీ హామీ ఇచ్చింది. ఆక్టోబరు 1 వ తేదీ తొలుతగానే ఒక రాజ్యాంగ పరిషత్తు ఏర్పడి నూత్న రాజ్యాంగ వ్యవస్థను నిర్మిస్తుందనీ, క్రమబద్ధమైన కాసనసభ ఏర్పడేవరకూ ప్రస్తుత ప్రభుత్వమే యూదురాజ్య స్వతంత్ర ప్రభుత్వంగా పని

ఈజిప్టు రాజు ఫరూక్ రాజ్యాన్ని అవతరించడమకున్నందుకు సభ్యతా ప్రపంచంతో సాన గూఢిచూపి హర్షించింది. ఏది ఏమైనప్పటికీ పాలస్తీనా సం. పూర్వ ఆరబ్ రాజ్యం కావలసిందనీ కట్టుబట్టిన సర్వ సమరసన్నాహాలను చేసుకొన్న ఇరుగుపొరుగు

పాలస్తీనా గ్రాండ్ విస్సీ

జెరూసలంలో 'డెమాస్ట్రేషన్ గేటు' వద్ద దౌర్జన్య చర్యలకు ఆరబ్బు ఆహుతి

బెల్ అక్బ్ లో విప్లవక చర్యలు.

చేస్తుంటుందనీ, వలస రాదలచిన యూదులందరికీ ఈ స్వతంత్రరాజ్యంలో ప్రవేశం వుంటుందనీ, జాతి మత వర్ణ విక్షేత లేకుండా యూవన్మండలి సాంఘికంగా, రాజకీయంగా సమానహక్కులు వుండాలనీ, విద్యాభ్యాసంలోనూ, సంస్కృతి ఆభివృద్ధిలోనూ సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ వుంటుందనీ తన లక్ష్యాలను నిర్వచించింది. ఈ ప్రకటన వెలువడకపూర్వమే ఇటీవల మొదలైన దేశాల నుంచీ వందలాది యూదుకుటుంబాలు తమ స్వతంత్రదేశానికి వలస రావడం ప్రారంభించినవి. ఇప్పటికి అనేకకొద్దాల నుంచీ "మాది" అని చెప్పుకోడానికి ఎక్కడా దేశమే లేని యూదు జాతి ఈవిధంగా ధైర్యంచేసి ఒక స్వతంత్ర

ఆరబ్ దేశాలకూడా తమ పట్టదలను నెగ్గించుకొన్నవి. నూత్న యూదురాజ్యాన్ని హతనార్పడానికి తూర్పు, ఉత్తర, దక్షిణ దిశల నుంచి ట్రాన్స్ జోర్డాన్, సిరియా, లెబనాన్, ఇరాక్, ఈజిప్టు దేశాల నేనలు పెద్దకెట్టిన బ్రహ్మాండమైన దండయాత్ర ప్రారంభించినవి. యూదురాజధాని బెల్ అక్బ్ నగరంపై కొత్త యూదుప్రభుత్వం ఏర్పడిన మరొకటినుంచీ ఆరు విమానాలు దాడి చేసినవి. దక్షిణ దిశ నుంచి విజృంభిస్తున్న ఈజిప్టు పటాలాలు 30 లేక 40 మైళ్ళవరకు లోకలికి చొచ్చుకుపోయి బెల్ అక్బ్ నగరం దిక్కుగా ఫరొగమస్తున్నవనీ, తూర్పుదిక్కున జెరికో అనే పట్టణం ట్రాన్స్

స్వతంత్ర యూదురాజ్య అవతరణ

యాత్ర: భయంకర రణరంగంగా పరిణామం

జోర్డాన్ నేలల వశమైందని వార్తలు తెలుపుతున్నవి.

విజయవాడ పీఠస్థానం అనే ధోరణిలో ఆరబ్బరాజ్యం వారు యుద్ధకాండకు ఉపక్రమించారు. ఆరబ్బ నేల ప్రతిభాటవ వ్యాపించక ముందే, యూదులు జైరు సెలం నగరంలో కీలకస్థానాను, శోస్తా ప్రాంతం లో అధిక భాగాన్ని ఆక్రమించుకున్నారు. శత్రుదాడులను జయప్రసంగా తీసుకుంటున్నారు. భీకరమైన యుద్ధసూచకముగా ఉద్భవించిన నూత్న యూదురాజ్యం "ఇస్రేల్" ఆరబ్బ దండ

స్వీడెన్, గొటిమాలా ప్రభుత్వాలు కూడా గుర్తించియు, త్వరలోనే కేవల సైతం గుర్తించబోతున్నట్లు బ్రిటన్, ఫ్రాన్సులు యాత్రం త్వరపడి ఆ పని చేయదలుచుకొన్నట్లు వార్తలు వస్తున్నవి.

విభజనపథకాన్ని బలపరిచిన రష్యా, యూదురాజ్యాన్ని గుర్తించడం తక్షణమే ఆత్రం కొద్ది ఆమెరికా ఈ పని చేసింది. మధ్య ప్రాచ్యాలలో రష్యాకు ఏ మాత్రం సానం లేకుండా చేయవలెనన్నదే ఆమెరికా తాపత్రయం. విశ్వరాజ్యసమితిలో పాలస్తీనా విభ

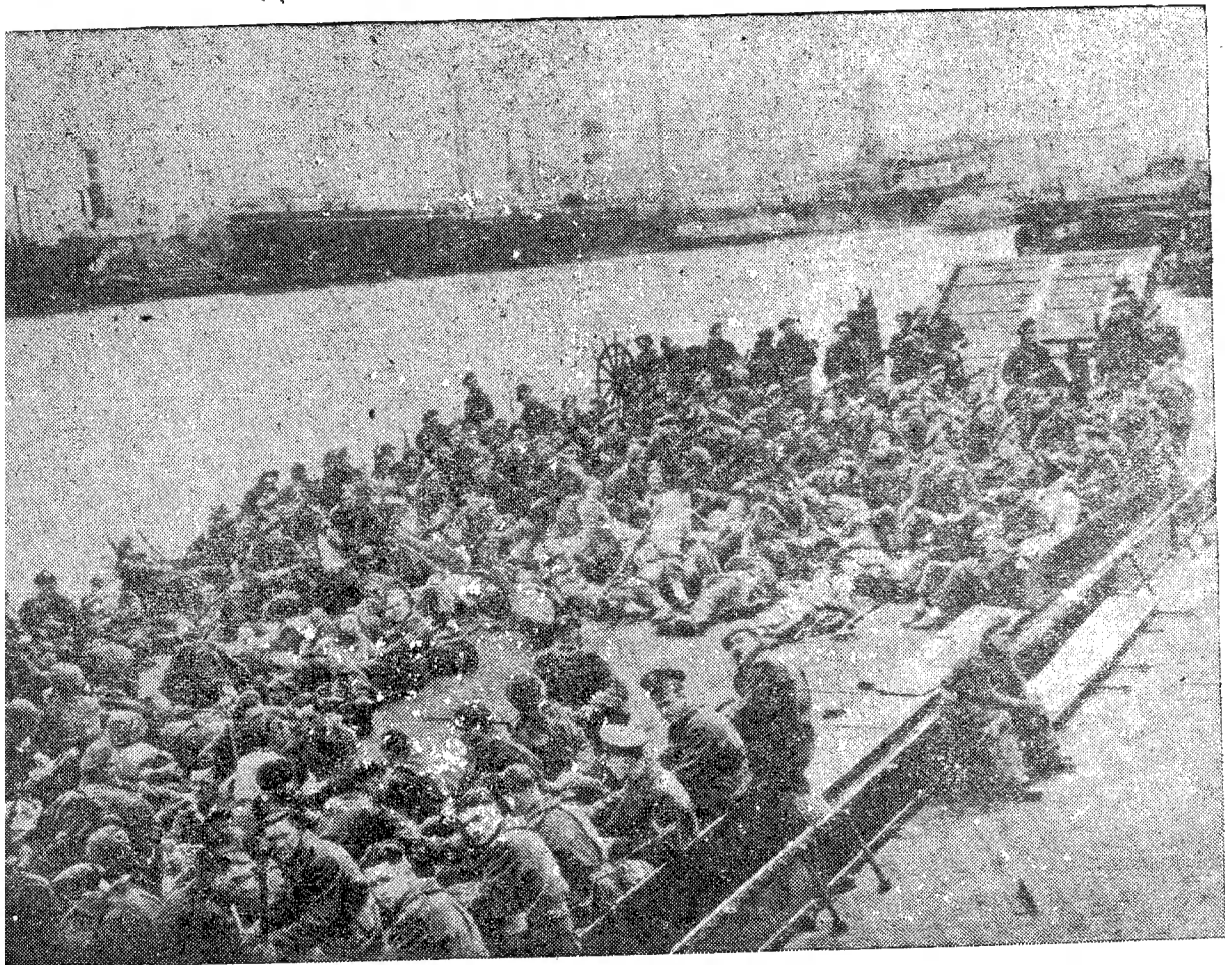
జోర్డాన్ నైకులు దాదాపు లక్షన్నర మంది టాంకులు, కవచకటాలు, విమానాలు మొదలైన సకల ఆధునిక యుద్ధయంత్రాలతోనూ మహా ప్రవాహం వలె పాలస్తీనాపై దండయాత్ర విజృంభించి పురోగమనం సాగిస్తున్నారు. గత రెండు ప్రపంచ సంగ్రామాల్లో పోరాడి వివిధ యుద్ధంగాలలో విశేషమభవం గడించిన యూదు పటాలాలకు కూడా ఆధునిక యుద్ధసామగ్రి వున్నది.

తైగా, మధ్యప్రాచ్యాలకు ఆయుధసరఫరాపై ఇదివరలో ప్రయోగించిన అంతును రద్దుచేయ

డానికి నూత్న యూదురాజ్యంతో రాజకీయ సంబంధాలను ఏర్పాటుచేసుకోడానికి ప్రెసిడెంట్ ట్రూమన్ ఆలోచిస్తున్నాడు. ఇందు వల్ల కూడా యూదులకు విశేషసాధన సంపద సమకూరుతుంది. ఈ సహాయసంపదలతో, తమ సహజయుద్ధ సామర్థ్యంతో ఆరబ్బ వెలువను జయప్రదంగా ఎదుర్కొని నిలవగలుగుతారనే ఆశించవచ్చు.

పాలస్తీనాను బ్రాన్స్ జోర్డాన్ లో కలిపివేసి అబ్దుల్లా రాజు ఆధ్వర్యాన "వికాల సిరియా" స్థాపకు బ్రిటన్ పథకం కేసున్నదనీ, మిగతా ఆరబ్బరాజ్యాలకు బ్రాన్స్ జోర్డాన్ కు మధ్య విభేదాలను తీవ్రతరం చేయడానికి తండ్రిం పన్నుతున్నదనీ కమ్యూనిస్టు పత్రిక 'ప్రావ్ దా' వ్రాస్తున్నది. నూత్న యూదురాజ్యాన్ని బ్రిటన్ కూడా గుర్తించదని యూదు ఏకీకృత కార్యవర్గ సభ్యుడు ప్రాఫెసర్ బ్రాడెట్ స్క్రీ ఆశిస్తున్నాడు. పరస్పర విరుద్ధమైన వర్తమానాలు వస్తున్న ఈ సమయంలో బ్రిటిష్ వైఖరి ఏ విధంగా వుంటుందో ఇదమితముని చెప్పడానికి ఓలేదు.

ఏది ఏమైనప్పటికీ ఇప్పటివరకు కేవలం ఆంధ్ర రంగిక యూదు ఆరబ్బ సంఘర్షణగా వున్న పాలస్తీనా సమస్యను అగ్రరాజ్యాల సమస్యగా తయారుచేసి అంతర్జాతీయ స్థాయికి తెచ్చినందుకు బాధ్యతను ఆమెరికా వైచేయకతప్పదు. కేవలం శత్రు సవంబరలో రానున్న అస్యత ఎన్నికలపైనే దృష్టిని కేంద్రీకరింపున్న ప్రెసిడెంట్ ట్రూమన్ విధానం ఇందుకు భిన్నంగా వుంటుందని ఎవరు ఊహించినా అది పొంపాపే అవుతుంది. పాలస్తీనాలో రగుల్కొన్న ఈ యూదు ఆరబ్బజాతుల యుద్ధాన్ని భీకరజ్వాలగా ప్రజ్వరించి మధ్య ప్రాచ్య రాజ్యాలన్నిటినీ దహించివేసే ప్రమాదం వున్నది; ఈ యుద్ధాన్ని తృప్తిపరచువలె సంగ్రామానికి నాంది ప్రస్తావన నైతం కావచ్చు. అగ్రరాజ్యాల స్వార్థకాంక్ష ఫలితంగా పాలస్తీనా సమస్యను విశ్వరాజ్య సమితి సామరస్యంతో పరిష్కరించకపోవడం మరి శోచనీయమైన విషయ మనక తప్పదు.

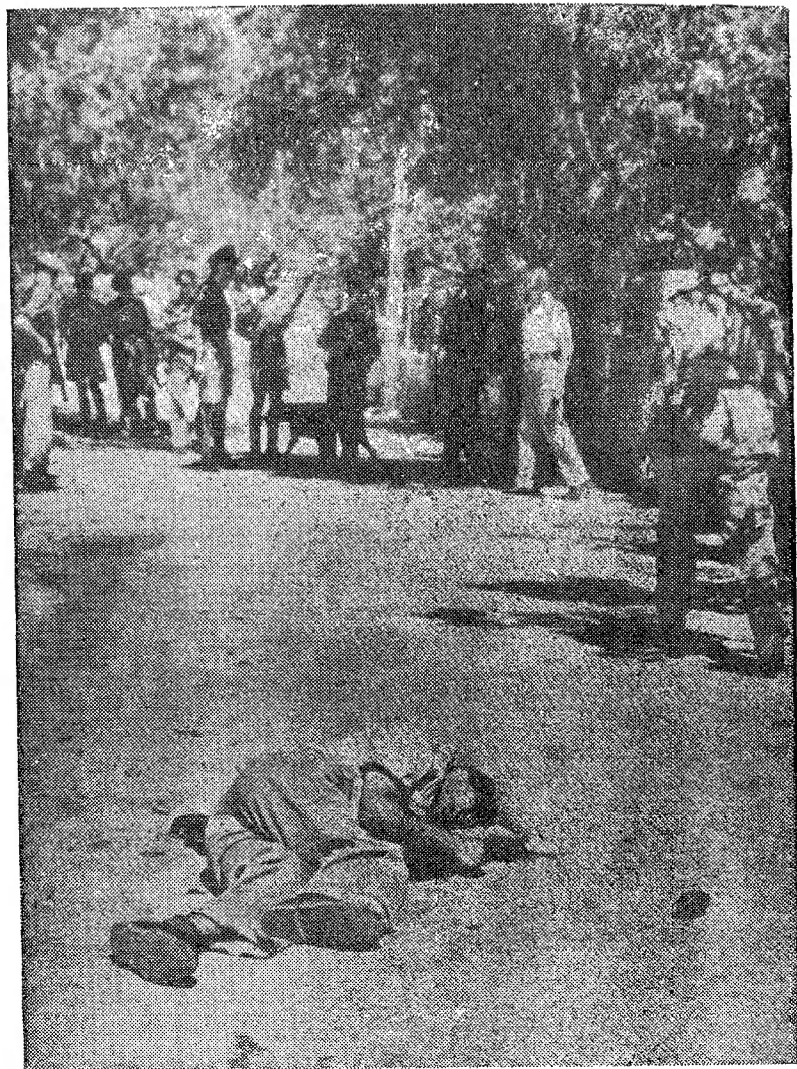
పాలస్తీనానుండి బ్రిటిష్ సేనల నిష్క్రమణం: ఆగస్టు నాటికి వూర్తికొంటుంది

యాత్రకు ముందుముందు ఎంతవరకు తట్టుకొని నిలబడగలగో ఇప్పుడప్పుడే చెప్పలేము.

పాలస్తీనాలోని అఖరు బ్రిటిష్ హైమి మనర్ సర్ అలాన్ కన్నింగ్ హాంసుక్రవారం అర్ధరాత్రే జైరు సెలంనుంచి స్వదేశానికి ప్రయాణమై వెళ్లడమూ, ఇతడు బయలుదేరిన కొద్ది సేపటికే నూత్న యూదు రాజ్యాన్ని ఆమెరికా గుర్తించడమూ కూడా జరిగింది. బ్రిటిష్ ప్రాజాపత్యానికి స్వస్తివాచకం పాడిన కొద్ది సేపటిలోనే ఆమెరికా త్వరపడి 'ఇస్రేల్' రాజ్యాన్ని గుర్తించడం ఆరబ్బ జాతివారికి పెద్ద ఆశీర్వాదంవలె తోచింది. యూదు రాజ్యాన్ని తమకంటే ముందుగా రష్యా ఎక్కడ గుర్తించి పోతుందోననే ఆశగా కొద్ది ఆమెరికా ఈ పని చేసింది. పాలస్తీనా విషయంలో అంతర్జాతీయ ప్రాధాన్యం కల ఇన్ని సంఘటనలు ఒకే ఒక శోభన శరవేంతో సంభవించడం నిజంగా ఆశ్చర్యకరమైన విషయమే. ప్రాత్ర యూదు రాజ్యాన్ని ఆమెరికాతోపాటు న్యూజీలెండు,

బన పథకాన్ని నెగ్గింపజేసింది ఆమెరికా ప్రభుత్వమే. తలనని తలంపుగా సోవియట్ రష్యా కూడా ఆ పథకాన్నే బలపరిచింది. అంతట ఆమెరికా ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకొన్న రాజకీయతంత్రానికి పెద్ద విఘాతం ఏర్పడింది. అందుచేత విభజనపద్ధతి ఆవరణసాధ్యమైనది లేదని తోసిరాజు చేసింది ఆమెరికా ప్రభుత్వమే. ఈ పరిస్థితులలో రష్యా ఏ విధానాన్ని అనుసరిస్తుందన్నది పెద్ద ప్రశ్న. నూత్న యూదు రాజ్యాన్ని ఆమెరికా గుర్తించినంతమాత్రాన, రష్యాకూడా అదే పని చేయ దశతోడానికి ఆస్కారమేమీ కనుపించదు. ఏదోవిధంగా మధ్య ప్రాచ్యంలో తమ కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతానికి స్థానం, ప్రాపకం సాధించడమే ప్రధానంగా ఎంచేర్ష్యుకూడా యూదురాజ్యమైన 'ఇస్రేల్' ను అచిరకాలంలోనే గుర్తించి తీరుతుంది. అంతటితో ప్రస్తుతం కేవలం పాలస్తీనా కే యూదు ఆరబ్బవర్గాల మధ్యనే పరిమితమై వున్న సైనికసంఘర్షణలు ఒక మెట్టుపైకి వెళ్లి విషమించడానికి అవకాశం వున్నది; ఇది విపరీత ధోరణిలో పడి అస్యప్రాంతాలకు కూడా విస్తరించే ప్రమాదం వున్నది.

ఇప్పటివరకూ బ్రిటిష్ అధికారులు ప్రయోగించిన నియమ నిబంధనల ఫలితంగా దేశాంతరాలలో వున్న యూదుజాతివారు పాలస్తీనాకు వలస రావడానికి పిల్లకపోయింది. బ్రిటిష్ ప్రాజాపత్యం అంతర్ధానంతో ఆ ఆటంకాలన్నీ తీరిపోయివి కాబట్టి, ఇక యథేచ్ఛగా యూదులు 'ఇస్రేల్' రాజ్యానికి రావచ్చు. సిరియా, లెబనాన్, ఈజిప్టు, ఇరాక్, బ్రాన్స్

జైరు సెలం విభజన అంశ అమృత్యుల కోహతయైన యూదు యువకులు.

విభూతితాయెత్తు

స్వామిగ్రంథులకు ధీర్ఘాయువు ఆరోగ్యము కలిగించు వరప్రసాదము. వల 10-8-0 మాత్రమే.

1-5, ప్రశ్నలకు సోయిన అద్భుతవంతమైన జవాబుల నిచ్చుటకు రూ. 5, మాత్రమే జాతకము నకలులేక ప్రశ్నలు వ్రాయుకొలయు తెలియజేయఁబడెను.

PROF. SREE RAMAMURTHY CH.
Spiritualist, Astrologer and Life Specialist,
55 Venkatachala mudali Street
ROYAPETTAH, MADRAS 14.

వైఖానసులూ-వైష్ణవులూ

[illegible]

నా వ్రాత యేదో వొక శక్తుగారి పక్ష
పాపపువ్రాతకు భంజకంగా వుండుని ఆయన
నన్ను చాలా నికృష్టంగా తూలనాడు
చున్నారు. ఆయన వొకరిని గౌరవించడానికి
వొక నిమగ్నయోగ్యుణ్ణి నిర్ణీమితంగా, అనే
రాధిని చేసే యిహపరదూరమైన వ్రాత వ్రారి
వున్నారు. ఆ వాక్యం వ్రాయకుండా ఆపటిహాస
పరిత్ర వ్రాయవచ్చును. ప్రసక్తిగాని ఆయన ప్రస
క్తిగా ఆ వాక్యాన్ని వ్రాశారు. యథార్థం నాకు
తెలిసివుండడంచేత పత్రికలలో ప్రచురించాను,
దానితో ఆయన పిన్న పెద్దతారతమ్య కూర్మ
మైన వ్రాతకు దిగి యేమేమో కోలాహలం
చేస్తూన్నారు. నేను ఆయన దూషణోక్తులను
లక్ష్యపెట్టను. ప్రత్యక్షంగా నేనెరిగిన సంగతి
వ్రాశాను గాని యెవరినైనో విని వ్రాయలేదు.
దాన్ని ఖండించడానికి “సపాదలక్షగ్రంథం”
సంపాదించి నామీదకి పంపినా నాప్రత్యక్ష
ప్రమాణాన్ని ఆ శబ్దప్రమాణం భంగించదు. ఆయన
ఆ పాపపువ్రాత యెందుకు వ్రాసిందీ నాకు
తెలుసు ఆయనకీ తెలుసు. ఆ వ్రాత ఆత్మవంచన
వ్రాత యిప్పుడేనా దాన్ని సవరించుకోవడం
మంచిదని నా సలహా. ఆ వ్రాత యెవరినిగూర్చి
వ్రాశాలో ఆపురుషుడు నిమగ్నయోగ్యుడు, సత్య
వాది, అమాయకుడు, యిది విషయాంతరం.
సర్రాజు పెళ్ళిలో సుర్రాజు కొక పోచ వం
బ్రాహ్మణులలోనే కాదు, యితరవర్ణాలవారిలోనే
కాదు, జనబాహుళ్యం కలజాతి స్వల్పసంఖ్యలో
వుండే జాతిమీద అధికారం చెలాయించడం
పూర్వకాలంలో విస్తరించి వుండేది. యి
ముఖ్యంగానై ఖాననులకీ శివార్పుకులకూ బాధకం.
ఆయీ రెండు తెగలవారిని శుభకోభనాలలో
ఆహ్వానించినా తాంబూలానికి మాత్రమే ఆకీర్షన
నానికి వెలవడం లేనేలేదు. వీరితోపాటు మఱి కొం

(20 వ పేజీ చూడుడు)

కథానిక :

బొమ్మ చిలుకలు

శ్రీ కవికొండల వేంకటరావు

“చిలకలకు, పువ్వులకు
చిత్త మిచ్చేవు!
చిలక యెగిరిపోతే, నీవు
చేసేదేమిటి ?

కులుకులకు, పురుషులకు
హృదయ మిచ్చేవు!
కులుకు తిరిపోతే, వాళ్ళో
వారికే దేమిటి ?

పురుషు డెల్లిపోతే
చెల్లీ!
పోతే దెవరిని ?”

ఇదో నాటి కథనం కాదు. ఏనాటికత్తెమో
యానాటికి పాడబడుతూనే వుంది ఆనాటన.
నీనాటికి పాడబడుతూనే వుంటుంది రాటుదేరిన
నోళ్ళచే.

“ఆ—

చిలకలకు !

ఆ—

కులుకులకు !”

అలకించేనా డుందారి! అంతే. అవతలవాడు,
ఆ పాటగాడు, ఆమెకు, ఆ చేదకు, అనుగు
సోదగడై యుందారి, “చెల్లీ” అని సంబోధిస్తూ.
అది ఒక్కసాగ్గానే స్వాధీనం. సర్వసంగ
పరిత్యాగకే సాధ్యము. ఉదయాన్నే పాడుతూ
వీధి నే కనబడ్డాడు, వేమనయోగితో సమానంగా
“విరాట్ కవి” బిరుదు వహించే విబుధానందుడు.
విబుధానందుడు లోకాతీతుడు. లోకాతీతుడని
ఈ లోకంతో తెగతెంపు గావించుకొన్నవాడు
కాదు. పాడే పాటకు, చూచే తన దృశ్యానికి
ఏదో బాదరాయణ సంబంధం వుంచుకుంటూనే
వుంటాడు.

తెల్లొకరే దింకా సరిగా! అవలీలికి సింహ
ద్వారం, ఈవలీలికి వెంటిగుమ్మం వున్న ఒకా
నొక విశ్వోత్సవం యింటి వెనుక భాగమందలి
ఖాళీ ‘గరాజీ’ ముంగిట ఒక కార్మిక కన
కాంగి—పేరు? కి—అప్పుడే బేరం చేస్తూ
వుంది ఒకనొక విలాసవత్తును. అమ్మోవాడు
ఆవేళకంత పెండలకడే ఎలా రయారయ్యడో!
బహుశా కృష్ణం!

విబుధానందుడు ఆ దృశ్యాన్ని చూస్తూ విసి
రేడు పైపాట. పేరు తెలియనప్పుడు ఆమెను
ఆమెయొక్క వంటి వన్నెను బట్టే పిలిచి
చూద్దాం! తప్పే?—కనకాంగి “నీవీల్లా
జాకెట్ తొడుక్కుంది. పచ్చటి పలుదబుజాల్ని,
చేతులంతగా పైకెగిరిపోని ఆ చనుగప్పు అతి
సుందరంగా వుంది. రిచ్చగొల్పే పనువచ్చటి చీర
కచ్చా పోసి కట్టింది. మొల్లో చీంత
కాయ వాటపు తాళపు చెవుల గొలుసు
ముమ్మెలికే వేసి గ్రుచ్చింది. మొల్లో రాళ్ళపతకం
సరిగా గొంతుమిడిదిగుర కుండకు మూతగా
తార్చింది. బహుశా తీగ నమర్చింది అయి
వుందారి. చెవల్ని రవల దుడ్దులెట్టింది. ఆ ముఖం
వంకచూస్తూవుంటే ఆదుడులు ఇబ్బలేవకా
పొళ్ళనా అనే సందేహమే తోచదు. ఇంతకూ ఆ
పొళ్ళను మెల్లనూచించుకుంటూను విబుధానందుని
పాట. ఆంచేతే ఆగిరించు!

వెంటనే బేరమానుకు వేదాంత తత్వపు
వరసపెట్టి ఆవదించింది ఆ పడుచు.

“చూడ వేసే

వేదబామ్మ

బేడ ఏంటిరా?”

అని. అన్నేనాడు సామాన్యదా?
వాడున్నా లయకులను, హూయ (హూయకా
పరుస్తూ—

“ఎంత ఇస్తే
నీకు బాగా
అంతే ఇవ్వమ్మా!”

అన్నాడు.

అలా ఆమెనండి తీసికొని వర్తకుడు,
మట్టిలో చేయబడ్డదో, పేడకో చేయబడ్డదో,
లేక రెండింటితోనూ గూర్చబడ్డదో—విద్రేణం,
చక్కని ఆకుపచ్చరెక్క, పిట్టటి ముక్కు,
ఉంచబడ్డ చిలకను ఆమెచేత బెట్టి పీఠిని యధా
విధి నవనవోయాడు సరిగా వాని కడ్డంగా
విబుధానందుడు దనులయి—

“చూడచేసే

క్రీడసెమ్మా

నీడదేనిది ?

ఆరిపోని

దీప ముంది

చూడరానిది !”

అని పాడాడు. వర్తకుడు స్వామిజీకి నమస్క
రిస్తూ “తమర్ని దాకా కానలేదు. తమించండి!”
అన్నాడు. “నారాయణ” అంటూ విబుధా
నందుడు ముందుకు సాగబోయాడు.

వర్తకుడు ఆలోచనగా నిలబడివున్నాడు.
విబుధానందుడు వెనక్కి తిరిగి, ఆగి, “ఏం?
నిలబడిపోయినావు?” అని ప్రశ్నించాడు. “ఏమీ
లేదు! తమర్ని చూస్తూ!” అన్నాడు “నన్నా?
ఆమెనా?” అన్నాడు విబుధానందుడు.
“తుమస్తే చెప్తాను. మిమ్మల్ని ఆమెజూహా
చూచి” అన్నాడు వర్తకుడు. “జూహాజూహా
కాదు కదా?” అన్నాడు విబుధానందుడు
చిరునవ్వు వత్తుతూ. వర్తకుడు లెంపలు వేసి
కొంటూ, “చూడవేసే పేడబామ్మ” అని ఆమె
పాడితే, తమరు “చూడచేసే క్రీడసెమ్మా” అని
సెలవిచ్చారు. ఆ సంస్కృతియందలి ఆన్యోన్యత
ఎక్కడిదీ ఆని ఆలోచిస్తూ విసుపోతున్నాను.
విప్పి చెప్పడానికి అలవి అయితే సెల విప్పించ
గోరుతున్నాడీ దా నుడు. అని ప్రాధేయ
పడ్డంతగా తన నడ్డి వంచాడు వర్తకుడు.

“ఆమె నాకు సోదరి” అన్నాడు విబుధా
నందుడు. “సాయానా తోడబుట్టింది?” అని
అడిగాడు వర్తకుడు. దానికి జవాబు పెప్ప
కుందానే విబుధానందు డెడో ఆలోచిస్తూ ఆకా
ళంకేసి చూచి, “కాని ఆమె పాడయిపోయింది”
అని అన్నాడు. “ఎప్పుడు? నే నెప్పుడూ ఆమెను
మంచి మనిషిగానే చూస్తూవున్నానే” అని
వర్తకు డబ్బురబోయాడు. “ఇప్పుడే ఈ మేమ
మప్పుడే, నీవర్త చిలకను కొన్నట్టికేమప్పుడే!”
నన్నాడు విబుధానందుడు. వర్తకుడు, చప్పు
చప్పున, తన చేతి నింకా అమ్మకుపోని చిల
కలపై, బట్టకప్పెట్టి, “తప్పు నాది! ఆమెది
కాదు” అన్నాడు వర్తకుడు.

“మఱి తీసుకురాకునీ చిలకల్ని ఈ ప్రక్కకు.”
అని అజ్ఞగా వచించాడు స్వామిజీ. వర్తకుడు
“ఏప్రక్కకూ తీసుకువెళ్ళను. తమముందే వీటి
నన్నింటినీ బ్రదలు గొట్టేస్తూన్నాను” అని కప్పె
ట్టిన బట్ట బట్టలా వుండగానే చేతడు చిలకల్ని
కొడ్డునాద జారవిడిచాడు. కుత్సియ వైనాయి
—తోకవిరిగి, ముక్కు విరిగి, కాళ్ళు విరిగి, అవ
న్నీని! అన్నింటికంటే చిత్తం! లోపటి మమ్మ
మకాసం అక్కల్లో దుమ్ముగా కేగింది, పక్కి
రూపాళీ కాన్నట్టి! ఆవలూర్చుదిక్కున గుల్ల
పుడకపోస్తూ నున్నపుడు సూర్యభగవానుడు
పగలగొట్టాడా అన్నట్లు బహుళ తెల్లారింది.

చూరాన్నే వర్తకుని ముందు లి తల్లి మూడు
ముప్పైలు తొంజైయేళ్ళు కడచన్న వయసు తెల్ల
పూర పూసిన తిడువున కల అదీ, మాంపట్టున
పేడతల్లి పెట్టుకు మోసికొంటూ వస్తూవుంది.

ఆమె, తెల్లటి కనబొమ్మల్ని ఓపిక లేక
పోయినా, లేవనెత్తుకున్నదే, వర్తకుడైన తన
కొడుకుని, ఆనవాలు పడుతూ, “వాని ముందు
చెదీరి పడివున్న చేత చిలకల చిరుపలనగంటూ,
“ఇబ్బనేను పేడ ప్రోగు చేసి నీ చిలకల చేత కిన్నే
వొట్టు!” అంది. లోపల పాడమిన కోపాచాల
మట్టుకు దిగమింగిందా ఏమో స్వామిజీని లోడో
సందర్శిస్తూ, లేకుంటే ఆ తల్లి పుచ్చుకు తన
కొడుకు నెత్తికే, కొట్టివుండక పోయేదా?

వాడు, ఆ వర్తకుడు, తన కళ్ళంట నీళ్లు గార
విబుధానందుడు, వర్తకుడి వంకగాని, ఆ ముసిలి
అవ్వకేసిగాని చూడలేకపోయినాడు. అలా
నేలకమాస్తా ని గబ్బు డూయ్యడు, ఓక్కతూణం.
నేలమీద ఆ జోగికి పేడపోగుతప్ప మఱేమీ
కనిపించలేదు. మిగతా ప్రపంచం అంతా మఱచి
పోయినాడు

వర్తకుడు “ప్రభూ! నా తల్లికి నాకూ ఈ
వర్తకమే యీ తూణంవరకూ యీ లోకం లో
ప్రవర్తనం. ఆమె వొండ్రూ, గండ్రూకూ,
గోమయం, గోదావరి గంగా తెస్తూ వుంటే
నేను చిలకలగ, చిన్నారి పాన్నారి అలవస్తువు
లగా, చేసి, రంగు పూస, రక్తము పోసినంత
రూపం యిచ్చి కోజా ఓ రూపాయ గణించు
కుంటూ నా తల్లిని పోషించి, నేను కోషిల్ల
కుండా వుంటూ వచ్చాను ఈ ఘడియనాకా.
ఈ పైనుండి నన్నేమి చేయమని తమ సెలవు?”
అని అడిగాడు. విబుధానందుడు ఆ విపరీత
సంఘటనకు నివ్వబోయా, ఎట్టకేలకు చిరునవ్వు
తెచ్చుకున్న వాడే “నీ మనీశీతల్లి, రేపటి యువ
యం లో వున కాలం చేసి తీరుతుంది. మఱి
ఆమెకు అక్కలేమీకు, దప్పిక పాడమదు. నీ నేన
కించిత్తూ ఆపేక్షించను.” అని జవాబుఇచ్చాడు.
“ఈ లోపుగా ఆమెకు ఏమి పోనేడి?” “కులసి
తీర్థం! కులసి తీర్థం” అంటూ వెల్లిపోయినాడు
విబుధానందుడు.

వర్తకుడు తన తల్లివంక చూచేడు. ఆమె
తల తిరిగినట్లు, విబుధానందునికేసి ఒక వెట్టి
చూపుచూచి, నేల కొటిగి పడి పోయింది.
“అమ్మా!” అని గావుకక వేస్తూ, తల్లి పల్లా తన
వొడిలోనికి జేడ్చుకొనవాడే, వర్తకుడు తల
పోకాడు. “ఈ బెరగివోళ్ళ గుండెకాయలు
గుండ్రాళ్ళు. అబ్బా! అబ్బా! ఆ చెప్పే
జోళ్ళం నా పెళ్లిగిరించో, నే తినబోయే
పిండివంటనుగురించో చెప్పక, ఈ ముడిముండ
చావునుగురించి చెప్పిపోయాడే? ఎవడు అడి
గాడు వీని నీ ప్రశ్న? వెనక్కు పిల్చి కనుగొందా
మన్నా విసిపించుకోనేరని విట్టవీరుతో సాగి
పోయినాడే!” అని ఆయాసపడతూవున్న తల్లి
వంక చూచి “అమ్మా! అమ్మా!” అని పలక
రించాడు ఆమెను ఆమె కప్పుడే మాట కొలుకు
వోయింది. మంచినీళ్ళన్నా అడిగే హవాలు
జూడా లేని దయింది.

“గరాజీ” నివాసంనుండి కనకాంగి, ఉత్త
చేతుల్లో వెలికికన్నా “ఒక్క చిలకవెల విషయమై
అంత ఖరాఖండి చేసిన మహాకారిని, నీవు ఏలా
జారవిడిచావురా అన్న చిలకల్ని ఇన్నాళిన్నా
లుగా ఏలా చేశావురా అబ్బా!” అని అడిగింది.
అన్నింటికంటే ముందక్కడ జరిగిన ఘాత కని
పెట్టి. వర్తకుడు “ఇంతపని ఇందాకటి సన్యాసి
నాచేత చేయించాడు. ఏమి చెప్పను?” అని తన
కళ్ళ నీళ్ళు తన తల్లి పేదవులమీద పడేట్లు ఏడువ
సాగాడు.

కనకాంగి ఆ వర్తకుని కంటి నీటి ధార నీ,
అతగాని వొడిలో చావుకు సిద్ధంగా నున్న వృద్ధు
రాలిని గాంచింది. “ఆమె ఎవరు?” అని అడి
గింది. “ఇంతలో స్వర్ణమునండి దిగి ఇంతలో
ఇంత వృద్ధాప్యంగన్నా వరుంటారా? ఈమె నా
తల్లి! ఏమాలా ఆమెగానే తెలిసిన మా అమ్మ!
నా పేడబామ్మకు కిమ్మనుండి దివిటీదాకా
సరఫరాచేసిన నేపావరాయణి” అని జవాబు
చెప్పాడు వర్తకుడు.

ముసిగిని ముఖమిచ్చి కప్పుడే ఎండ సలసలా
ప్రసరింపజొచ్చింది. “ఇలా నీడకు జేర్చు
ఆమెను” అంది కనకాంగి. అని ‘గరాజీ’
తలుపు బ్రునతోసింది. లోపల అదంతా ఎంత
ఖాళీగా వుండాలో అంత ఖాళీగాను వుంది.
వర్తకుడు కనకాంగి చేత సరమీద తన తల్లిని
ఆ ‘గరాజీ’లోకి నాయంపట్టినవాడే, “వైద్యుని
కొఱకు కట్టినస్తాను. కాస్త కనిపెట్టి చూస్తూ
వుండు!” అని ఆ నివాసంయొక్క సక మొకలూ

ఉపలక్షించి మంచం కుంచం లేని ఈ ఖాళీ
గరాజీముస్తాబుకొసమేనా పొద్దున్నే నావద్ద నీవు
చిలకను కొన్నాడి?” అని ప్రశ్నించాడు.

వాని కా వేళ్ళప్పుడు, తల్లిప్రాణం వచ్చిపోయీ
నీతిలో నన్నప్పడు, ఆ ప్రశ్న వేమలని బుద్ధి
ఎలా వుట్టిదా? అని విసుపోతూ కనకాంగి
మిన్నకుంట. వర్తకు డెడో నిర్వికారపు దృష్టిని
వెల్లిపోయాడు

ముసిలి “ఇంకెక్కడ చిలకలు! అన్నీ పగల
గొట్టుక్కురుచున్నాడు, మానాడు! మంచం
ముస్తాబుకూ లేవు. కుంచముస్తాబుకూ లేవు”
అని కలవరించింది. “లేదు. అన్నీ పగలిపోలేదు.
నావర్త వొకటి వుంచి వెళ్లాడు.” అని కనకాంగి
తా నా యువయం కొన్నదాన్ని కళ్ళక్కట్టి
నట్లుగా కాపరించింది. “నీ కూరికే ఇచ్చాడా
దీన్ని?” అని అడిగింది ముసిలి, కళ్ళు విప్పి కుసంత
తెప్పి రిల్లనట్లు తెలివిజాతీ “లేదు రొట్టించి
తీసికొన్నాడు అలా! వాడు నికాడుకా?”
అని అడిగింది, కనకాంగి. “అవును పిల్లా!
నీవు ఎవరికూతావు?” అని ముసిలి అడిగింది.
“నేను కానా భీమ డి కూరున్నీ. అది లో
మాజమిందారుగారికి గుర్రం గుర్రపుబగ్గివుండేవి.
వాటి చాలునా మాటునా రెండో కంటివార్చుకు
తెలియకుండా మా బాబూ మా అమ్మ కాల
జేపం చేసే వారు ఈ గరాజీ లో నే!
అయితే గుర్రం పోయింది. బగ్గి పోయింది.
జమీ, జమిందారుకూడా ఎగిరిపోయారు—మా
బాబూ అమ్మ పోవంతోనే. అయితే ‘గరాజీ’
అలాడే నిల్చివుంది. ఈ గరాజీలోనే మా అమ్మ
నీల్లాడే నన్ను కన్నాను అన్నది. నేనూ అలాగే
నిల్చివున్నాను ఈనాటికీని.” అంది కనకాంగి.
ముసిలి, తెప్పపాటుకాలం, తన ఎదర నున్న
వొప్పలకుప్పను దీనించినట్లు చూస్తూ వుట్టి
నోళ్ళు పుట్టిట్టు ఎప్పుడూ వుండరు పిల్లా!
పుట్టినప్పటికంటే పాడుగ వుతారు. పాలుపు
గలుపు నేరుస్తారు పిల్లా!” అని వొక్క నవ్వు
నవ్వింది. నవ్వుకూనే ఆమవ్వప్రాణం వొడిలింది.

కనకాంగి ధ్యానం అంతా ఆవ్వడు—

“చిలక యెగిరిపోతే నీవు
చేసేదేమిటి ?”

అన్న విబుధానందుని పాటలోని చరణాల
యొక్క ఉటంకింపునాడనే వుండింది.

ఉత్తర తూణాన్ని వర్తకుడు తనకు వైద్యు
డిచ్చిన ఒక మాత్రను తెచ్చి, వేయ పోయి
నాడు గాని, కనకాంగి వారించి మఱి లాభం
లేదంది.

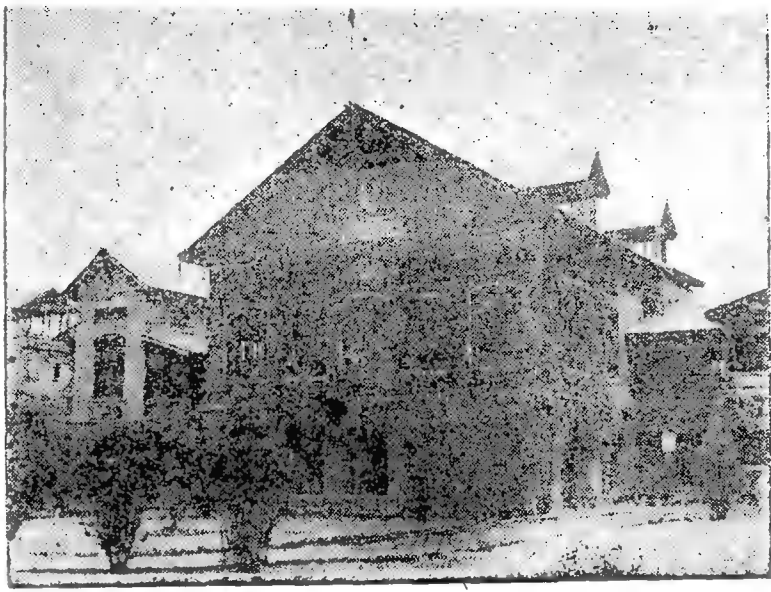
“అభిమో, శుభమో మన మిద్దఱం పెళ్లాడు
కొందాం ఆన్యోన్యం” అని ప్రతిపాదించింది.
“ఇప్పుడు తెలిసినదా నీ దగ్గల ఈయువయాన్నే
ఆ చిలకను ఎందుకొన్నానో? మన గది
ముస్తాబు కొసం!” అని కులుకుకూడా కొసరిం
చింది ఇల్లె. వర్తకుడు ఇటూ అటూ తిలకిస్తూ
“స్వామిజీ అవివేకి గాడు!” అని వొక్కసారి
స్మరించాడు. వర్తకుని మనస్సునందలి పరవర్తనం
చెప్ప నలవికాదు. గరాజీగోడలు బంగారు
మలమా పూర గొన్నట్లు, కనకాంగి సిగ జాడే
అర్ధరాత్రి వున్నమరేని మల్లె మొగ్గలు సిగ్గువెదచి
నడచినట్లు దర్శనమైంది. కనకాంగి వాని వైఖరి
గంటూ—వర్తకుని తిరుగ మామూలు మనిషిగా
తయారు చేయడం ఏలాగా అని యోచించింది.

ఆమె నాటి యువయం కొనుక్కున్న వొక
మట్టి చిలకనూ తిన్నగా వర్తకుడు చూస్తూవుంటే
నేలనేసి కొట్టింది. వర్తకుడు తెల్లబోతూ
“నమానా జూడా లేదే యంక నాకు!”
అన్నాడు అతి జాలిగా. “నమానాకూడాను!”
అని పరిహాసించింది కనకాంగి. “నమానా
కూడాను!” అని కనికరించాడు విబుధానందుడు.
వర్తకుడు కేకలం ద్వంద్వంలో పడ్డాడు!

వెరిసిన వెంట్రుకల బేదంను

రంగు పూనునక్కరలేదు. అయ్యేదరికికప్పు,
తెల్లని రంగుకు మార్చి కాక్రకముగా వెంట్రుక
లకు వదిపు చిమ్మను. గుణం కాచిపో, డబ్బు
చావపుడీ ముకుకు తెలుపు కొంచెం యుండిన
దా కి—అది మత్తకకట్టె యుండిన దా కి—కి—కి
పూర్తిగా ముగిసే దా కి—కి—కి.

“మొన్న—ఇది మొన్నకు కంటికి ముంది
రోషణ ఎప్పుడో వచ్చును

కాశ్మీర్ జాతీయమహాసభ ప్రధానకార్యాలయం.

కాశ్మీరు ప్రధాని షేక్ అబ్దుల్లా హోమ్ క్వార్టర్స్‌లో యుద్ధగతిని గురించి చర్చలు జరుపుచున్న గృహశ్రీ.

కాశ్మీర్

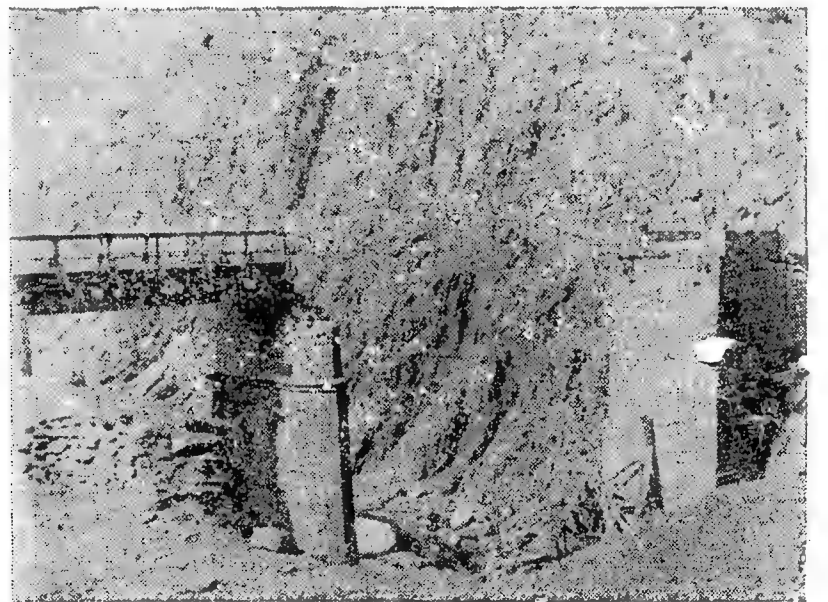
కాశ్మీర్ పౌరులను సోరరక్షణదళంలో శిక్షిస్తున్నారు.

దుండగులు పారిపోయిన అనంతరంవారి పైన క నిర్మాణం

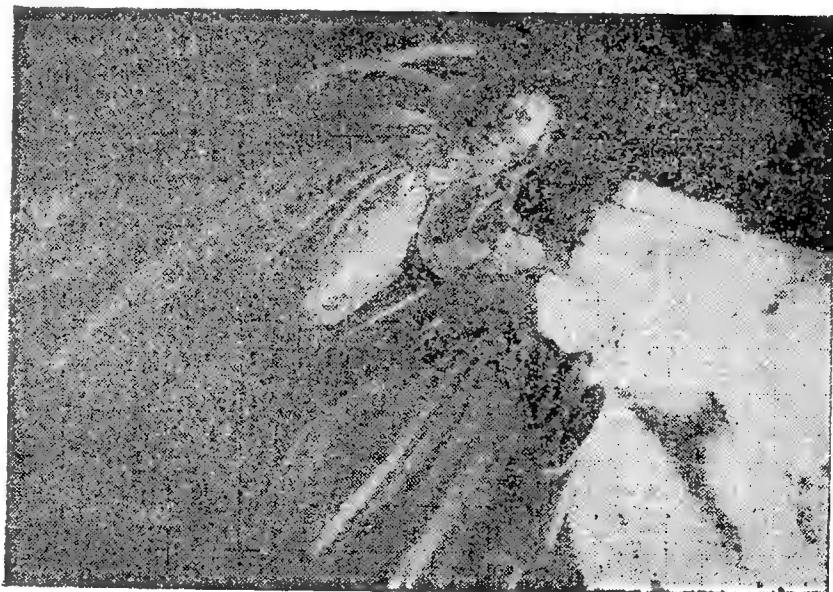

మాతృభూమిరక్షణకు, కాశ్మీర్ మహిళలు ముందంజ వేసి, సైనిక శిక్షణ నభ్యసిస్తున్నారు.

గృహదహనములు, చంకెనల విధ్వంసములవలన సుందరమైన కాశ్మీర్

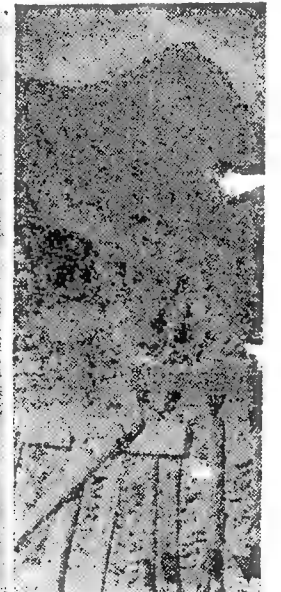
కాశ్మీర్ లోని దుండగుల దౌర్జన్యము

దుండగులచే నాశనమయ్యబడిన మిషనరీ కెరణాలయములో ఒకదృశ్యం.

భారత సైనికులు ఖైదీలుగా పట్టుకొన్న దుండగులు

నాశనమయ్యబడిన చంకెనల

మహారాజా

పండిట్ నెహ్రూ మనుషుడిని ఎత్తుకున్న షేక్ అబ్దుల్లా.

పండిట్ నెహ్రూ, షేక్ అబ్దుల్లా.

జాలను పరిశీలిస్తున్న భారత సైనికులు, అధికారులు.

మాతృ భూ మి సం రక్ష ణకు కాశ్మీర్ ప్రజల సన్నా హాలు

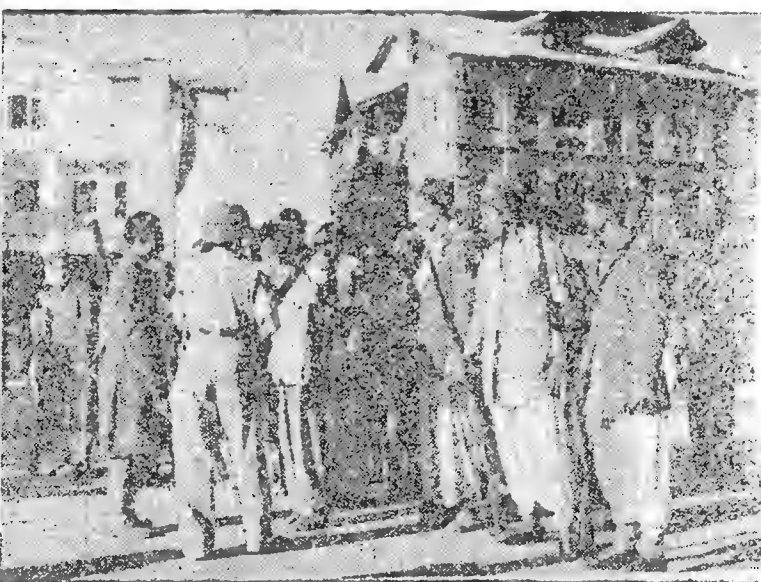
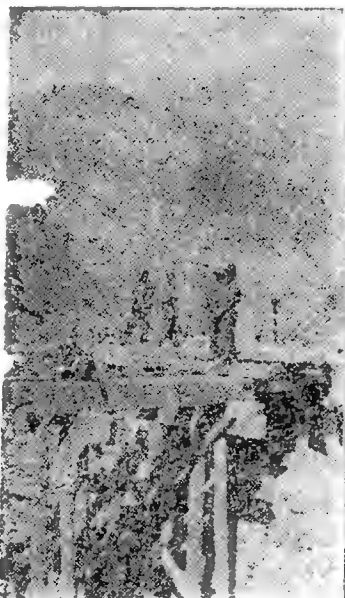
దుండుగులు వదిలిపెట్టబోయిన తుపాకులు మొదలగు ఆయుధసామగ్రితో భారత సైనికులు.

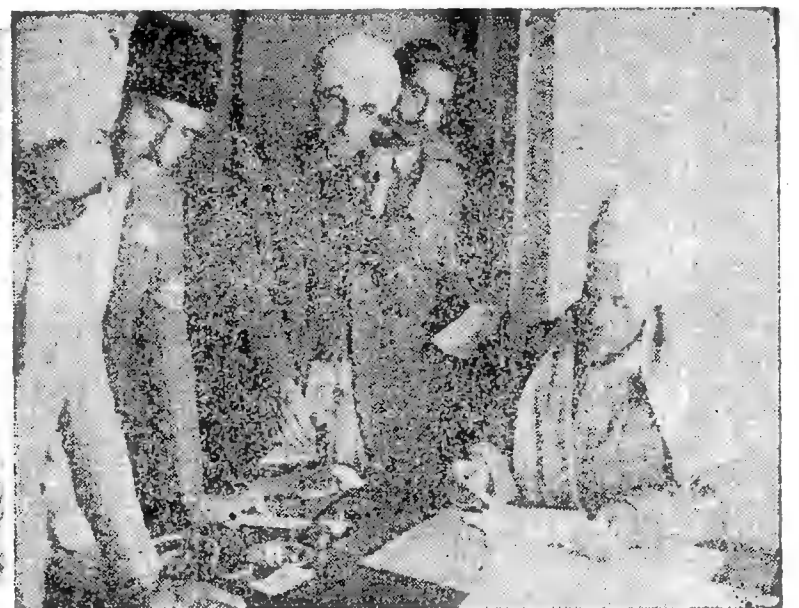
భూయ సంక్షుభితమైనది.

పురోగమిస్తున్న భారత సైనికులకు మార్గం చూపించటానికి అచ్చటచ్చట పారిబడిన 'నైన్ షా'లలో ఒకదానివద్ద భారత సైనికులు.

భారత సైనికులు బాగుచేస్తున్నారు. శత్రువు కమైన్ గ్రామంలో ప్రజలు భారతీయ సేనలకు స్వాగతం ఇస్తున్నదృశ్యం.

సైనిక పూర్వాహును పరిశీలించుచున్న భారత ప్రభుత్వ సైనికోద్యోగులు.

అల్లిబిల్లి లోకంలో అమాయకథ

‘అల్లిస్ ఇన్ ద వండర్లాండు’
రచన:
లూయీ కెరోల్

అనుకరణం
“ఆప్లవాన్”

ఒడ్డుకు చేరి చూసుకొనేటప్పటికీ, అంతా బలే మంద తయారయారు. పిట్టలన్నీ యాకలూ, తోకలూ అన్నీ తడిసిపోయి నీళ్లు గారుతూ ముద్దగట్టు కొనిపోయి ఉన్నాయి. జంతువులు, బొచ్చుతా తడిసిపోయి చర్మాని కంటుకుపోయి నీళ్లోడుతూ, చర్మమీద చలికి అలలు అల్లగా వణుకు పుట్టూ నిలుచున్నాయి. అందరికీ, ఈ చలితో, వణకుతో, తడిగారుతూ ఉండటంతో, చాలా చిరాకు పుట్టుకొస్తుంది. ఎవళ్ళకి వాళ్ళే పల్కరిస్తే ఛర్మమనేటట్లు కోపం రెచ్చిపోతూ వున్నారు.

ముందు ఒళ్ళు ఆర్చుకోటం ఎల్లాగా అనేదే అందరికీ ఆలోచనై పోయింది. ఎల్లాగో తెల్సుకొనేందుకు అందరూ కలిసి సమాలోచనలు మొదలుపెట్టారు. కానీ పటిలోపునే పాప అందరితోటీ చిన్ననాటి స్నేహితులతో మాట్లాడుతూన్నంత చనువుగా ధారాళంగా సంప్రదిస్తోంది. ఇమాట కొస్తే కాసేపు రామచిలు కతో పెద్ద వాదంకూడా వేసుకుంది. చివరికి రామచిలుక మొహం మాడ్చు కొని, “అయినా నేను నీకంటే పెద్ద దాన్ని, నా కెక్కువ తెలు సంతావా? నీ కెక్కువ తెలు సంతావా?” అని వాదం తుంచేయబోయింది. కాని పాప అల్లా ఒప్పుకోక, “అసలు పెద్దదాని కానో కాదో? నీ కెన్నేళ్ళో చెప్ప”మంది. చిలుక “నే చెప్పనంటే చెప్ప”నంది. అంతటితో ఆ వాదన ముగిసింది.

అక్కడ చేరిన మూక అంతటి లోనూ, ఇందాకటి ఎలుకకే కాస్త నలుగురిలో పెద్దరిక మున్నట్లు అనిపించింది. ఎలుక అజ్ఞాపనగా అందరివంకా తిరిగి “అసలు అంతా ముందు కూర్చోండి. ఒళ్ళు పొడిఆర్చుకోటం ఎల్లాగో నేను చెప్తాను.” అంది. అందరూ ఎలుకచుట్టూ గుంపుగా తీర్చి కూర్చున్నారు. పాప ఎలుక ఏం

చెప్తుందో విందామని ఆదుర్దాగా ఉంది. అప్పటికే పాపకు పడితం పట్టి తుమ్ము లోస్తున్నాయా అనిపిస్తోంది. అంచేత ఎల్లాగో త్వరగా ఒళ్ళు పొడి ఆర్చు కొంటేతప్ప జ్వరం వస్తుందని భయంతో, ఎలుక ఏం ఉపాయం చెప్తుందో విందామని ఆదుర్దాగా చూస్తోంది.

ఎలుక ఉపన్యాసం ఇయ బోయే నాయకుడిలాగా, “హు! హు! ఉ ఊ ఊ!” అంటూ గొంతు సవరించు కొంది.

“ఊ! అంతా రెడీ యేనా! సరే వినండి. నాకు తెలిసిన అన్నిటిలో పొడి అంటే పొడివిషయం, అంటే ఏమాత్రం తడి లే దన్నమాట, అంతపొడిది, ఆమాటకొస్తే ఎండిపోయిందే చెప్తాను, వినండి. కామోష్! ఎవ రక్కడ మాట్లాడేది? ఎవ్వరూ మాట్లాడ కూడదు. తెలిసిందా? ఊ.”

“కృష్ణ దేవరాయలవార్ని చక్ర వర్తిగా చేసుకోమని, రామానుజా చార్యులవారు తెలుగు మన్నె సుల్తానుల నందరినీ పిలిచి చెప్పారు. దోపిడీల కలవాటుపడ్డ మన్నె సుల్తానులలో కళింగగంగు ఎదిరించాడు. కళింగ గంగును రాయలవారు చావ చితక కొట్టే పారిపోయేందుకు ఎలుక కన్నం కూడా కనబడలేదు.”

“ఉహ్హహ్హ!” అంటూ రామచిలుక గజగజా వణికింది.

ఎలుక కోపంతో ముఖం తేవు రించుకొని కూడా, చాలా మర్యాదతో మాట్లాడుతూన్నట్లు, చిలుక వంక తిరిగి—

“క్షమించాలి! మీ రేదో మాట్లాడుతున్నట్లున్నారు” అని రీవిగా కోపంతో అడిగింది.

రామచిలుక అడావిడిగా, “అబ్బే నేను కాదు” అంది.

“మీమాట అనే నేను అనుకొన్నాను. సరే కథ కానిదాం. ఎక్కడున్నాం? ఊ! కళింగగంగుకు ఎలుకకన్నంకూడా కనబడలేదు. గజపతికూడా అడిలిపోయాడు. ఇద్దరికీ చాలా ఇదిగా ఉంది.”

“ఏదిగా ఉంది” అని హాస అడిగింది.

“ఇదిగా ఉందని చెప్పలే—‘ఇది’ అంటే తెలియదా?” అని ఎలుక కోపంగా అడిచింది.

“ఇది అంటే తెలియక గాదు; ఏదన్నా చూపించి ఇది అంటే అది ఇది అని తెలుస్తుంది. అంతేగాని ఊర్కే ఇదిగా ఉందంటే ఏది, ఏదిగా ఉందీ, ఏం తెలుస్తుంది?”

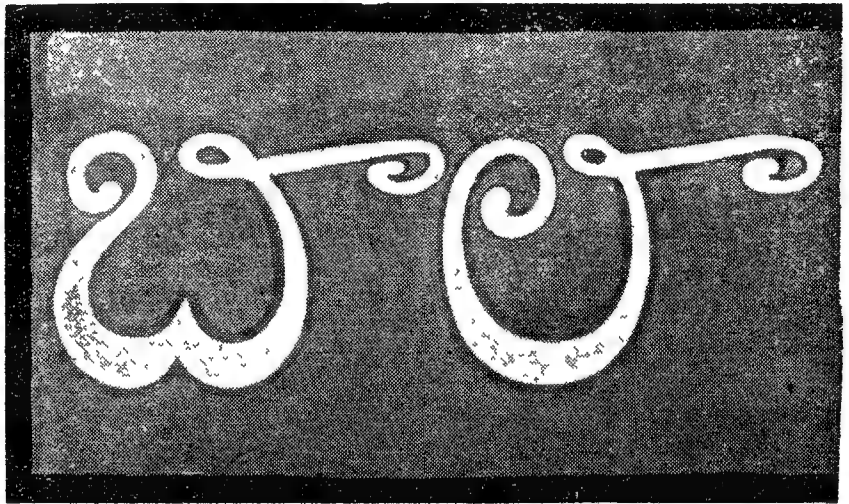
ఎలుక ఆ మాటలే విననట్లు

మొహం అవతలికి తిప్పి, హాస మాట్లాడనే లే దనుకొన్నట్లు మళ్ళీ తొందరతొందరగా కథ మొదలు పెట్టింది.

“అల్లా ఇదిగా ఉండేటప్పటికి ఇద్దరూ కలిసి తురక రాజులదగ్గరకు వెళ్ళారు. తురకరాజులు మొదట మర్యాదగానే చూశారు—” అని పాప వంక తిరిగి, “ఏం? కాస్త ఏమైనా తడి ఆరి పొడిగా అయ్యారా?” అని అడిగింది.

“తడి ఆరా లేదు; నామొహమూ లేదు. ఇందాకటికన్నా ఎక్కువ తడిగా అవుతున్నాను.” అని పాప జవాబు చెప్పింది.

పాప ఆ మాట అనేటప్పటికి హాస నెమ్మదిగా లేచి—

వెద్దల సలహా

విల్లల కథలు

చి. నేమాని వీరభద్రరావు

ఒక రైతుకి నలుగురు కొడుకులున్నారు. నలుగురూ సోమరిగా తిరగడం తప్ప యింటికి గాని, దేశానికి గాని, ఒకరికి గాని, కడకు తమకు ఉపయోగించే పని ఒక్కటైనా చెయ్యటం లేదు. పొలం బాగుచెయ్యడంలేక బాత్రిగా తక్కువ పండుతుంది. ముసలితండ్రి ఎన్నిసార్లు చెప్పినా పెడచెవిని పెట్టడమేకాని యింతపినరైనా పట్టించుకోడం లేదు. తండ్రి చనిపోయే సమయం వచ్చింది ఒకనాడు. యీ సమయంలోనైనా వారు బాగుపడే మార్గం చూడకపోతే తన కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చుకుండా చనిపోయినవాడ నవుతానని వారి నలుగురిని పిల్చి “నాయనా, పొలంలో బంగారం పాతేను. తీసుకోండి” అన్న రెండు ముక్కలూ చెప్పిమగించాడు. తండ్రి దహన క్రియలు కావడంతోనే నలుగురు కొడుకులూ కలిసి వెళ్లి బంగారం పొలంలో ఎక్కడుందో అని త్రవ్వటం ప్రారంభించారు. ఎంత శ్రమపడి త్రవ్వినా బంగారం కనపడదు. యీ కష్టపడడంలో వారిలో వారికి వికమత్య, ఒక లక్ష్యాన్ని

వుంచుకొని పని చెయ్యడం, వట్లు వంచడానికి యిచ్చకలగడం యిన్ని సుగుణాలు వచ్చేయి. యింక ఎంత కాలానికీ బంగారం కనబడకపోతే విసుగెత్తి మానేసి, పొలానికి నీరు పెట్టి విత్తనాలు నాటారు. పొలం దున్నినట్లు కదిపిన కారణంచేత లోపలి సారం బయటికి వచ్చి, విత్తనాలు బలంగా మొలకరించి, ఆ సంవత్సరం ఎక్కువగా పండింది వారి నలుగురికి తండ్రి పన్నిన ఉపాయానికి అర్థం గోచరించింది. “యిది వరకు ‘పొలం దున్నుకోండి’ అని నాన్న బ్రతికున్ననాళ్లు చెప్తే వినేవాళ్లంకాము. దాని ఫలితాన్ని స్వయంగా గ్రహించి బాగుపడుతారని యీ వుపాయం పన్నేరు. కనుక ఆయన అభిలాషప్రకారం మనం అందరం వికమత్యంగావుండి, కష్టపడి పనిచేసుకుంటూ చనిపోయిన మన తండ్రి గారికి ఆత్మశాంతి చేకూరుద్దాం” అని వారు నలుగురు నిశ్చయించుకున్నారు. ప్రస్తుతం స్వర్గస్థులైన గాంధీగారి కోరికకూడా అట్టి వికమత్య మన నాలుగు బాతుల్లోనూ వుండి సుఖించాలని.

“వరత్తే పక్షమున అన్యత్సమావేశమును వ్యవధానించి, తత్క్షణావశ్యకక్రియాకలాపమున కుద్యమించవలెనని నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.” అంది. గడ్డ వెంటనే “తెలుగు మాట్లాడరాదా? ఏమిటా భాష! ఆ మాటల్లో మూడు వంతులు నా కర్థ మవనేలేదు” మూకుకూడా అయాయో లేదో నాకు తెలియదు.” అని మొహం వంచి పక్కవాళ్ళకు కన్నుగీటి చిన్న నవ్వు నవ్వించి. ఎక్కనున్న చిన్నచిన్న పక్షులుకూడా కిలకిలా నవ్వాయి.

హంసకు కోపం వచ్చింది. “నే చెప్పాచ్చిందల్లా, మనం పొడిగా అవాలంటే, ‘కొక్కు’ పరుగాట ఆడాలనే” అంది.

“‘కొక్కు’ ఆట ఉందిగాని కొక్కు

పరు గేమిటి?” అని కోతి అడిగింది. హంస వెంటనే—

“ఎందుకూ, చెప్పటంకంటే ఆడి చూపిస్తేనే తేలిక” అంటూ ఆట చూపించటం మొదలుపెట్టింది. ముందు చుట్టూ, ఒక పెద్ద గుండ్రని గిరి గిరిగింది. గిరిమీద అంతా కాస్త కాస్త దూరంలో అందరినీ నిలబెట్టింది. “ఒకటి, రెండు, మూడు” అంటూ లేకుండానే ఎవళ్ళకి వాళ్ళే గిరి చుట్టూ పరుగెత్తటం మొదలెట్టాలి. ఎవళ్ళ ఇష్టం వచ్చినప్పుడు వాళ్ళు పరుగెత్తటం, ఎవళ్ళ ఇష్టం వచ్చినప్పుడు వాళ్ళు ఆగిపోవటమే తప్ప, ఆటకీ ఓదోవా, తెన్నూ లేదు.

అల్లా ఓ అరగంటసేపూ అందరూ పరుగెత్తేటప్పటికీ అందరి ఒళ్ళూ పొడి

ఆరిపోయాయి. హంస చుట్టూ నిలిచి పోయి “ఆట అయిపోయింది”దని కేక పెట్టింది.

అందరూ ఆయాసంతో వగరుస్తూ హంసచుట్టూ చేరి, “అయితే, ఎవరు నెగ్గినట్టు, అని గల్లంతుగా అడగటం మొదలుపెట్టారు.

హంస కేమీ తోచలేదు కాస్తేపు దీర్ఘంగా ఆలోచించినట్టు, పెదవుల మీద వేలు వేసుకొని ఆలోచించి, “అందరూ నెగ్గారు. అందరికీ ప్రజ్ఞ లివ్వాలిందే” అంది.

అంతా ఒక్కసారే మళ్ళీ “మరి బహుమతు లెవ ల్లిస్తారు?” అని అడిగారు.

“ఎవ ల్లియ్యట మే ముంది! ఆవిడే ఇస్తుంది” అని హంస పాపవైపు చూపించింది. అంతా “బహుమతులు, బహుమతులు” అంటూ గోల చేస్తూ, పాపచుట్టూ మూగారు. పాపకు ప్రజ్ఞ తెల్లా యియ్యటమో, ఎక్కడ నుంచి తేవటమో ఏమీ పాలుపోక, ఆలోచిస్తూ గానుజేబులో చెయ్యి పెట్టి చాకలేటుల పొట్లాం తీసింది. అద్భుతవశాత్తూ ఆ పొట్టంచుట్టూ మైనం కాగితం ఉండటంవల్ల చాకలేటు లేవీ ఉప్పనీళ్ళల్లో తడవలేదు.

పాప ఆ చాకలట్లన్నీ అందరికీ తలా ఒకటి బహుమతులుగా పంచేసింది.

“మరి ఆమెకుకూడా ఒక బహుమతి ఇయ్యద్దా?” అని ఎలుక అడిగింది.

“ఆ! తప్పకుండా ఇయ్యా” అని హంస పాపవైపుకు తిరిగి, “ఇంకా నీజేబులో ఏమున్నాయో తియ్” అంది.

పాప జేబువెతకితే ఒక గచ్చకాయ దొరికింది. హంస ఆ గచ్చకాయ పుచ్చుకొని, పాపవంక తిరిగి, “ఈ చక్కని గచ్చకాయను బహుమానంగా స్వీకరించవలసిందని మేమంతా మిమ్ము ప్రార్థిస్తున్నాము,” అని అతి మర్యాదతో పంగి పాప కందించింది. తక్కినవాళ్ళంతా, మెచ్చు కొంటూ స్వెట్లుగా చప్పట్లు కొట్టారు.

పాప కిదంతా చాలా వేళాకోళంగా కనపడి నవ్వు వస్తోంది. కాని వాళ్ళం దరివంకా చూసేటప్పటికీ, వాళ్ళు వేళాకోళం కాక, నిజంగానే అనుకొంటున్నారని నవ్వితే వాళ్ళను చూసి నవ్వి నట్టుండి, వాళ్ళకి కోపం వస్తుందేమో ననీ, భయంతో న వ్యాపుకొని, హంసకు నమస్కరిస్తూ, ఆ గచ్చకాయను చాలా భక్తితో తీసుకొంది.

పక్షులూ జంతువులూ అన్నీ చాకలేటు తింటూ మొదలుపెట్టాయి. పెద్ద పక్షులకు చాకలేట్లు నాలికకిందకే నరిగ్గా చాలక, “కొండనాలిక్కే కబురందలే”దని గునుపు మొదలుపెట్టాయి. చిన్న పక్షులకు చాకలేటు ఉండగా గొంతుకలో అంటుకొని, పలుకుమారి, పెన్నుమీద పెద్దవాళ్ళు కాస్త చరుస్తూంటే, తెప్పరిల్లి, కళ్ళనీళ్ళపర్యంతమూ అయింది. ఎల్లాగో అంతా చాకలేట్లు పూర్తిచేశారు. మళ్ళీ,

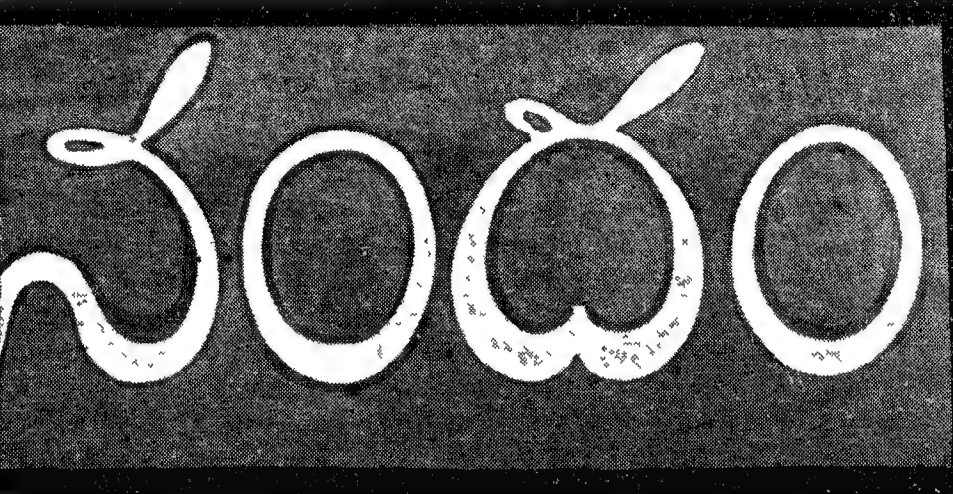
అంతా ఒకచోట గుండ్రంగా చే కూర్చున్నారు.

అంతా ఎలుకవంక తిరిగి “ఏదన్నా కథ చెప్పరా?” అంటూ అడగటం మొదలుపెట్టారు.

పాప నెమ్మదిగా ఎలుకచెవిలో “ఇండాక కు-అన్నా పి-అన్నా, పూర్తి పేర్లు అంటే మళ్ళీ ఎలుకకు కోపం వస్తుందేమోనని భయం? నీకు కోపం ఎందుకో చెపుతా నన్నావు. చెప్పరా?” అంది.

ఎలుక నిట్టూరుస్తూ నాదో తలా తోకా లేని ఏడ్చుకథ.

ఎలుక కింత పెద్ద తోక ఉంటే తోక లేని కథేమిటా అని పాప ఆశ్చర్యంగా ఆలోచిస్తోంది. ఎలుక త న క థ మొదలుపెట్టింది. కథ వింటూన్నంత సేపూ, “ఇంత తోక ఉంటే ఎలక్కి తోక లేకపోవట మేమిటా?” అనుకొంటూపాప పరాకుగా కథవింటం మొదలెట్టింది.

నవ్వు పువ్వులు ఓదార్పు

యాక్టరు: (తన నటనను విమర్శించినవాడిని పరోక్షాన తిట్టిపోస్తూ) తన కేదో పెద్ద తెలిసినట్టు, న న్నెక్కిరించ నస్తాడు.

మానేజరు: (యాక్టరుని ఓధారుస్తూ) ఆ. వాడిమొహం. వాడి మాటల కేంలే. వాడి కంత తెలివితేటలు కూడానా, వూళ్ళో నలుగురూ అనుకుంటుంటే విని చిలకపలుకుల్లాగ వప్పజెప్పాడుగాని. అది ను వ్యంత పట్టించుకోకు.

* * *

ఒక పెద్దమనిషిని ప్రక్క పూరి వాళ్ళు, ఒక సభలో మాట్లాడమని ఆహ్వానించారు. ఆ పెద్దమనిషి ఉపన్యసిస్తున్నంతసేపు ఎవ్వరూ వినకపోవటమేగాక, గోలచేయడం కూడా జరిగింది. అధ్యక్షుడే వహించిన ఆయనలేచి మాట్లాడుతూ, “మీ రేమీ అనుకో బోకండి సార్. ఈ సభకు వచ్చినవాళ్లంతా పట్టి పెరిపెదవలు, రాడి మూకాను. మంచిమంచివాళ్లంతా ఇళ్ళదగ్గరనే వుండిపోయారు” అని పెద్దమనిషిని ఓదార్చాడు.

కథా గేయం :

ఆ చి ము త్యం

ముత్యమే నా రాణి యని
ముత్యమే లేక లోకమే లేదని
భావించుచుండిన వేణు కా ఘడియలో
లోకమే నరక మైనటు లాయె. 1

కదల కా లాడదూ
నిలువ మన సొప్పదూ
మనసులో ఊహలే మరణించిపోయె
గుండెలో నదియేమొ రాయి పడిన ట్లాయె. 2

ఆణి — నా సోదరుడ వనుకొంటిరా
నా గుండెలో పొడుతు వనుకొంటిరా
నా రాణినే కాజేతు వనుకొంటిరా
నా జన్మ వృధజేయు విషపురుగు వైతివా. 3

ముత్యమా — నీవె నే ననుకొంటినే
నీతోటివే ఇహపరము లనుకొంటినే
నాపై నే నీ మనసు మమకార మనుకొంటినే
నా జన్మ వృధజేయు విషపురుగు వైతివే. 4

లోకమా — ఇది నాయమా
మన సిచ్చి మమ తిచ్చి మరలిపోవచ్చునా?
సాగరా — ఇటుచూడరా
నా తంబి నా చెలువనే కాజేసిరా! 5

నావంటి పాపునకు ఆ ముత్యమా,
అందనీ పండ్లకే అర్రులను జాచితే
ఇటువంటి ఫలితమూ కలుగకపోవునా
నేనె పొరపడితినే ముత్యమా, ముత్యమా. 6

వేణు విషణ్ణ వికల హృదయాతరాన
ఇట్టి వెన్నెన్నో విషాదభావనలు పొరలె
పెనుతుపానున సాగరమధ్యమాన
బారలు కల్లోలతరంగంక్రివోలె. 7

ఆర్థిక పారిశ్రామిక వ్యాపార విషయాలు

ఇండియా - జపాన్ వాణిజ్య సంబంధాలు

భారతదేశంలో జపాన్ వాణిజ్య రాయబారవర్గపు పర్యటన

ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామానికి పూర్వం భారత దేశానికి బహుళ వర్తకసంబంధాలు ఎక్కువగా ఉండేవి. జపాన్ వస్తువులు ఆకాలములో ఇతర వస్తువులకన్న అధికంగా వుండటం వలన ముఠాదేశములో వాటి కొరత విశిష్టస్థానం లభించింది. గుడ్డలు, అటామిక్సులు, ఘనీయ సామగ్రి వివిధ దిగుమతి జరుగుచుండేవి. జపాన్, యుద్ధంలో ప్రవేశించటంతో వ్యాపక మంతా నిలిచిపోయింది. ఆ వస్తువులన్నీ మన దేశంలో కొరతపడిపోయాయి. జపాన్ నుండి వస్తువులు రాని లోటును భర్తీ చేయటానికి తగిన వస్తువులు మనదేశంలో ఉత్పత్తి చేసుకోగలిగి వారమే కాని మన పరాయి ప్రభుత్వం యంత్ర సామగ్రి దిగుమతి జరుగనివ్వలేదు. ఇప్పుడు మన దేశమూ స్వతంత్రమైంది. జపాన్ కూడా యుద్ధముండి బ్రెజిల్, ఇదివరకటి వర్తక సంబంధాలను తిరిగి ఏర్పాటు చేసుకోవాలని ఆలోచిస్తున్నది.

మిత్రరాష్ట్ర సైన్యాలు జనరల్ మెకార్థర్ నాయకత్వన జపాన్ ను ఆక్రమించినప్పుడు, జపాన్ పారిశ్రామిక శక్తిని విచ్ఛిన్నము చేయుటయే తమ కర్తవ్యమని వారు భావించినట్లుగాను, మెకార్థర్ పరిపాలన జరుగుతూ, అనుభవం గడించుకొన్న కొద్దీ జపాన్ పారిశ్రామిక శక్తిని సంపూర్ణంగా విచ్ఛిన్నం చేయుట జపాన్ గాక అమెరికాకు కూడా ఎంత సమదాయకమో ఆయన గ్రహించుకొనడమే జర్మనీ పారిశ్రామిక శక్తినింను విచ్ఛిన్నముంర్చి, జర్మన్ ప్రజలకు తిండి, బట్ట లభింపజేయుటానికి మిత్రరాజ్యము, ముఖ్యంగా అమెరికా, బ్రిటన్ ప్రాధాన్యం ఎంతెంత డబ్బు ఖర్చుచేసి, ఏవిధంగా సప్త పడుతున్నది ఆయనకు, అమెరికా రాజకీయ వేత్తలకు తెలుసును. జర్మనీ కథయే జపాన్ లో వున్నారాత్రికము కాకుండా చేయకపోయిచో, అమెరికాకు ఆర్థికంగా అధికపెట్టు కలగటమే గాక, జపాన్ లో ఒక విప్లవం వచ్చి, కమ్యూనిజం వ్యాపించిపోగల అవకాశంకూడా వున్నది జనరల్ మెకార్థర్, అమెరికా విదేశాంగ కాఖవారు కూడా గుర్తించారు. జపాన్ పరిశ్రమలు తిరిగి పుచ్చెట్టటానికి మెకార్థర్ నే ముద్ది నే ముద్ది గా ఆనుమతు లిస్తున్నాడు.

అయితే, ఇదివరకు జపాన్ లోని పరిశ్రమ లన్నీ టి.ఎ. తమ గుప్పెట లో పెట్టుకుని దేశాన్ని, ప్రజలను అటలాడించిన ఆ కొద్దిమంది గుత్తదారుల చేతులలో ఈ పరిశ్రమలూ కూడా పరిశ్రమలన్నీ కేంద్రీకరించబడకూడదని ఆయన నిర్ణయించాడు. వాస్తవంగా, ఈ నిర్ణయాన్ని ఆయన ఎంతవరకు సక్రమంగా అమలుజరపగలిగాడనే విషయంపై తీవ్రమైన అభిప్రాయభేదాలున్నవి.

జపాన్ పారిశ్రామికశక్తి, నెమ్మది నెమ్మదిగా ఇప్పుడిప్పుడే పునరుద్ధింపబడుతున్నది. జపాన్ వస్తువులకు మార్కెట్టును వెనుకబోవలసిన అవుసరం ఏర్పడింది. భారతదేశ, ఇది వరకు జపాన్ కు మంచి కాతాదారుగా వుండేది. ఆ సంబంధాలు తిరిగి ఏర్పాటుచేసుకోవటం రెండు దేశాలకు లాభదాయక మయ్యే పక్షంలో అందులో తప్పింపలేదు. భారతదేశంలో గుడ్డ, యంత్రసామగ్రి చాల కొరతగావున్నది. జపాన్ ఈ రెండింటికీ మిక్కిలి ప్రసిద్ధి. జపాన్ పారిశ్రామిక సంబంధ చావరకు ఆ దేశపు కుటీరపరిశ్రమలైనవే ఆధారపడివున్నది. మనదేశంలో కుటీరపరిశ్రమనే ప్రోత్సహించాలని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. కొబ్బరి అచ్చట కుటీరపరిశ్రమ లలో ఉపయోగించబడుతున్న యంత్రసామగ్రిని పోషించి, అది మన దేశానికి దిగుమతి చేసుకోవటంగాని, మనదేశంలోనే నిర్మించుకోవటం గాని సాధ్యపడుతుందేమో తీవ్రంగా ఆలోచించవలసివున్నది. అట్లాగే, మనదేశంలో కొత్త బట్ట మిల్లులు స్థాపించటానికి మరకడుపుగాని, మరకడుపు తయారుచేసే యంత్రసామగ్రి గాని జపాన్ లో లభించునేమో ఆలోచించాలి. ఇందుకొరకే భారతప్రభుత్వం 1947 వ సం. జూన్ నెలలో వాణిజ్యరాయబార ఒప్పందాన్ని జపాన్ పంపింది. శ్రీయుతులు తులసి దాస్ కీలాదాంద్, ఆర్.డి. అమర్, ఆబూఫతే ఆల్లీ, యకా.పి. హుస్సేన్, సి.యం. చినాల్, జె.పి. పటేల్, టి.పి. భారత్ గారలు రాయబారవర్గసభ్యులు. వీరు జపాన్ దేశ మంతా పర్యటించి, ఆదేశంతో తిరిగి వర్తక సంబంధాల నేర్పరచుకోవటంలో గల సాధక బాధకాను, తమ అనుభవనాన్ని పురస్కరిం

ప్రస్తుతం భారతదేశంలో పర్యటిస్తున్న జపాన్ వాణిజ్యప్రతినిధివర్గం

చుకుని, వివరిస్తూ ఒక నివేదికను ఈ మధ్యనే భారతప్రభుత్వానికి దాఖలు చేశారు. ఈ నివేదిక లోని అంశాలను భారతప్రభుత్వం ఇప్పుడు ఆలోచిస్తున్నది. ఇంతలోనే జపాన్ నుండి కూడా వాణిజ్యరాయబారవర్గమొకటి ఈ నెలలో మన దేశంవచ్చి, పారిశ్రామిక కేంద్రాలలో పర్యటిస్తున్నది. ఈ రాయబారవర్గం మే 1వ తేదీ కలకత్తాలో దిగినది. ఈ నెలఖరవరకు మన దేశంలోనే వుండును. మిత్రరాజ్యాల తీరున జపాన్ ను పాలిస్తున్న జనరల్ మెకార్థర్ అనుమతితోనే వీరు బయలుదేరినారు. ఈ రాయబారవర్గమునకు మెకార్థర్ కార్యాలయోద్యోగి యగు డబ్ల్యు. ఆర్. ఈ టాక్ నాయకుడు. జపాన్ పారిశ్రామిక వేత్తలగుపూకే, మొరి హెగో, యు.హె.రా, సకామె, మెకార్థర్ కార్యాలయోద్యోగి డొనాల్డు కోగారు ఇంకొకసభ్యులు. వీరు కలకత్తాలో రి సోజులపాటుకు కాము వేసియుండి, ప్రధాని బి.సి. రాయ్, ఖజానా మంత్రి శశిరంజన సర్కార్ మొదలగు అధికారులను, జెంగల్ చాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్, మున్సిం ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్, డెస్ట్రక్టర్ ఆఫ్ జిమినజికల్ సర్వే, జంపనార్ మిల్లులు మొదలగు ముఖ్య పారిశ్రామిక వేత్తల కూటములను, ముఖ్య ప్రదేశాలను చూచిరి. అనేకమంది పారిశ్రామిక వేత్తలతో విడివిడిగా చర్చలు జరిపిరి. భారతదేశ ముడిపదార్థములను దిగుమతి చేసి కొని, జపాన్ నుండి యంత్రసామగ్రి ఎగుమతి చేయు విషయము ముఖ్యముగా చర్చింపబడినట్లు తెలుస్తున్నది.

కలకత్తానుండి ఈ గాయబార వర్గము ఢిల్లీ వెళ్లి. పంజాబ్ నెహ్రూ, కె.సి.నియోగి మొదలగు కేంద్రమంత్రిలను, కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగలను వీరు దర్శించిరి. పారిశ్రామిక వేత్తల కేసులు ఇప్పుటకూడా వీరిని చూచి, జపాన్ నుండి తమకు కావలసిన వస్తువుల విషయమై చర్చలు జరిపిరి. ప్రస్తుత మీ ప్రతినిధివర్గము బొంబాయిలో నున్నది.

జపాన్ లో వర్తకము ప్రారంభించుటకు ముందు ముఖ్యముగా గమనించవలసినది వినిమయసమస్య. ఇంతవరకు జపాన్ లో వర్తకము అమెరికాద్వారా, డాలర్లతో జరగవలసి వస్తున్నది. మనకు అమెరికాలో వస్తువులు కొనుటకే తగినన్ని డాలర్లు లేవు. జపాన్ నాణే మగు యకాకు రూపాయికి మారకపురేటు యుద్ధానంతరము ఇంతవరకు నిర్ణయంపడలేదు. యకా మారకపురేటు నిర్ణయించి, ఇండియా జపాన్ వాణిజ్యంలో డాలర్ల ఉపయోగమును తొలగించినచో వర్తకము సులభ మగును. జపాన్ కూడా మనదేశమునుండి జనపనార, మాడిప్రత్తి, మైకా, మొదలగు వస్తువు లకేవలముగా కొనును. డాలరు అడ్డంకు లేకుండా యకా-రూపాయి సంబంధాలు నేరుగా ఏర్పరచి, జపాన్ లో వర్తకమున కని కొంత నిధిని ప్రత్యేకముగా ఏర్పరచి, జపాన్ బ్యాంకుతో మారకపు

వ్యాపారము చేయుటకు మన బ్యాంకులకు అధికార మిచ్చినచో, వర్తకము త్వరత్వరగా జరుగును. ప్రర్లింగు, డాలరు నాణేముల కొరతయును బాధ వుండను కాబట్టి రెండుదేశముల మధ్య వ్యాపారము త్వరగా స్పృశింపండును.

బొంబాయిలోని భారతరాయబార కార్యాలయములో, వాణిజ్యకాఖ నొకదానిని ఏర్పరచవలెను. ఈ కాఖవారు జపాన్ లో లభించు వివిధ రకముల వస్తువులు, వాని ధరలు, ఉత్పత్తిదార్లు విలాసములు మొదలగు వివరములు సేకరించి భారత పారిశ్రామిక వేత్తలకు పర ఫరా చేయగల్గును. ప్రాత్రగా జపాన్ లో వర్తకము ప్రారంభింపదలచువారికి ఈ కాఖ చాల హేయపడగల్గును. అట్లే జపాన్ పారిశ్రామిక వేత్తలకు కూడా భారతదేశములో ఉత్పత్తియగు ముడిపదార్థము, ఇతరసరకు, ధరలు, ఉత్పత్తిదార్లు మొదలగు వివరములు తెలియజేసియు, మన వస్తువులను జపాన్ లో ప్రచారముచేసియు మన ఎగుమతి వ్యాపారముకు దోహదము చేయగల్గును. జపాన్ నుండి మనకు ముఖ్యముగా కావలసినది యంత్ర సామగ్రి కాబట్టి, ఇతరదేశములేయు జపాన్ లో యంత్రసామగ్రికి అర్హుల ఇవ్వక ముందే మన అర్హుల ఇచ్చిచో పరుకు మనకు త్వరగా లభించి, మన దేశములో పరిశ్రమలు త్వరలో అభివృద్ధిజెంచును.

జపాన్ కుటీరపరిశ్రమలకు ప్రసిద్ధిహించిన దేశము. మనదేశమునుండి కొందరు టెక్నాలజిస్టులు ఇంజనీరు ఆ దేశము వెళ్లి కుటీరపరిశ్రమ లలో ఉపయోగించబడుతున్న యంత్ర సామగ్రిని పరిశీలించి, అది తయారు చేయు యంత్రసామగ్రి మనకు లభించునేమో విచారించవలెను. ఆ యంత్రసామగ్రి వీలైనంత ఎక్కువగా మన దేశమునకు దిగుమతి యగు నట్లు ఏర్పాటు చేయవలెను. ఈ విషయమై ప్రస్తుత రాయబారవర్గముతో, ఒక్కరిద్దరి ప్రతినిధులతో, మరెవ్వరు ప్రస్తావించినట్లు లేదు. మన దేశములో కుటీరపరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహము మాలలో వినహా మరేదయ్య లభించుటలేదు. ఇప్పటికైనను ఒక నిశ్చితమగుమాద్రము నేర్పరచుకొనుట అపుసరము.

యంత్రాగారములు, మిల్లులు నిర్వహించి, నడుపగల నిపుణులను జపాన్ నుండి మనదేశమునకు తెప్పించుకొనగల అవకాశ సేమియు లేదు. అచ్చటి నిపుణులు చాలమంది ఇప్పుడతిద్రావలో నున్నను, త్వరలో అచ్చటనే వారికి అవకాశములు లభించునుగాబట్టి వారు మన దేశమునకు వచ్చుటకు ఇష్టపడకపోవచ్చును. ఇష్టపడకుండా రెవరైన వుండి రేమో కనుగొనుటకు భారత ప్రభుత్వము జపాన్ లోని రాయబార కార్యాలయముద్వారా ప్రత్యేకకృషి చేయవలెను. జర్మనీలో ఇట్టి అవకాశము సంపూర్ణముగా నున్నదిగాని ఆ అవకాశమును భారత ప్రభుత్వము సరిగా ఉపయోగించుకొనుట లేదు. కొనుగోలుదారుల వస్తువులలో మనకు ముఖ్య

కాత్మిక స్వాతంత్ర్యోత్సవాలలో గ్రీన్ గర్ వీధులలో షేక్ అబ్దుల్లా, గోపాలస్వామయ్యంగార్లను పూజిస్తున్న దృశ్యం.

కులానా కబుర్లు

పురుషుల ఆందోళనలు = వేషభూషలు

శ్రీ జి. యన్. సూరి

ఈ మధ్య రాష్ట్ర బూత్స్ అనే టోరీ పార్టీ మేంట్లు పట్టణ ముగవాళ్ల వేషధారణను గురించి లండన్ రేడియోలో ప్రసంగిస్తూ, పూజసాందర్యాన్ని కృత్రిమం చేసే ఆర్థికీయమైన రంగుల దుస్తులను ప్రతిమవాదూధరించాలని ఉద్ఘాటించాడు. ఇది ఎంతో యుక్తమైన సలహా. ఇండియా పార్టీ మేంట్లు పట్టణలో బుద్ధిమంతుడైనా మన వేషధారణ విషయములో గూడ ఈ విధంగా మౌనమై ఉండితే తల్లియం కట్టుకున్నవాడవుతాడు.

మగ ముస్తాబు విషయంలో ఇంత ఆక్రేంద్రమతే దేశంలోనూ కనబడదు. జనశాసనశ్రద్ధా ఈ గొడవనే పట్టించుకోదు. పైగా అనవసరంగా సిగ్గు పడుతారు. దానితోడూ పత్రికల వాళ్లు పక్షపాత బుద్ధితో అది వాళ్ళ సాంస్కృతిక పోషకానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత యిస్తారు. వింత బ్యాండ్ల చీర సింగారంపులు, చోళ్ళ కత్తిరింపులు, కొత్త రకపు శిగవట్టలు, ఆధరజాలు, పొడవు వస్త్రాలను గురించి త్రివర్ణ ప్రాంతంలో వ్యాపాలను గుప్పిస్తారు. దీనికి ఫలితంగా, తగినంత పొంగు లేక పోవటాన మగవాడు దిప్పిబొమ్మకు దీటుగా తయారవుతున్నాడు. అతిశయించేందుకు అక కాళం దొరికింది గదా అని స్త్రీ పొంగిపోతుంది. ఇది నిజంగా కోరికనీయం. కోరికనీయమే గాక ప్రకృతివికృతి కూడాను.

ఒక్కసారి ప్రకృతిని పరీక్షించితే ఏ జాతికి చెందినది అనుకుంటే అంటాయో తేటతెల్లమవుతుంది. మగసింహానికి ఉండే రీతి ఆడ సింహానికి లేదు. మగ సింహానికి ఉండే దర్పం ఆడ సింహానికి లేదు. మగజంతుకు ఉండే దర్పం ఆడజంతుకు లేదు. ఇలాగే ఎన్ని నిద్రాపాలయనా ఇకనవచ్చు. ప్రకృతిని దీక్షింపనసాందర్యం మగజాతికి. అలంకారంవల్ల సిద్ధి చేసే సాంస్కృతిక ఆడజాతికి. మహిళాసంఘాలకు ఆగ్రహించచ్చి తీర్మానాలను పాటించుకొని ఈ విషయంలోని యధార్థతను వెల్లడించుకొనవచ్చు.

పూజంగా ఎంతో అందగాడైనా తగిన పొంగు చేయకపోతే అందచందాలు రాణించవు. దేవుళ్ల కయినా ఇది తప్పదు. పితామహులకు కట్టడు శ్రీ మహావిష్ణువు. నెత్తిన కిరీటం, నొసటన నామం, మెడలో హారం, చేతిలో పుష్పం మొదలైన లాంఛనాల నన్నిటినీ పాటిస్తాడు. మహేశ్వరుడు అందమైన పులి చర్మాన్నో, ముఖమల్లపంటి ఏనుగుతోలునో సమయానుకూలంగా ధరిస్తాడు. నెత్తి శిగ, శిగలో చందమామ, మెడలో నాగచామరా, దేహమంతటా పొడదలాటి భూతి ధరిస్తాడు. ఈ విషయంలో శ్రీ కృష్ణుడు ఆరీతేరన చెయ్యి అని పదహారు వేల అంకిత గోపికలే రుజువు చేస్తారు. ప్రపంచంలో నిమిత్తమనే బుద్ధిమంతుడైన వారపట్టు బట్టలు, రమ్యమైన కాషాయవస్త్రాలు, తులసిపాలలు, రుద్రాక్షహారాలు ధరించే వాళ్ళని పురాణాలే తెలియజేస్తున్నాయి.

మృత్యుయెండ క్రిందటివరకు చక్కగా ముస్తాబు చేసుకోవాలి. తెలుగు మగవాళ్ళు జంకే వాళ్ళు కారు. పాల చందంగా ధోవతులు ముగా కురిపిస్తే, జపాక విరివిగా సరఫరా చేయబడిన కస్తూరులు, సిల్కులు, జపాక గుడ్డలు చాకకు పెట్టినపేరు. అవి పీలినంత ఎక్కువగా దిగుమతిచేసేకొని, దేశములోని ధరలు తగ్గనట్లు చేయుట అపుసరము. కొనుగోలు దారుల వస్తువుల వ్యాపారము పీలినంత తక్కువగా వుంటే, మన దేశపారిశ్రామికాభివృద్ధికి అపు సరమను యంత్రసామగ్రి దిగుమతిచేసే ప్రభుత్వము తన దృష్టి కేంద్రీకరించవలెను.

జపాకతో సర్పంబంధము లేరనచుకుని, ఆ దేశమువలెనే మనదేశముకూడ పారిశ్రామిక మగ సర్వరాభివృద్ధి కెందినట్లు మన ప్రభుత్వము కృషి చేయవలెను.

జరీతలపాగాలు, అత్తాకోడలు అంతు ఉత్తరీయాలు, అట్టు అంగరఖాలు, పొడు గాటికోట్లు, ముఖమల్లపంటి, పొన్నుకేసిన చేతికట్టలు పాపాటిగా ఉండేవి. పాశ్చాత్య వేషధారణను అనులంబించిన వాళ్ళు కాలర్లు, టైలు, వైస్కోట్లు, పెద్దకోట్లు, మరాయిలు, కేజోళ్ళు, బూట్లు, ఉంగరాలు, గడియారపు గొలుసులు మొదలైనవాటిని యధావిధిగా ధరించే వాళ్లు. అందరూ ఎదో ఒక బొట్టును తప్పని సరిగా దిద్దేవాళ్ళు.

ఇంగ్లీషు చదువుకున్నవారిలో క్రావులు కొంతవరకు చలామణి అవుతున్నప్పటికీ గుబురుగా జుట్టును పెంచి, అదరంగా భార్యచేత దువ్వించుకొని, మచ్చటగా మళ్ళు కేసుకోనే వాళ్లు అనేకము ఉండేవారు. క్రాఫ్ డ్రెస్సుల వాళ్లు తలముందుభాగాన పొయ్యిమూరిగా గొరిగించి, వెక ఇంత ముడి కేసుకుని పూలు పెట్టుకునేవాళ్ళు. బస్ లో కత్తెరగి రకాలు ఘనంగా ఉండేవి. ఎవరో ఆచారవంతులు తప్ప ముప్పదరెక్కలవంటి గబురు మిసాలను పెంచేవాళ్ళు. తగరం పొడిగి పూలు కచ్చులు కట్టిన ట్యుచర్లు, చదావులు, అనుచెప్పలు మొదలైన రకరకాల పాదరక్షలను ఉపయోగించే వాళ్ళు. మొత్తమీద ఇప్పటివల్లకంటే కళ్ళ కళ్ళ గుడుతూ ఉండేవాళ్ళు.

ఇంతలో గాంధీమహాత్ముడు రాజకీయ రంగంలో ప్రవేశించాడు. అంతటితో ఆంగ్లంల వేషధారణ తాదామరలుపోయింది. దుస్తులకు ఉండే గౌరవప్రతిపలు అంతరించాయి. అంగ కస్త్రం వివహా కస్త్రసన్యాసంచేసిన వాళ్ళు

మహానలసింహులన్నారు. లాంగ్ కోట్లు, అంగరఖాలు మాయమై జుబ్బాలు, లాల్మీలు అవతరించినాయి. అత్తాకోడలు ఉత్తరీయాలు అగ్గకపు ఖడ్గం కాలవలు అయినాయి. ముఖమల్ల పంటి, జరీతలపాగాలు మరాయి అంగడి వాడి తెల్లని గుడ్డలపైకి స్నానం ఇచ్చినాయి. నూట్లు దాస్య చిహ్నం అయినాయి. పొన్నుకేసు వాళ్లును లాయల్స్ లవ్నారు. వేలి ఉంగరాలను, జేబుడి గుర్రపు గొలుసును పరిజనాధికి బిలువకుపోయినారు. తలపును బోడులు కాక పోయినా బిలువనాత్రం బోడులయినాయి. జాక కత్తిరించిన సింహాంతరే, పింఛెం పీసిన సెమిపోషితరే తెలుగుబిడ్డకు తయారయినాడు.

జనమార్గాల్ నెహ్రూగారి పుణ్యమా అని చేతులు తని పాటికోట్లు ఒకటి మన వాళ్లకు ప్రాపించింది. పొడుగు మెర్యాదీ, బిగుతు వైభావ, నెత్తిన టోపీ జాతీయ వేషధారణగా కృతంత్రప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. కరీరానికి అంటించి నల్లంపై ఈ దుస్తులు మన వాతావరణ పరిస్థితులకు ఎంతవరకు అనువుగా ఉంటాయో చూడవలసి ఉంటుంది. ఇది జాతీయత ఉట్టిపడే పెద్ద మనషుల వేషధారణాపద్ధతి.

ఇక ఇప్పుడు పాశ్చాత్యపద్ధతిలో దుస్తులు వేసుకునే సరి విషయం. తప్పనిసరిగా వేసుకోవలసిన వాళ్ళు తప్పమిగతా వారందరూ కాలర్లను టైలును జారబెడితారు. కోట్లకూడ చాలవరకు మోటుపొయినాయి. కేజోళ్ళు, బూట్లు బరువైనాయి. టెన్నిస్ కాలరవర్లు, పంట్లు, కాబూలీ చదావులు పరిపాటి అయినాయి. విద్యార్థులలో మెకాకళ్ళరకా చొక్కాలు, గజన్నురీ వొళులుగా ఉండే వైభావాలు వాతక లోకి విచ్చినాయి. ఇవిగాక అర్థచూట్లు, పాతిక నూట్లు, బున్కోట్లు మొన్నటి యుద్ధంకరువారే అమలులోకి వస్తున్నాయి.

వ్యాపార తత్వము

శ్రీ పారనంది జగన్నాథస్వామి

వ్యాపారము బాహ్యప్రపంచములో కృత్రిమమేనని పని. దీనికి ముఖ్య బీజ కారణము మనస్సు. దాని సంబంధమైన సుఖములూ, స్రోతులనూ, కిరీరము, దాని అంగములు అందుకు సాధనములు బాహ్యప్రపంచము కార్యకలాపము. ఈ మూడింటి అనుకూలమైన సమ్మేళనము కార్యము జయప్రదమగుటకు అవశ్యకము. సాధనమైన కిరీరమును, స్థలమైన ప్రపంచమును విడిచి, కర్త అని చెప్పే మనస్సు గురించి తెలుసుకొనటం ఈ వ్రాయబోవు వ్యాసాల ప్రయోజనము.

నాకు ఆట అంటే ఇవ్వకు; పాట అంటే నచ్చదు; ఎందుచేత? మనము కొన్నిపనులను చేయదలచుకొని చేయకున్నాము; ఇందుకు కారణమేమి? బాహ్యనిరోధమేనా, లేదా మన స్వభావములో ఏదో లోపమేనా అయియుండవలెను. బాహ్యనిరోధము ఏదీ లేని ఉదాహరణములు అనేకము కలవు; వాటి విషయములో మన నైజమేకదా కారణము. మన నైజము మన ఇచ్చు అనుసరించి సుఖవుగా మారుతూ ఉండే, మొదటి వాక్యములో నిరూపించిన సమస్య ఉండేయుండదు. మన నైజము మన స్వాధీనములో లేదని స్పష్టమవుతున్నది.

మన నైజము, స్వభావము ఎట్టివి అయితే? చాలావరకు సంపత్తి వైన వని చెప్పవలెను. అనగా అనేక బీజముల పుష్పమై, అనేకాంశములను సూచిస్తూ ఉంటుంది. మానవజాతికి పూర్వమైనవి కొన్ని, వంశజాతి సమములనుండి పరంపరగా వచ్చినవి కొన్ని, వ్యక్తిపూర్వకములనుండి అనేకతరము నుండి ఆగతములైనవి కొన్ని, పరిసరముల ప్రభావములన నెద్దమైనవి కొన్ని. ఇట్లు నానారకముల అంశములు మిశ్రమై మన

స్వభావములో ఇది కనిపిస్తవి. ఇరవీ ఏక మైంట్లు కలిసిపోయి మన నైజమును నిర్ణయించినవి. ఇన్నిగతులు అంశముల సమయము వచ్చినప్పుడు ప్రభవించుచేత, ఈ స్వభావము ఒకప్పుడు అలోగ్యముగాను, ఒకప్పుడు అవాలోగ్యముగాను ప్రవర్తించుటకు సంభవిస్తున్నది. ఒక్కొక్కప్పుడు ఇచ్చు అనుసరించి కార్యము అనుకూలము కాకన్న; ఒక్కొక్కప్పుడు అవుతున్నది. మన జీవయాత్రకు మన కిరీరము సాధనముగాను, బంసన సూచకుగాను కూడా ఎటు ఉపయోగపడుతో, అట్లే ఈ స్వభావము కూడా. మన కోరికలు, వ్యాపారము నూర్చు ఈ స్వభావాన్ని అనుసరించుకొంటివి.

నీతి, ధర్మము, బుద్ధి, జ్ఞానము ఎంత బోధిస్తూ ఉన్నా, ఎంత వాదిస్తూ ఉన్నా, చేయకూడదు అన్నవాటిని చేస్తూ చేయకున్నవాటిని చేయకూడదా వుండేట్లు జోగు(tendencies)లన్నీ మనలో వున్నవి. కొన్నిపనులను చేయించుటకు, కొన్నింటిని మాన్పించుటకు ఈ జోగులు కారణములు. ఏ జోగు అయినా వుండేనే, అది క్రోధ రోష, అర్జున మొదలైన వృత్తులుగాను, భావములుగాన (Passion) రూపిస్తుంది. ఆ వికృతిలో మంచిచెడ్డ అనే విచక్షణజ్ఞానము చాలా నీరసమిస్తుంది; అప్పుడు బోధనయొక్క విజయ లగిపోతుంది. కాని ప్రతి జోగు ప్రతిమరూ అంతరీప్రముగా ప్రకృతిస్తూ ఉండదు.

ఈ జోగులు మన మనోనిర్మాణములో లోతుగా వేళ్లు తన్నుకొని ఉన్నవి. ఈ జోగుల ప్రాచుర్యముకొరకు మనోనిర్మాణము వెదకగా వాసన (instincts) లనే పునాదులు కృత్రిమమవుతవి. ఆ వాసనలు పశువులను, మనుష్యులను సమానముగా కనబడుతూ ఉంటవి. నరపశువు అనే నామము అందుకే సార్వకము

తెలుగుపట్టణాలలో ముఖ్యంగా కనబడుతున్న కేమం మరొకటి ఉన్నది. అది వాళ్ల బాడీస్ లాంటి బనియను, ఆ బనియన్ ఉన్నట్లు తెలియనే ఉలిపారలాంటి తెల్లగాయల్ జాబ్బు లోకల తోడుకున్న చిన్నలను కృత్రిమయ్యే వల్లభోపతికట్టు, తాదాగ్రామ్యత తిరగ దువ్విన శ్రావు, సినిమాపుస్తేలు, కార్మిక శ్రమిసాలు వస్త్రాలు దీని ప్రత్యేకచిహ్నాలు. ఇది విలాసవంతమైన పద్ధతి వీలందరూగాక పంజాబు వైభావాలును, బరమ్యుంగ్లీయు, బెంగాలీ లెక్కగోచిలను, తమిళుల గూడకట్టు అనులంబించిన వాళ్లు అనేకులున్నారు.

వేషధారణలో మెరుకున తెలిసినవారు తప్ప ఏలాటివాడికి ఏలాటి ముస్తాబు పెట్టుకొంటుందో తెలుసుకోలేరు. ఈ విషయంలో పండితులైన వాళ్ళు ఇదమితమని తేల్చి, ప్రజలకు తెలియ చేయవలసిన సమస్యలన్నీ ఉన్నాయి. గడి వాసలగా ఉండేవాళ్ళు అరచేతుల చొక్కాలను మెకాకళ్లపైకి నిక్కర్లలను కేసుకోవచ్చునా? పీపాలాగా అడ్డం తిరిగిన వాళ్లు డబుల్ బ్రెస్ట్ నూట్లు తొడుక్కొనచ్చునా? ముందూ వెనకూ బిళ్లగోచిల పాటిగా ఉండే వాడిని మరింత పంకిలిస్తామా? పొడుగాటి మెడ ఉన్నవాడు కాలరు నీజుబ్యాలో తల దూర్చవచ్చునా? కొంచెం చాయతక్కిన వాళ్లు గాడ్ మైన రంగుదుస్తుల జోలిపోవచ్చునా? నొసట చిన్నదైనవాడు క్రావును పైకి విరగ దువ్వితో కమ్మనట్లుంటుందా? పెద్ద మూతి వాడిని చిన్నమీసం అడుగుంటుందా? దొడ్డి కార్లవాడికి బిగుతు వైభావాలు ఎట్లా వుంటాయి? క్రావుకు లీలకు పాత్రు కదురుతుందా? ఇత్యాది ముఖ్య అంశాలను సాంద్ర్యోపాసకలు తేల్చి చెప్పాలి. పత్రికాధిపతులు ఈ సమస్యలపై చచ్చుకు జాగా ఇవ్వాలి. ఆలోచించి చూడాలి. పక్షపాతం లేకుండా స్త్రీ పురుషులందరూ కళ్ళకోలాడెట్లు చేయటానికి ఇంతకంటే మరొక మార్గం మా కెక్కడా కనబడటం లేదు.

అవుతూ ఉంటుంది. ఈ వాసనలు మారి, కృత్రిమం, పరిణమించి జోగుల వ్యక్తిస్వభావాన్ని నిర్మిస్తూ ఉన్నవి. ఈ జోగులకు సవాళి కలిగి పోషించే ఆధారములు ఆ వాసనలే. ఈ వాసనలపై పరిరమలు, విద్యాభ్యాసములు మొదలైనవి ప్రభవించగా వాసనలూ, వాటి జోగులూ మారి మిశ్రమై చిక్కబడి స్వభావము అనే పేర గడిగా స్థిరమవుతవి. మన ఇష్టములు, మనకు అవశ్యకములు ఈ విధముగా తయారవుతవి. మన లోపములు, మన తప్పులు, మన క్లిష్ట సామర్థ్యములు ఈ విధముగానే సంభవిస్తూ ఉంటవి.

ఈ స్వభావము అభ్యాసమువల్ల చిక్కపడుతుంది. ఒక్కపనే పదిమార్లు చేస్తే అభ్యాసమై, మాటిమాటికి సుఖవు అవుతూ, తుదకు మాని వేయుటకు కలవడవంత స్థిరమవుతుంది. ఏవనలు చేయుటకు మనకు జన్మతో వచ్చిన జోగు ఉందో, ఆ పనులే చేయాలని ఉత్సాహము స్వతహాగా ఉండడమే, ఆ పనుల విషయమై అలవాటులు ముందుముందుగా కీర్తనమవుతవి; ఈ అలవాటులు మన స్వభావాన్ని అనుసరించినవి (20 వ పేజీ చూడుము)

1948 లో మీ భవిష్యత్తు

ఒక పోస్టుకార్డుమీద, ఏదైనా ఒక పువ్వు పేరు, మీ చిరునామా వ్రాసిపంపితే చాలు. 1-4-0 ఛార్జీ తపాలా ఖర్చు అదనం. రానున్న 12 నెలలలో మీ భవిష్యత్ స్థితిని గురించి వివరాల తెలియజేస్తాము. వాటిలో వ్యవహారంలో లాభనష్టాలు, ఉద్యోగంలో అభివృద్ధి, బిడ్డ, జననం, వివాహం, అనందం, వ్యాధులు, మున్నగు విషయాలూ కూడా వుంటాయి. అంతేకాక, దుష్ప్రవర్తనలనుంచి తప్పించుకునే పద్ధతులూ మీకు మోచింపబడుతాయి. ఒక్కసారి మాకు వ్రాసిమాస్తే, మా జ్యోతిష్వం ఎంత విధుష్టమైనదో మీకు నమ్మకం కలుగుతుంది. పండిత దేవదత్త శాస్త్రి, రాజకోటిపే, (A. P.) కర్తరపూర్ (ఇ. పి.) Pt. DEV DUTT SHASTRI, Raj Jyotish, (A. P.) Kartarpur (E. P.)

భారతదేశభాషలలో తెనుగుభాషసానం

శ్రీ సీతారాజు సుబ్బాబాబు

భారతదేశంలో దాదాపు 225 భాషలు మాట్లాడబడుచున్నది వీనిలో చాలభాషలు ప్రచారము కొన్ని మాత్రమే మించు. ఒక కోటికి మించిన జనులచే మాట్లాడబడుచున్నవి పది భాషలు కూడ లేవు. ఇన్ని భాషలు ప్రచారములో నున్నప్పుడు రాజభాష నిర్ణయించుట కష్టమే. భారత భాష లన్నిటికి మాతృ భాషయగు సంస్కృతము ఈనాడు అసలు ప్రచారములో లేక పోవుటవలన రాజభాషగా అది నిర్ణయింపబడు అవకాశము లేదు. సంస్కృతము రాజభాషగా నిర్ణయింపబడుచో, దేశములోని ప్రజలందరు క్రొత్తగా ఆ భాషను నేర్చుకొనుట ప్రారంభించవలసినప్పుడు ఇది చాలకష్టమైనపని. ఇప్పటికే బహుళప్రచారములో నున్న భాషను రాజభాషగా నిర్ణయించినచో, దానిని క్రొత్తగా నేర్చుకొనవలసినవారి సంఖ్య తక్కువగా నుండి, వారకూడ త్వరగాను, తేలికగాను నేర్చుకొనుటకు వీలగును. భారతయూనియన్ లోని 80 కోట్లమంది ప్రజలలో దాదాపు 15 కోట్ల ప్రజలకు హిందీ, లేక హిందుస్థానీ మాతృ భాష; 15 కోట్లమంది ఈ భాషను అర్థము చేసికొనగలరు. అందువలన ఆ భాషనే రాజభాషగా నిర్ణయించిన బాగుండునని భారత ప్రభుత్వము, ప్రజలతృప్తిక సంఖ్యకులు భావించుచున్నారు. హిందుస్థానీ ఉత్తరభారత దేశములోనే ఎక్కువగా వ్యాపించి వున్నది. దక్షిణభారతదేశములో దీనిని వ్యాపింప జేయుటకు గత 25 ఏళ్లుగా జరిగిన ప్రచారము తగినంత ఫలప్రదము గాలేదు.

అనేకభాషలు ప్రచారములో నున్న దేశములో ఒక భాషను రాజభాషగా నిర్ణయించుట వలన తక్కిన భాషలవారికి అసంతృప్తి కలుగుటయేగాక ఆ భాషల ప్రాధాన్యతకూడ తగ్గిపోవునని చాలమంది భయము. హిందీ రాజభాషగా నిర్ణయింపబడినను ప్రాంతీయభాషలు వెనుకకు నెట్టి జేయుట వనియు, హిందీకి లభించినంత ప్రోత్సాహము ఇతర భాష లన్నిటికి కూడ లభించుననియు మహాత్మా గాంధీ అనేక పర్యాయములు చెప్పివుండిరి. రాజభాష కిచ్చిన ప్రాధాన్యతనే మరి ఒకటి రెండు ప్రధానభాషలకు యిచ్చినచో, దేశములోని ప్రజలందరికి తెలిసిన భాష ఏదో ఒకటి వీనిలో వుండితిరు నను ఉద్దేశ్యముతోనే బ్రిటిష్ వారు తమ నాణెములపై ఇంగ్లీషుతోపాటు హిందీ, బెంగాలీ, తెలుగు భాషలను కూడ ముద్రించెడివారు. అప్పుడు ఇంగ్లీషు రాజభాషగా సంఘటనలన ఇతర భాషలకు ప్రభుత్వకార్యములలో స్థానమే లభించలేదు. ఇకముందు దేశభాషలద్వారానే ప్రభుత్వకార్యకలాపములు జరుగ నున్నవి. రాష్ట్రప్రభుత్వములు ప్రాంతీయ భాషలలో తమ క్యవహరములను జరుపుకొనును. కేంద్ర ప్రభుత్వము ముఖ్యముగా రాజభాషనే ఉపయోగించినను, మరి ఒకటి రెండు భాషలకూడ అంతే ప్రాముఖ్యత నిచ్చినచో ప్రజలందరికి ఎక్కువ సౌకర్యముగ నుండును. ఈనాడు భారత యూనియన్ లో హిందీ లేక హిందుస్థానీ తర్వాత అట్టిగౌరవము పొంద నర్హత గల భాష తెలుగు ఒక్కటియే.

అవిభక్త భారతదేశమున, దేశభాషలలో తెలుగుకు మాడవ స్థానము లభించినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తెలుగు మాట్లాడువారి సంఖ్య రెండు కోట్ల అరుదలక్షలమాత్రమే నని తెలియజేయబడినది. తెలుగుదేశములోని మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, కొండజాతులు మొదలగువారు తెలుగు వారు కాదని ఈ లెక్కలలో వేసికొనబడుట వలన, మద్రాసుపట్టణమున తెలుగువారు అరవలుగా నమోదుచేయబడుటవలన ఈసంఖ్య సరియైనది కాదు. 1931 వ సం. నాటికి తెలుగు వారి సంఖ్య దాదాపు మూడు కోట్లం దు నని ఈ దిగుత అంకెలు రుజువుపరచుచున్నవి.

తెలుగుజిల్లాల జనసంఖ్య 1,69,69,000
మద్రాసురాష్ట్ర సంస్థానంలో : 81,00,000
తమిళనాడులో : 34,60,000

మైసూరు సంస్థానంలో 11,15,000
మద్రాసు పట్టణంలో (దాదాపు) 8,00,000
బొంబాయి రాష్ట్రంలో : 1,63,000
సి. పి. రాష్ట్ర, సంస్థానాలలో } 1,50,000
(దాదాపు) }
3,02,57,000
తెలుగుజిల్లాలలో ఓడ్రుగు, కన్న } 12,57,000
దులు, ఇతరులు (గరిష్ఠసంఖ్య) }
తెలుగువారు 2,90,00,000

భారతదేశములోని ఇతర రాష్ట్రములలో ఇంకను రెండు, మూడు లక్షల ఆంధ్రులున్నారు. వీరుగాక ఖండారతరములలో మాత్రమే వరకు ఆంధ్రులు ఉన్నారు. తెలుగువారందరు నైసర్గికముగ ఒకే ప్రాంతమున నివసించుచున్నను ఆ ప్రాంతము కృత్రిమముగ రెండు సంస్థానములు, మూడు రాష్ట్రములలో చిన్నచిన్న ముక్కలుగా విభజింపబడి యుండుటవలన ప్రజలకుగాని భాషకుగాని న్యాయతః లభించవలసిన గౌరవ మర్యాదలు లభించలే దను సంగతి విశదము.

భారతదేశము విభజితమైనతర్వాత, అంత వరకు దేశభాషలలో రెండవ స్థాన మాక్రమించిన బెంగాలీ భాష మూడవ స్థాన మాక్రమించుచున్నది. 1941 వ సం. లెక్కల ప్రకారం బెంగాల్ జనాభా ఆరు కోట్ల మూడు లక్షలు. బెంగాల్ హిందువులు, ముస్లింలు అందరూ బెంగాలీ భాషనే మాట్లాడెదరు. వీరుగాక రాష్ట్రీతర బెంగాలీలు 80 లక్షలమంది యని అంచనా వేయబడినది. భారతదేశము విభజితమైన తర్వాత తూర్పు బెంగాల్ జనసంఖ్య మూడు కోట్ల తొంబది ఒక లక్ష, పశ్చిమ బెంగాల్ జన సంఖ్య 212 లక్షలు అయినది. తూర్పుబెంగాల్ ఇప్పుడు, ఇకముందు మన దేశములో భాగముగా నుండనేరదు కాబట్టి భారత యూనియన్ లోని బెంగాలీల సంఖ్య, రాష్ట్రీతర బెంగాలీలతో కూడ కలిసి 242 లక్షలే అగును. బెంగాల్ రాష్ట్రంలో జనాభా అభివృద్ధి 10 సం.లకు నూటికి 20 వంతుల చొప్పున జరుగుచున్నట్లు 1941 వ సం. లెక్కలవలన తెలుస్తున్నది. ఈ అంచనా ప్రకారము 1947 వ సం.లో బెంగాలీల సంఖ్య 271 లక్షలగును. బెంగాల్ ఔముము, మతకలహములవలన మగజించినవారి సంఖ్య నిందుండి తీసివేయవలెనుగాని అది ఇక్కడ నిర్లక్ష్యము చేయబడినది.

వైన ఉదహరించినట్లు 1931 వ సం. నాటికి తెలుగువారి జనసంఖ్య 291 లక్షలున్నది. తెలుగు జనాభా అభివృద్ధి 10 సం. లకు నూటికి 12½ అని అంచనా వేసి, 1941 వ సం. నాటికి 326 లక్షలు, 1947 సం. నాటికి 350 లక్షలు తెలుగు వారున్నారని చెప్పవచ్చును. బీహార్, బెంగాల్ మొదలగు దూరరాష్ట్రములందున్న రాష్ట్రీతరరాంధ్రు లిందు జేర్చబడనందున ఇది కనీసపు సంఖ్యగా భావించ వచ్చును. కాబట్టి ఈనాడు భారతయూనియన్ లో తెలుగు వారు బెంగాలీలకన్న జనాభాలో 75-80 లక్షలు ఎక్కువని చెప్పవచ్చును.

భారతయూనియన్ భాషలలో రెండవ భాషగా తెలుగు గుర్తింపబడవలెను. నాణెములపైననే గాక తపాలాబిళ్లపైకూడ హిందీతో పాటు తెలుగుకూడ ముద్రించవలెను. హిందీ ఉరుదూ లిపులలో ఒకే భాష వ్రాయుటకన్న హిందీ, తెలుగుభాషలు వ్రాసినచో ఆ మాటలు దేశమంతటా తెలియు నన్న సంగతి వన ప్రభుత్వము గుర్తించవలెను. దక్షిణదేశమునందంతటా తెలుగువారు నిరనివాస మేర్పరచుకొని యుండుటచే తెలుగు మాతృభాషగా గల వారే గాక ఇతరులకూడ తెలుగును అర్థముచేసికొన గల్గుచున్నారు.

ఉత్తరహిందూస్థాన మంతటా హిందీ ఎట్టి సితిలో నున్నదో, దక్షిణహిందూస్థానములో తెలుగు అదే సితిలో నున్నది. అందువలన కేంద్ర ప్రభుత్వముచే ప్రచురితమగు ప్రతి కాగితమును హిందీ, తెలుగుభాషలలో ప్రచురింపబడుట సమంజసము. ఈ విషయము కేంద్రనాయకులకు

నచ్చజెప్పగల్గుటకు ఆంధ్రరాష్ట్ర అవతరణ అవు సరమున్న సంగతి వాస్తవమేనైనను, ఇప్పటి నుండి కూడ ఆంధ్రులు ఈ విషయమున జాగ్రత్త వహించి యుండవలె ననుట నిస్సం దేహము. కాంగ్రెస్ కార్యకర్తములోని ఆంధ్ర నాయకులు కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులచే ఈ విషయము ఒప్పించి, రాజ్యాంగపరిషత్ రాజ భాషా నిర్ణయము జరగునప్పుడు తెలుగుకు సక్రమముగా లభించవలసిన స్థానము చేజారి పోకుండ కాపాడవలెను. కేంద్ర ప్రభుత్వ క్యవహరములలో తెలుగుభాషకు స్థానము లభించక పోయినయెడల, అందుకు ఈ తరము ఆంధ్రుల అసమర్థతయే కారణమనిభవిమ్యత్ చరిత్రకారులు నిర్ణయింపకపోరు.

పట్టిక 1. *

ముఖ్యమైన విదేశ భాషలు

భాష	మాట్లాడు జనసంఖ్య.
1. చైనీస్	48,15,73,000
2. ఇంగ్లీషు	24,78,83,000
3. రష్యన్	16,60,00,000
4. స్పానిష్	10,27,00,000
5. జపనీస్	9,77,00,000
6. ఆఫ్రికన్	9,89,28,000
7. జర్మన్	7,89,47,000
8. ఫ్రెంచి	6,88,95,000
9. పోర్చుగీస్	4,88,00,000
10. ఇటాలియన్	4,37,00,000
11. జాపనీస్	4,20,00,000
12. పోలిష్	3,20,00,000

పట్టిక 2 *

తెలుగుకన్న తక్కువ ప్రచారములో నున్న విదేశభాషలు

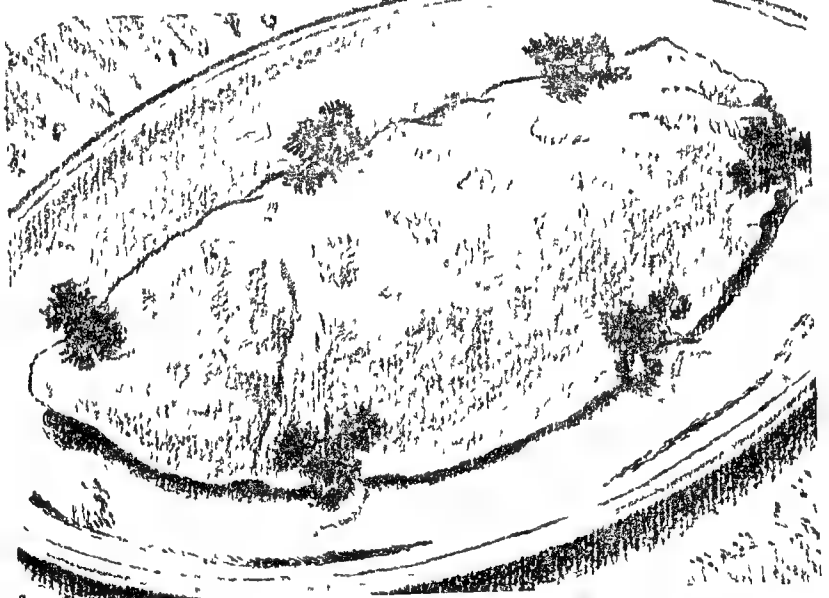
భాష	మాట్లాడు జనసంఖ్య
1. అరేబియన్	2,90,00,000
2. టిబెటో-బర్మీస్	1,70,00,000
3. డచ్	1,65,48,500
4. ఫర్మీస్	1,50,00,000
5. రుమేనియన్	1,94,00,000
6. సయామీస్	1,45,00,000
7. టర్కిష్	1,41,06,000
8. ఆస్ట్రీయన్	1,20,00,000
9. సెర్బియన్	1,10,00,000
10. బాస్కియన్	1,06,12,000
11. హంగేరియన్	80,00,000
12. అవిస్టియన్	76,00,000

* 1, 2 పట్టికలలోని అంకెలు 1930-40 సం. మధ్య ఆయా దేశములలో తీసిన సెన్సస్ లెక్కల లోనివి. అప్పటినుండి జనాభా లో జరిగిన మార్పులు (జననములు, యుద్ధకాలపు అత్యధిక మరణములు) ఇందు లెక్కచేయబడలేదు.

పట్టిక 3.

1931 వ సం. లో భారత భాషల ప్రచారము	
1. హిందీ (అన్నివిభాగాములు)	12,12,54,000
2. బెంగాలీ	5,84,69,000
3. తెలుగు	2,68,74,000
4. మరాఠీ; కొంకణీ	2,08,90,000
5. తమిళం	2,04,12,000
6. పంజాబీ	1,58,40,000
7. కన్నడం	1,12,06,000
8. ఒరియా	1,11,94,000
9. గుజరాతీ	1,08,50,000
10. మలయాళం	91,88,000
11. లహందా (పశ్చిమ పంజాబీ)	85,68,000
12. సింధీ	37,29,000
13. అస్సామీ	19,99,000
14. తదితరములు	1,32,78,000

సామాన్యమైన ఆమెలే -

అయితే దాల్దాలో వండినచో ఎంత రచికరముగానుంటుందో !

కోడి గ్రుడ్లతోని తెల్లటిబాగమును పసుపువచ్చని బాగమునుండి వేణుచెయండి గట్టిగా నగునంతవరకు ఈ తెల్లటి బాగమును కలుపి పసుపువచ్చని బాగమును జేర్చండి. తరువాత అయిదు విమిషములదాకా బాగా కలుపండి తరువాత ఉల్లిపాయలముక్కలు, కొద్దిగా నంగగొట్టబడిన బటాటిగింజలు, లేక పలువని చిన్న బొమ్మోముక్కులు, మరియు రుచికారకు ఉప్పు, మిరియము చేర్చండి ఒక మూకుడుతో వేచుటకు వీలగు నంతవరకు దాల్దాను వేడిచేసి పై మిశ్రమమును పడవేయండి ఒక్కవైపు కొద్దిగా గోధుమవర్ణము వచ్చునంతవరకు వేయించి దానిని మధ్యకు మడిచి తిరుగవేయండి రెండవవైపును గోధుమవర్ణమువలె అగునంతవరకు వేయించి వేడిగా వడ్డించండి అది రుచికరముగా నుండుటను మీరు తెలుసుకొనగలరు

రేషన్ చేయబడిన మీ దాన్యాదులను మీరు ఎలాగు ఎక్కువ రాలము వచ్చేటట్లు చేస్తారు ?

ఉచిత నలహాకొరింబు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయండి

ది దాల్దా

అ డ్ వై స రీ స ర్విస్

పోస్ట్ బాక్స్ నంబరు 353, చింతామి 1

HYM 76A 172 FI

వెద్దనామాత్య, రఘునాథరాయల వీణానిస్సనములు

శ్రీ కోన వేంకటరాయశర్మ

సంస్కృతాంధ్రములలో మూరురాయర గండడు, సాహితీసమరాంగణుడు, నగు శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు మూలకమప్రజ్ఞను గడించుటయేగాక సంగీతకళయందును గుళిలుండని విదిత మగుచున్నది. మధ్యమతా లంకారం డగు కృష్ణపండితునిద్ద గృష్ణదేవరాయలు వీణను నేర్పినాడు. అక్కతన శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు తన గురుపాదులగు శ్రీ కృష్ణపండితునకు అమూల్య ముక్తాహారాది బిరుదచిహ్నములగు నాభరణవిశేషములను గురుదక్షిణగా నొసంగ నని 'నారాయణ కవి' తన 'రాఘవేంద్ర విజయము'లో—

“జనకోపమకన్యకేనన్యయే స్మి
స్మి జతాతాధికనందనే గుణాఘ్నః,
అనుజాతసమానపూర్వజాతే
భవ దేవో భువి కృష్ణనామ ధామా.
“ఉపదిశ్యే స కృష్ణ భూ బలాతే
ర్ని జగాంధర్వ కళాం కళా మ గృహ్లాత్,
ఘనమూర్తికగుచ్ఛహరపూర్వార్వాం
విరుదాళిం గురుదక్షిణాపదేశాత్.”
“అధికీకృత్య స బాల్య ఏవ కాస్త్రా
ణ్యధికం చైణికవర్ణ గానవిద్యాం,
నగరం విజయాఖ్య మధ్యతిష్ఠ
జ్వలనీతాతనుహృజ్ఞనాధివాసమ్.”
అని యుల్లేఖించుట వలన దెలియవచ్చుచున్నది. మధ్యమతాచార్యుడగు రాఘవేంద్ర స్వామి మాతామహుని తండ్రియగు కృష్ణ పండితుడు సంగీత సాహిత్య వికారచండయి విజయనగర సామ్రాజ్యాధినేతయగు శ్రీకృష్ణదేవరాయలను వీణావాదనమున గుళిలునిగా నొనర్చెను. రాయల కాతడు నేర్పిన వీణ మునుచరిత్రలో నాంధ్రకవితాపితామహుం డభివర్ణించిన—
“వాలారుం గొనగోళ్ళ నీ వలసత
న్వాయించుచో నాటకు
శ్లోకంబైన విపంచి నిన్న మొదలు
స్మీ వంటిమిం జేసి యా
యాలాపంబె యెవ్వల బల్కెండఁ బ్రభా
తాయతవాతాహతా
లోల తంతుల మేళింపఁ గడవే
లోలాక్షి దేశాక్షిణి.”
అను వీణయే యనదగును. ‘వీణ’ పద మందలి మాధుర్యము సంగీతము వలన గలిగినదో సాహిత్యము వలన గల్గినదో నిరూపించుట దుస్సము. ‘వెద్దనామాత్యుడు వీణచుట్టును నొక విశిష్టమైన శృంగారవాతావరణమును గల్పించినాడు—
“తరనితంబాభోగధవళాంకుకములోన
యంగడటపుఁ గావరంగువలన
కళికాంత మణి పీరి జాజావాఁగఁ గాయ
లుస్తుంగకుచపాళి న త్తమిల్లఁ

దరుణాంగుళీధూతంత్రీప్రసవంబుతో
జలిబిలిపాట ముద్దులు నటించ
నాలాఁగఁజొక్కి యరమోడ్చుఁగనుదోయి
రతిపారవశ్యము విభ్రమముఁ బెంప...”
అని తరుణాంగుళులు, అరమోడ్చు కన్నులు, జలిబిలి పాట, లోనగునవి హృదయము నానతి ప్రపంచ పరిసర ప్రాంతములకుఁ గొనిపోవునట్లు లానర్చెను. ఈశ్వరప్రేక్షణ రామ కృష్ణయ్య (ఇతడే తెనాలి రామలింగడు)—
“సన్నపు నీబృచుల్ గలుగు
చన్ములఁ బయ్యెదకొంగు వాలఁగాఁ
గిన్నెర వీణ మోపి శృతి
గిల్గిన సారలు చక్కనొత్తి యు
ద్యన్నభరప్రభాణములఁ
దంతులు మీటుచు నాలపించు నీ
తిన్నని యెల్లు నా చెవులఁ
దేనియ లొల్లు వపు లలంచెడ.”
అనుచు వీణ కమ్మని శృతితో మేళవించి శృంగారవాధురిమున వెలయించినాడు. ప్రబంధాంకము మూర్తి కవి వీణానాదముయొక్క పరమప్రయోజనమును బరమప్రాప్త్యమును—
“ప్రచురతానామృతముల మూర్ఛనలచే న
చేతనంబులు చేతనరిఁచి దనరఁ
జేతనంబు లచేతనభాతి నొనర
వీణ వాయించు నొక యలిజేణి- గంటి”
నని నిరూపించి, యంతతో దనివోక—
“పాణికంకణధరు ల్పూజానబంధంబుఁ
గల తాళగతి కనుగ్రహము లీన
నాలబంధంగి యత్యుక్తంపవాది స
మ స్వరంబులకు గ్రామంబు లునుప”
అని వీణకు బ్రత్యేకచైతన్యమున, విశిష్టతను గల్పించి యానందించినాడు.
“వలద గుబ్బలు ప్రసేవకవృత్తి దగు గుబ్బ
కాయల కపరంజి చాయ లొసగ
లలితాంగుళీదళంబులు సమేళములైన
సారలపై రాగసంపద లిడ”
అను మూర్త్యభిప్రాయము ననుసరించి యెప్పటికప్పుడు మెట్టుల సవరించినట్లుట, మేళింపుల సరిపెట్టుకొనట—యను తొందర లేకుండ, స్వరముల కన్నిటికిని వీణాదండమునందు అయ్యెత్తావుల మెట్టుల గట్టిగా బిగించి యుంచి కొనట వీణావాదనమునకు గుళువుగ నుండునని శ్రీ. శ. 16 వ శతాబ్దమందలి రఘునాథ రాయలకు దోచి వీణను ఆతడు సవరించినాడు. రఘునాథ రాయలు సవరించిన తీరుతియ్యములు, అందచందములు, పంథాలు గల వీణలే యాచరణలో నున్న యట్లు లగపడుచున్నది. గోవింద దీక్షితుల ‘సాహిత్యసుధ’ యందలి—
“అశీర్విషేషా చ్ఛిన చేవ్వనేతు
రాసీ దివానీ మధిక స్వర్ణిఁపి,
కృపాణికాభేటకనైపుణేన
గజస్య చాకరణ చాతురీభిః.
సంగీత సాహిత్య కళా విలాసై
ర్వాసా ప్రబంధేషు భృశం పటిమ్నా,
చిత్రానవృత్త్యా చిర మయ్యతేందు
రమంద మానందభరం బభార.”
అను వాక్యములవలన రఘునాథరాయలు సంగీత సాహిత్యములయందలి కుళలుండని యవగత మగుచున్నది. ఇంతియకాక రామభద్రాంబ విరచించిన ‘రఘునాథాభ్యుదయ’ మందలి—
“సుధారసస్పంది సుగీతిచాతురీ
ప్రవీణవీణాప్రతిమానవాదనం.
“అశీర్వాదా రావణహస్తపూర్వక
ప్రసిద్ధయంత్రస్వనరక్షిపాటవం.
“పరీక్ష్య సమ్యక్ కృతిభోగ్య చాధికం
విశేష ముర్వివిభు రత్నయదారధిః.”
అను వాక్యములవలనను దెలియగలుగుచున్నది. గోవిందదీక్షితులు సంగీతకుఁ, సాహిత్య కుఁ,

యుగసంధి (6-వ పేజీ తరువాయి)

“కాదు నేను స్లావ్ తత్వంవాణ్ణికాను. అంటే నేననేది...”
“లేదు, లేదు! నీది అసలు స్లావ్ తత్వం. నువ్వు మగవాడి నిరంకుశత్వాన్ని చెనక వేసుకు వస్తావు. నీకు చేతిలో ఒక చురుకు కావాలి.”
“చురుకుచాలామంచిది,” బజర్ వా అన్నాడు;
“కాని మనం ఆఖరు చుక్కదాకా వచ్చేకాం.”
“దేని ఆఖరికి?” ఇవ్ డోక్స్ బ్యా అడిగింది.
“హంపేక్, పూజ్యురాలవైన అవ్ డోక్స్ బ్యా నికిటిస్తా, హంపేక్ తాలూకు ఆఖరు చుక్క—మీ రక్తం తాలూకు కాదు.”
“అడవాళ్ళను ఢిక్కిరిస్తే నేను ఊరుకోలేను” ఇవ్ డోక్స్ బ్యా అంది.
“అదిఘోరం, మహాఘోరం! ఇల్లా ఢిక్కిరించేబదులు, మిచెలెట్ పుస్తకం చదువు, ‘ప్రేమనుగురించి’, అన్నది. చాలా గొప్ప పుస్తకం. అయ్యా! మన మింక ప్రణయాన్ని గురించి మాట్లాడడం,” ఇవ్ డోక్స్ బ్యా తనచేతిని వయ్యారంగా సోమరిగా నలిగిన సోఫామెత్తమీద వాలవేసింది.
చురుకుని కొంతసేపటివరకూ సంభాషణ నిలిచిపోయింది. “కాదు. మనం ప్రణయాన్ని గురించి ఎందుకు మాట్లాడాలి, బజర్ వా అన్నాడు; “ఇప్పుడు మీ రేదో పేరు చెప్పారు ఎవరో ఓడికెస్ట్రాఫ్ సతి...అదేగా మీరన్న పేరు? ఎవ రావిడ?”
“ఆమె చాలా బాగుంటుంది, చాలా!” సిట్టికోవ్ సన్నగా అన్నాడు. “నీకుపరిచయంచేస్తాను. తెలివయింది, డబ్బున్నది వితంతువు. కాని అంత సంస్కారకాదు, అడే లోటు. కొంచెం ఇవ్ డోక్స్ బ్యాతో ఎక్కువగా కలిసి తిరగాలి. ఇవ్ డోక్స్ బ్యా, ఇది నీ ఆరోగ్యానికి తాగుతున్నా. ఏదీ గ్లాసులు తగిలించి తాగుదాం. మల్కీ, మల్కీ, మల్కీ, టీ-టి-టి! మల్కీ టీ, టీ, టీ!”
“విక్టర్, నువ్వు వట్టి నీచుడవు.” భోజనం అల్లా నెమ్మదిగా కొంతసేపు సాగింది. మొదటి హంపేక్ బుడికాల్చి అయిన తరవాత, రెండో బుడిక వచ్చింది, తరవాత మూడోది, తరవాత నాలుగోదికూడా..... ఇవ్ డోక్స్ బ్యా అగమండా మాట్లాడుతోంది; ఆమె తరవాత సిట్టికోవ్. చాలా విషయాల మీద వాదప్రతివాదాలు వచ్చాయి—వివాహం ఒక దురభిమానంవల్ల పుట్టిందా, అది అసలు ఒక తప్పునా, మనుషులంతా సమానంగా పుట్టారా, లేదా, అసలు వ్యక్తిత్వమంటే ఏమిటి—మొదలైనవి. చివరకి ఇవ్ డోక్స్ బ్యా కి తత్వం మారింది, తాగిన ద్రాక్షరసంతో ముఖం నిద్రబారింది. శ్రుతితప్పిన ఒక పియానోమీద సినితం లేని ప్రేళ్ళతో వాయిస్తూ, బొంగురు గొంతు కతో ఆమెపాడటం ప్రారంభించింది. మొదట జిస్సిపాటలు పాడింది, తరవాత సేమూర్ స్కిఫ్ డి, “గ్రానాడాపడుకుని నిద్రపోతున్నాడు,” పాడింది; సిట్టికోవ్ తలకు రుమాలు చుట్టుకొని చనిపోతున్న ప్రియుని పాత్రధరించి నాడు, సరిగా ఆమె పాట చివరి చరణం పాడే సమయానికి—
“కాలే ముద్దులో నీ నా పెదవులు కట్టబడి పోవునో ప్రియా!”
ఆర్కెడ్డీ చివరకి ఇదంతా భరించలేక పోయాడు. “అయ్యా! ఇదంతా ఇంక బరువై పోతోంది,” అని పైకే అన్నాడు. మధ్యమధ్య బజర్ వా అకహాస్యంగా ఒక్కొక్కమాట విసురుతున్నాడు—అతని దృష్టి ఎక్కువగా హంపేక్ మీద ఉంది. అతడు విగ్రగగా ఆవులించాడు, లేచాడు. ఆమె దగ్గర కలవన్నా తీసుకోకుండా ఆర్కెడ్డీతో అవతలికి వెళ్లిపోయాడు. సిట్టికోవ్ చురుకుని లేచి వాళ్ల అనుసరించాడు.
“ఏమిటి నీ అభిప్రాయం, ఆమె విషయమయి?” ఇల్లాఅటూ అసందర్భంగా కాళ్ల మీద ఊగుతూ అడిగాడు. “చెప్పానుగా, ఒక చిత్రమయిన స్త్రీవ్యక్తిని చూస్తానని! అల్లాంటి అడవాళ్ళు ఇంకా కొంతమంది ఉంటే! ఆమె ధోరణిలో ఆమె, అతి ఉత్తమమయిన నైతిక స్వభావానికి ఉదాహరణ.”
(22 వ పేజీ చూడుడు)

వెరనిన వెంట్రుకలబైవదము
రంగు పూయనక్కరలేదు. ఆయుర్వేద చికిత్స తెల్లని. రంగును మార్చి కాళ్ళతముగా వెంట్రుకలకు నలుపు విచ్చును. గుణం కావివో, డబ్బు వావను చేయబడును. తెలుపు కొంచెమైయుండిన రూ 2-8-0; మధ్యరకమైయుండిన రూ 3-8-0; పూర్తిగా యుండిన రూ 5-0-0.
గమనింపు:-ఇది మెదడుకు కంటికి మంటి పోషణ విచ్చు బివదము.
Kesh Ranjan Aushadhalaya,
M. 63, P.O. Ranigani (Burdwan)
నారసింహలేహ్యము
బంగారు చేర్చబడినది. మేహము, నిక్కాక, వివృత్తవ, కుక్తనష్టమును హరించి బలమును కౌంతిని వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—
20 టుం డబ్బు రూ. 3-4-0 పోస్టేజీ 10 అ.
పి. సి. పి. ఓకంపెని. పెరిడేపి-నెల్లూరు జిల్లా.
బ్రాంచి : 7 సీనుమొదలి పిడి, మద్రాసు.

గ్రంథ పరిచయము

'గాంధీ - గాంధీ తత్వము'

(రెండు సంపుటలు)

రచయిత: డాక్టరు బోగరాజు పట్టాభి సీతా రామయ్య అనువాదకులు: శ్రీ కొదాలి అంజనేయులు, ప్రభాత ప్రచురణ సమితి, ఖమ్మం మెట్టు. వెల: సంపుట ఒక్కొక్కటి రూ. 4-0-0.

డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు ఇంగ్లీషులో వ్రాసిన గ్రంథానికి ఇది తెలుగు అనువాదం. ఇందుకు ఆశ్చర్యపడని ఆంధ్రుడు ఉండడు. కారణ మేమిటంటే, పట్టాభిగారు ఆంధ్రుడు; పరభాష అయిన ఇంగ్లీషులో ఎంత పజ్జమాపగలడో అంతకంటే అధికమైన రచనా శక్తి, అలాంటి సందర్భములో ఆయన పుస్తకాన్ని, అందులో ముఖ్యంగా గాంధీ మహాత్ముణ్ణి గురించి వ్రాసిన పుస్తకాన్ని, మరొకరి మాటలలో చదువుతూ వుంటే వింతగా తోచక మానదు. పట్టాభిగారి తెలుగు రచనలను చదివి ఉన్నవారికి మరింత అసహజంగా కనబడి తీరుతుంది.

డాక్టరు పట్టాభిగారు గాంధీ తత్వాన్ని గురించి వ్రాయటానికి అన్ని విధాలా తగినవాడు. మహాత్ముణ్ణి అంత సమగ్రంగా అర్థంచేసుకొని ఇంత విపులంగా వివరించగలిగినవాడు గాంధీగారి అనుచరులలో మరొకరు లేరు. అభివృద్ధి భారతదేశానికి పితృకులుగడు గాంధీజీ. భారతదేశంలో చిరం జీవులయిన మహాపురుషులు ఆసేసలు ఇప్పటికీ ఉద్భవించారు. ఒక్కొక్క విషయంలో దేశాన్ని తా ఉజ్జూత లూగించారు. కాని గాంధీగారి వలె ఇన్ని కాలంలో జనబాహుళ్యాన్ని ఉద్దీరించి మాగడక్కనైనవారు కనబడరు. రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక, మత, విద్యాది సర్వ విషయాలలోను ఆయన ప్రసక్తి ప్రత్యక్షంగా గోచరిస్తుంది దీనిని వ్యక్తపరచడమే పట్టాభిగారి ముఖ్య ఆశయం.

గాంధీ తత్వాన్ని యావత్మా గ్రంథకర్త తొలి మాటగా ఒక్క వాక్యం లో క్లుప్తీకరించాడు. "ఆయనకు (గాంధీజీకి) మార్గం ప్రధానం; ఆవధికాదు; ప్రయత్నం ప్రధానం; ఫలితం కాదు; ఉపాయాలు ప్రధానం; పరస్పర సాహాయ కాదు || ఈ సూత్రం గాంధీజీ జీవితంలో ప్రతిచోటాను, ప్రతిస్థితిలోనూ వివిధంగా అంతర్భూతమై ఉన్నదో గ్రంథకర్త విశదీకరించాడు.

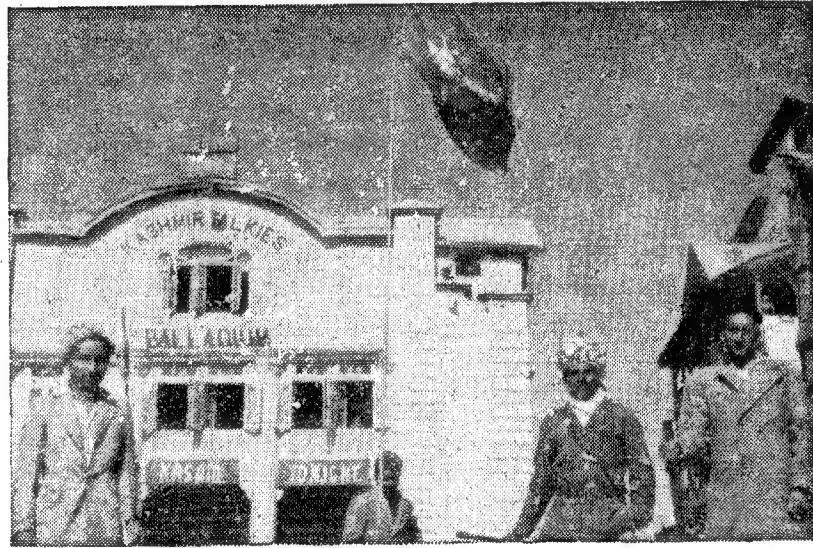
మొదటి సంపుటలో గాంధీజీవ్యక్తిత్వము, అహింస, సత్యాగ్రహం, సత్యాగ్రహాయుధం, ఉపవాసాలు, మతం, ఆశ్రమాలు మొదలైన విషయాలను వివరించడ మయింది. రెండవ భాగంలో గాంధీజీసోషలిజం గల వ్యత్యాసాలు, గ్రామ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమం, విద్యా ప్రణాళికలు, సాంఘిక సామరస్యం, అప్పుకొరత, మద్యనిషేధప్రచారం మొదలైన అంశాలు చర్చించడ మయింది. ఈ విషయాలలో గాంధీగారి ప్రసక్తి ఉన్నంతవరకే వర్ణించి గ్రంథకర్త తృప్తిపడలేదు. వీటి నన్నిటిని చారిత్రక దృష్టితో పరిశీలించి పరిణామాన్ని, పుట్టు పూర్వోత్తరాలను నూలంగా వివరించాడు. అందు వల్ల విజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడమేగాక, ఈ గ్రంథం, గాంధీజీ చరిత్రే ప్రస్తుత దేశచరిత్ర అని తిరుపిస్తుంది. ఇటీవలి చరిత్రను మూడవ భాగంగా డా. పట్టాభిగారే వ్రాస్తారని ఆశిస్తాము.

అనువాదకులు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధతో కార్య నిర్వహణ చేశారని చెప్పక తప్పదు భాష శిష్ట జనవ్యావహారికంలో ఉండి విషయానికి ఉచితంగా ఉంది. అందరూ చదువవలసిన ఈ పుస్తకానికి ఇంత హెచ్చుధర పెట్టటంలో ప్రచురణ కర్తల ఉద్దేశం బోధపడదు.

'బొమ్మరిల్లు'

రచన: శ్రీమహేశ్వర్. మేనేజరు, 'వెలుగు', బరంపురం, గంజాం. వెల 0-4-0

ఇది చిన్న పిల్లల పుస్తకం. కథలు, గేయాలు, పాటలు ప్రత్యేకంగా పిన్నవయసువాళ్ళు అర్థం చేసుకుని ఆనందించేట్లు వ్రాయటం జరిగింది. పిల్లలకోసం పుస్తకాలను వ్రాయటం సులభమైన విషయంగాదు. వాళ్ళ మానసికస్థితి, అభిరుచులు, స్వభావం బాగా అవగతమైనవాళ్ళు మాత్రమే ఉచితమైన కథలను వ్రాయ గలుగుతారు. యౌచనాశక్తి అభివృద్ధిపొందటానికి కొంత కల్పన ఉండవలసినప్పటికీ, ప్రకృతివిరుద్ధంగాను. అసహజంగాను ఉండే రచనలు పనికిరాదనే విషయం మరచిపోరాదు. ఈ పుస్తకంలో కథలు చాలవరకు అనాదిసిద్ధంగా ఉన్న పాతకథలే. 'పకోడిపల్లెం' అనే పాట పిల్లలను బాగా ఆకర్షించి ధనటానికి సందేహం లేదు.

కాళహస్తి జాతీయసభ కేంద్ర కార్యాలయం

'తొలకరి'

రచన. శ్రీ వెంకటరాజు లక్ష్మీపతి. ప్రకాశకుడు: ఎ. నాగగోపాలరావు, ఏలూరు.

ఈ చిన్న పుస్తకంలో తెలుగుదేశంలోని వర్గాలను, కర్తవ్యవిధానాన్ని రచయిత పద్య రూపాన గానంచేశాడు. ఈ పద్యాలలో చాల భాగం లోగడ 'భారతి' సంచికలలో ప్రకటితమయినవే. ముప్పై పట్టటం, సూర్యుడు దాక్కొటం, ఉరుములు పిడుగులతో వాన పరియటం మొదలైన ప్రకృతి విషయాలను సహజంగాను, రసవంతంగాను వర్ణించాడు. కర్మక ప్రశంస, వర ఋణ వర్ణన అంత బౌద్ధి త్యాన్ని కనబరచలేదేమో ననిపిస్తుంది.

'గాంధీమహాత్ముని దశావతారాలిలు' రచయిత: శ్రీ నాగేశ్వర కృష్ణరావు, రాకులుకోడిసో, రాజమండ్రి. వెల 0-12-0.

ఈ చిన్న పుస్తకంలో దశావతారాలు ఎన్ని శ్రీమహావిష్ణువు వేటిని సాధించాడో వాటి నన్నిటిని గాంధీగారు ఒక్క అవతారంలోనే సాధించాడనే విషయాన్ని గ్రంథకర్త వివరించాడు. టూకీగా వివిధ అవతార ఘట్టాల ప్రశంసను సూచించి గాంధీజీ జీవితంలో అవి ఎట్లా గోచరిస్తున్నవో తెలియచేశాడు. విషయం ఎలా ఉన్నప్పటికీ రచయిత భక్తిశ్రద్ధలనుమాత్రం ఈ పుస్తకం వ్యక్తపరచింది.

'రమ్య వైవా రాజ్యాంగాలు'

అనువాదకులు: శ్రీ నిజమర్తి అశ్వినీ కుమారదత్తు, రాజేశ్వరరావులు. ప్రకృతి ప్రచురణాలయం, కడప. వెల 0-12-0.

సోవియట్ రాజ్యాంగ చట్టాన్ని, కమ్యూనిస్టు వైవా రాజ్యాంగ ప్రణాళికను

సెక్స్ నవారిగా ఈ పుస్తకంలో తర్జుమా చేశారు. ఇండియా రాజ్యాంగ చట్టనిర్మాతలు, కాసన సభ్యులు పోల్చి చూసుకునేందుకు పనికివచ్చే పుస్తకం. క్లిష్ట సమస్యలను అదేశాలలో వివిధంగా పరిష్కరించింది తెలుసుకోవచ్చును.

'మహర్షి జీవిత కథామృతం'

(ద్వితీయ భాగము)

రచన: శ్రీ బులుసు వెంకటేశ్వర్లు, రామరావుపేట, కాకినాడ. వెల రూ 2-0-0.

ఇది ప్రాచీన భారతదేశ మహర్షుల జీవిత చరిత్రల సంపుటి పురాణగాథలలోని ఘట్టాలను క్రోడీకరించి కథలుగా కూర్చట మయింది. ఈ భాగంలో నారద, పరాశర, భరద్వాజ, భృగు, మార్కండేయ, యాజ్ఞవల్క్య, వసిష్ఠ, విశ్వామిత్ర, వ్యాస, శ్రీమతమునార్కుల చరిత్రలు వర్ణించబడినవి. పురాతనపురాణశైలిలో గ్రంథరచన జరిగినది.

వ్యాపార తత్వము

(17వ పేజీ తరువాయి)

అనుబంధం, ఈ అలవాటులకల్ల ఆస్వభావము దృఢపడుతూ ఉంటుంది.

అందుచేత ఒక వ్యాపారముయొక్క కారణము నిరూపించవలసివస్తే, ఎంతవరకు అది స్వభావసిద్ధమో, ఎంతవరకు అలవాటుచేత నైనదో, విప్లీ నిర్ణయించడము సులభసాధ్యము కాదు. అందుచేతనే అలవాటులకు రెండో స్వభావము అన్న పేరు వచ్చినది. మనుజుని ప్రవర్తనకు స్వభావము ఎంత కారణమో, అంత కేమాత్రము తగ్గని కారణముగా ఈ అలవాటులనే రెండో స్వభావాన్ని నిరూపించవలసి ఉంటుంది. కాని ముఖ్యమైన భేద మొకటి ఉన్నది. ఒక అలవాటును పోగొట్టుకొని మరొక అలవాటును నేర్చుకొనవచ్చును; ఒక చెడ అలవాటును ఒక మంచి అలవాటుచేత ప్రతిఘటించవచ్చును. కాబట్టి ఒక పని నేర్చుకొనడమనగా అలవాటులను తయారుచేసుకోవడము అని నిర్వచనము చెప్పవలెను. ఏదైనా ఒక సామర్థ్యము మనకు అభ్యుపగించే, దానిగురించి పడేపడే ప్రయత్నిస్తూ మంచి పద్ధతుల ప్రకారము ఆభ్యాసము చేయవలసి ఉంటుంది.

మనము కోరిన ప్రవర్తనాన్ని చేయు సరే గదా, దానిగురించే ఆలోచిస్తూ ఉండము కూడాను. దేనినైతే కోరుతామో దానిగురించే గదా ఆలోచిస్తూ ఉండాలి. అలాగు కాకుండా ఒక ఆలోచననుండి మరొక ఆలోచన, దానినుండి మరొకటి ఈలాగు ఆలోచనలు ప్రవహిస్తవి. ఆ ప్రవాహమును ఆపుటకుగాని, మరల్చి మరొక

మార్గములో ప్రవహించించుటకుగాని మనము ఎల్లప్పుడు చేతకాదు.

ఈ ఆలోచన ప్రవాహాన్ని, ఈ పనుల రసం పరమా నడిపించే మనోనిర్మాణమునకు స్వభావము అని జోగులు అని నిరూపించడమైనది. ఈ స్వభావము ఈ జోగులూ మన బాహ్య చైతన్యమునకు దూరముగా మనలో ఎక్కడనో దాగుకొని ఉన్నట్లు ఉంటుంది.

బాహ్యచైతన్యానికి చెందియున్న కోరికలకూ, ఆలోచనలకు నున్న, మన వ్యాపారానికిన్న మధ్యగా ఉండే ఈ స్వభావము గురించిన్నీ, ఈ జోగుల గురించిన్నీ బాగా సాధ్యమైనంత ఋణపుగా తెలుసుకోవలసి ఉంటుంది. ఆ స్వభావము గురించి బాగా తెలిస్తేనేగాని, దానిని సావనెట్టి, మన వ్యాపారానికి ఉపచరించేటట్లు చేయలేము.

వైఖానసులూ - వైష్ణవులూ

(10 వ పేజీ తరువాయి)

దశానిన్నీ యందుకు నా కల్లెటూళ్ళ పట్టదలలు చూడ గలరు. నూతేళ్ళన్నగు సభలో వున్నా ఆయనకి కడాకడపట తాటూలం యివ్వడం, యెవరే నా గృహము మూడుర న్యా యానికి మనస్సు పోవ్వు కోక యింకా స్వార్థాదుల పిల్లకాయలు వొక రిద్దలు తరవాయి వుండగా వృదులకు తాంటూలం యిస్తే ఆ తరవాయి పిల్లకాయలు పేచీ పెట్టి సభలో నుంచి తేచి పోతారు. ఆ పిల్లకి ఇంకా ఆ పేచీపెట్టం తెలియకపోతే వాళ్ళ బంధువులలో యెవరో కలిగించుకొని ఆ వృద్ధుమాన్ని సాగిస్తారు. పూర్వమంత లేదేమోగాని పల్లెటూళ్ళలో యీ ముట్టితోపు దురాచారం యింకా సాగుతూనే వుంది. వారు బ్రాహ్మణులే అయినా, అగ్నికులుగా వుండడం దోషం అని వీరి తాత్పర్యం. పవిత్రమైన నాకరికదా దేవతార్చన, ద్రవ్యం పుచ్చుకొని చేసినా యితర నాకరిపాటు చేయదా? "యెంత తగ్గిన మిరియాలు న్, జొన్నల సరిగా వే" అనుకుంటాను నేను. దేవతార్చనకంటే యెన్ని వేల రెట్లొ నిక్కష్టంగా వుండే నాకరిలు చేసేవాళ్ళకు సభాపూజ్యుల వుండి వారికి లేక పోతుందా? వొక పూళ్ళో కాపులు కొముట్లకంటే ముందుగా గౌరవిస్తేకాని ఒడిది బాబా చేస్తారు. వ్రాస్తే చాలా వ్రాయాలి.

లోగడ వైఖానసులైన శర్మగారు నావ్యాసాలు చాలా పెద్దగా వుండడాన్ని గురించి కూడా కొంతచింతాని ప్రచురించారు. ఆయీ విషయంలో నేనూ విచారపడుతూ వుంటాను. క్లుప్తంగా వ్రాయడం నేర్చుకోడానికి ప్రయత్నిస్తానని ఆయనకు విన్నవిస్తూన్నాను. ఆయనదర్శన మిచ్చించేయెడల ముఖముభిని మనవి చేయడం సుఖపుకాని వ్రాయడానికి వోపికలేని వార్ధక్యములో వున్నాననికూడా మనవిచేస్తాను. వ్యాసాలకి తాటికాయలంత పెద్దతీర్మాణం హెడ్డింగు పెట్టడం దోషమే అయితే అది మొదల ప్రతికాప్రవర్తకులను అడగాలిగాని నన్నడగవలసి వుండదనికూడా మనవి చేస్తాను. యింతటి సుంచి యీ తాటికాయలు తమ వ్యాసానికి సమర్పించవలసిందనిన్నీ, నా వ్యాసానికి ఆవగించంత అక్షరాలు చాలు (అంబాంబు చూ.) ననిన్నీ శిష్యులనుచేస్తాననిన్నీ మనవిచేస్తాను. (భవేద్య దక్కోవా కిమి బహుశా పాపిని కతా ఘటానాం నిర్మాకు శ్రీ భువనవిధాతుళ్ళ కలహా)

"ఒకరి గౌరవమునకు వేటొకరినన ను తించు వ్రాతకు మునుందు దిగగనెల? దాని కుట్లు బయల్పడ లేని పోని తలకు దగని వ్రాతలు వ్రాయడంప నేల? విషయం విషయాంతరంలోకి దూకింది. అర్చకుల విషయంలో బ్రాహ్మణులు పల్లెటూళ్ళలో చూపే అనాదరం సర్వధా శోచనీయం, ప్రస్తుతం కులప్రయుక్తగౌరవం పూరిగా అంతరించే రోజులు రావడంచేత ఆ పనికిమాలిన పట్టదలలు బొత్తిగా పనిచేయవని మనవిచేస్తూ దీనికి స్పష్టీ చేపుతూ వున్నాను. [మరొక వ్యాసం వ్రాసి యిప్పుటికి మూడేళ్ళువాటి వుండును పత్రికావారికి పంపడంలో ఆశ్రద్ధచే ప్రకటించుటకు ఆలస్యమైంది.] వెం. కా. శతావధాన

భారత రాజకీయాలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

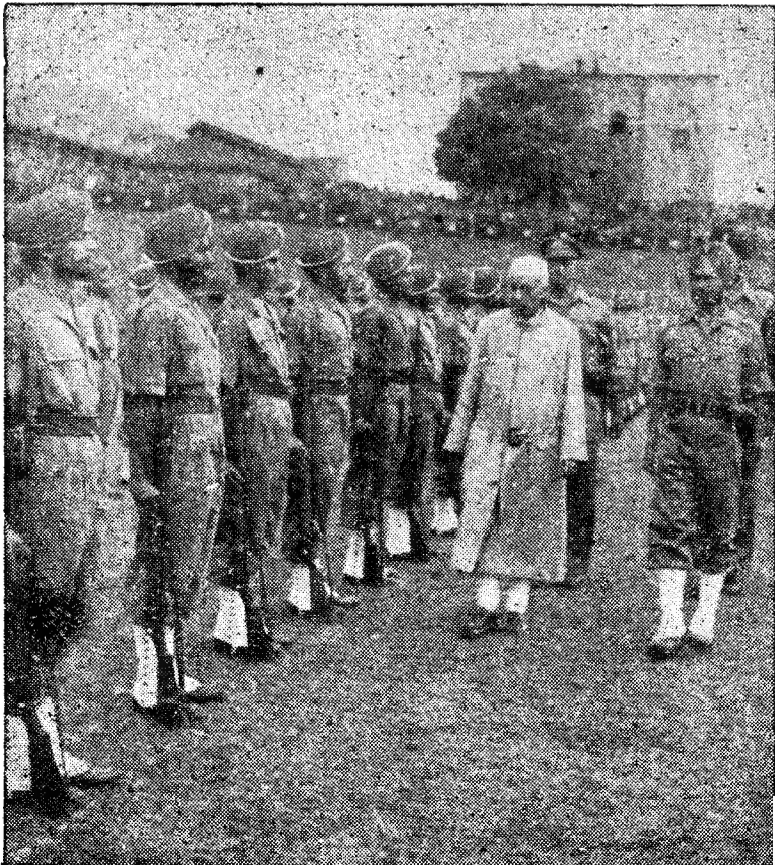
భారత గవర్నర్ జనరల్ గా పదవీ విరమణ చేయకమునుపు హైదరాబాద్ సమస్యను పరిష్కరించటానికి మాంట్ బాట్ల ప్రభుత్వ మురొక్కమారు ప్రయత్నింపబడినట్లు తెలుస్తున్నది. నిజాంనవాబును ఢిల్లీకి రమ్మని ఆహ్వానింపగా ఆయాహ్వానమును త్రోచిపుచ్చి, మీరే హైదరాబాద్ రంపని నిజాం ప్రత్యాహ్వానము పంపెను. బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ ఆహ్వానమును సంస్థానాధిపతి నిర్లక్ష్యపరచుట భారత దేశ చరిత్రలో ఇదే ప్రథమము. కడపటిది కూడా ఇదే కావచ్చును. తన ఆహ్వానమునే తిరస్కరించిన నిజాంతో సంప్రదించుటకు మాంట్ బాట్ల తన కార్యదర్శిని హైదరాబాద్ పంపెను. ఈయన ఏదో ముఖ్యపంక్షేతమునే తెచ్చియుండవలెను. గత మూడు దినములనుండి పండిట్ నెహ్రూకూడ సిన్హాలోనే వుండుట వలన ఇదియంతయు ఆయన అభీప్రకారమే జరిగిన దని భావించవచ్చును. మాంట్ బాట్ల కార్యదర్శి రెండుమూడు రోజులపాటు హైదరాబాద్ లో వుండునట. ఈ సంక్షేతముల ద్వారా పరిష్కరింపబడగల్గినచో హైదరాబాద్ ఇంత సమస్యగా పరిణమించి యుండదేకాదు.

* * *

పాకిస్తాన్ లో రెండవ రాజకీయపక్షం
పాకిస్తాన్ లో రెండవ రాజకీయపక్షమును

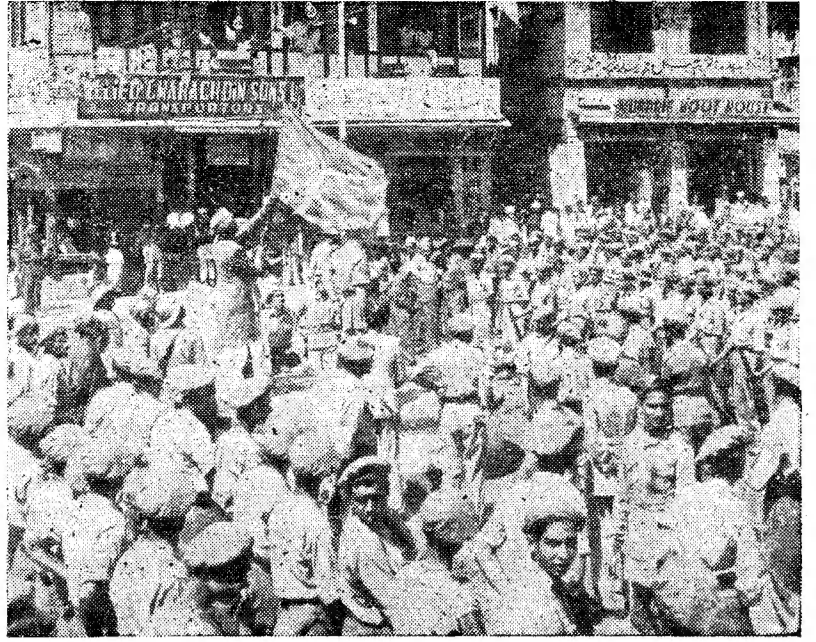

భారత అధినివేశమంత్రి ఎల్. గోపాలస్వామి అయ్యంగార్ శ్రీ నగర్ వచ్చి నప్పుడు మహిళారక్షణదళంవారు, ప్రత్యేక పోలీసు దళానికి చెందిన కాశ్మీర్ స్త్రీలు గౌరవ విన్యాసం జరిపిరి. సంస్థానప్రధాని కాశ్మీర్ కేసరి షేక్ అబ్దుల్లా పక్కన నిలిచివున్నారు.

శ్రీనగర్ నైతిక చికిత్సాలయంవద్ద పండిట్ నెహ్రూ భారత పటాలముల నైతిక వందనముల స్వీకరిస్తున్నారు.

సాపేంచవలెనని ఖాన్ అబ్దుల్ గఫూర్ ఖాన్ చేసిన ప్రయత్నము లిప్పటికి ఫలించినవి. పాకిస్తాన్ ప్రజాస్వామ్యవాదులు గతవారం కరాచీలో సమావేశమై పాకిస్తాన్ ప్రజాపక్షమును స్థాపించిరి. పాకిస్తాన్ లోని రాష్ట్రము లన్నిటికి భూమి, సంస్కృతి మొదలగు విషయములలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలె నని, పౌరుగు దేశములతో, ముఖ్యముగ ఇండియా యూనియన్ తో సన్నిహిత బాంధవ్యములను నెలకొల్పుకొనవలెనని ఈ పక్షము ప్రచారముచేయును. ప్రజాభిమతముపై, ప్రజానాయకత్వం, ప్రజలనుండి అధికారముపొందు సోషలిస్టు రిపబ్లిక్ యూనియన్ గా పాకిస్తాన్ పరిపాలన జరుగవలెనని ఈపక్షము ఆశించుచున్నది. ఇతరవిషయములలో ఈ పక్షనిర్మాణము ఇదివరకటి కాంగ్రెస్ నిబంధనావలెనే పోలియున్నది. సభ్యులు సంవత్సరమునకు నాలుగు గణాలు చందా చెల్లించవలెను. ఈ పార్టీ ఆశయములందు నమ్మకమున్నవారు, వారికి ఇతరపక్షములలో సభ్యులుగా నున్న సభ్యులు, ఈ పార్టీ ప్రమాణము స్వీకరించి, పార్టీలో చేరవచ్చును. పార్టీ సర్వసభ్య సమావేశము సంవత్సరమున కొక పర్యాయము జరుగును. అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి, స్వచ్ఛందసేవక దళాధిపతిగా మరీ ఎన్నిదినుండి సభ్యులు గల కార్యవర్గ మొకటి ఏర్పాటు చేయబడును. పార్టీ ప్రాథమికసభ్యులచే ఎన్నుకొనబడిన పార్టీ కమిటీ యొకటి (మన ఎ. ఐ. సి. సి. కంటిది) యుండును. కేంద్రపార్లమెంటరీబోరు ఏర్పాటు చేయబడును. ఈ నిబంధనావలె మొన్న కరాచీ సమావేశములో అంగీకరింపబడి,

కాశ్మీర్ స్వాతంత్ర్యోత్సవ సందర్భమున శ్రీనగర్ లార్ చౌకులో ఉపప్రధానిగులాం మహమ్మద్ బక్షీ కాశ్మీరు జాతీయసభ పతాకారోహణోత్సవం జరుపుచున్నారు.

కాశ్మీర్ ప్రజల స్వాతంత్ర్యోత్సవ దృశ్యాలు. సంస్థాన మహిళా రెడ్ క్రాస్ సహజములో పాల్గొనుచున్న కాశ్మీరాంగనలు.

పార్టీకి ప్రథమ అధ్యక్షుడుగా ఖాన్ అబ్దుల్ గఫూర్ ఖాన్, కార్యదర్శిగా సింధుజాతీయ ముస్లిం నాయకుడు జి. యం. సయ్యద్ ఎన్నుకొనబడిరి.

పాకిస్తాన్ లో రెండవ రాజకీయపక్ష మేర్పడుట ముస్లింలీగ్ నాయకులకు ఇష్టమువుండదు. పాకిస్తాన్ ప్రమాదములో నున్నదనియు, అట్టి సమయమున ప్రజలందరూ తమతమ విశేషములను విస్మరించి, అధికారములో నున్న మంత్రివర్గమును బలపరచవలెనని వారు కోరుట సహజముగానే కనిపించవచ్చును. కాని పాకిస్తాన్ పరిపాలన జరుగుచున్న విధానమును పరిశీలించినవారెవరైనను అచ్చట చెంటనే రెండవ రాజకీయ పక్షమును ఏర్పరచవలసిన అవసరము లేదని అనలేరు. ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతములు తుణతము నిర్లక్ష్యము చేయబడుచున్నవి. సింధు ప్రధాని ఖుర్ రుగ్ గవర్నర్ అనవు సరముగా జోక్యము కలిపించుకుని బర్తరఫ్ చేయించినాడు. పైగా అతడు నివసించు స్వంతఇంటినుండికూడ ఖాళీచేయవలసినదని అతనిని నిర్బంధించుచున్నాడు. సింధు ముస్లింలకు ఎంతేని అవకాశము జరుగుచున్నదని వారు పెట్టుచున్న మొరలు విను నాడుకులేడు. బెలూచిస్తాన్ నాయకుడు ఖాన్ అబ్దుస్ సయద్ ఖాన్ రెండునెలల క్రితం కారణం లేకుండా అరెస్టుచేయబడి మొన్ననే విడుదలయ్యెను. కాని అతను గ్రామము వదిలి పోరాదని అంత విధింపబడెను. కలత్ పాకిస్తాన్ లో చేరుటకు కలత్ కాసనసభలలో అత్యధికసంఖ్యాకులు విముఖులై యుండుటవలన వారిలో చాలమంది అరెస్టు చేయబడిరి. పశ్చిమ పంజాబ్ మంత్రివర్గములో కలతలు నానాటికి పెరిగిపోవుచు, కాందిశీకుల సమస్య వెనుకకు నెట్టివేయబడుచున్నది. కాందిశీకులలోను కొన్ని నెలలనుండి ఆరుబయటనే నివసించుచుండి, ఇప్పుడు అంటుజ్వరముల బారి బడిపోవుచున్నారు. సరిహద్దు రాష్ట్రములో ఖాన్ సాహెబ్ కలుగుటదీని నాశనము చేయు

టకు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలమైపోయిన కొలదీ, కసిత్ ఖుదై ఖిద్మత్లపై నిరంకుశ చర్యలు జరుపబడుచున్నవి. వారెంతమంది నిర్బంధములో నున్నారో తెలియదు. కాశ్మీర్ పైకి పంపబడిన దుండగులు చావు తప్పించుకు పారి పోతూ పాకిస్తాన్ ప్రజలపైననే ఆత్యాచారములు చేయుట కూడ జరుగుచున్నది. రాష్ట్రప్రభుత్వములు ఈ సమస్యలపై తమ దృష్టిని కేంద్రీకరించుటకు మారుతమను అధికారములోనికి తెచ్చిన వారిని సంతుష్టిపరచుటకు అవిసీలిని, దౌర్జన్యమును ప్రోత్సహించుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో పాకిస్తాన్ లో రెండవ రాజకీయపక్షము అత్యవసరము. పాకిస్తాన్ ప్రజాపక్షము ఈ సమయమున ఆవతరించినది. అది ఎదుర్కొనవలసిన సమస్యలు అతిజటిలములు. తన మనుగడకొరకే ఆ పక్షము తుణతగా పోరాటము సాగించవలెను. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముపై జరిపిన స్వాతంత్ర్య పోరాటములో ఆరికేరిన యోధులగు ఖాన్ సోదరులు, ఖాన్ అబ్దుస్ సయద్ ఖాన్, సయ్యద్ మొదలగువారు నాయకత్వము వహించి యుండిరి గాన ఈ పక్షము త్వరగానే ప్రజలలో పాతుకుని పోవచ్చును.

ఇన్నాళ్ళనుండి ఖాన్ సోదరుల అధ్వర్యమున ఒక్క సరిహద్దురాష్ట్రములోనే పనిచేయుచున్న 'ఎర్రచొక్కాల దళము'ను ఇప్పుడు పాకిస్తాన్ లోని అన్ని రాష్ట్రములకు వ్యాపింపజేయవలెనని ఖాన్ అబ్దుల్ గఫూర్ ఖాన్ నిర్ణయించినాడు. పాకిస్తాన్ ప్రజాపక్షము ఈ నిర్ణయమును సంతోషముతో అంగీకరించి, 'ఎర్రచొక్కాల దళము'ను తన ఆశుబంధ సంస్థగా చేర్చుకొన నిర్ణయించినది. బ్రిటిష్ వారిపై జరిపిన స్వాతంత్ర్యపోరాటములో వీరు క్రద్దతో పాల్గొనిరి; అల్పసంఖ్యాకులయొడ వీరి వైఖరి ఎప్పుడును ఉదారమే. ఈ ఉద్యమము పాకిస్తాన్ అంతటా వ్యాపించుట సముచితము.

యుగ సంచ

(19-వ పేజీ తరువాయి)

“మీ నాన్న స్థాపించిన అల్లాంటి సంస్థ కూడా ఉత్తమమైన నైతికస్వభావానికి ఉచిత వారణాశివా?” అన్నాడు బజర్జోవ్ ఒక సారా దుకాణంవేపు చూపిస్తూ.

సిట్టికోవ్ కీచుగా పెద్దగా నవ్వు నవ్వాడు. తన పుట్టుకను తలుచుకుంటే అతనికి కొంచెం తలవంపుగా ఉంటుంది. బజర్జోవ్ అనుకోకుండా తనయెడల ఇంత చనువు చూపినందుకు సంతోషించాలా, రోషం తెచ్చుకోవాలా, అతనికి తెలియలేదు.

౧౪

కొద్ది రోజులు గడచిన తరువాత రాష్ట్రాధికారి ఇంటిదగ్గర విందు జరిగింది. మాట్స్యి ఇల్లివ్ ఆ సందర్భంలో అసలైన కథానాయకుడు లాగ నడచుకున్నాడు. ఆ మహానీయుడు, విందుకి వచ్చిన అందరితోటే, ప్రశ్నోక్తంగా ప్రతివారి తోటేకూడా, అతనియందుండే గౌరవం కొద్ది తను అవిందుకి వచ్చానని చెబుతూ వచ్చాడు; విందు జరుగుతున్నా, ఏమీ కదలకుండా తను నిలబడి ఉన్నప్పుడు కూడా, ఆ రాష్ట్రాధికారి ఇంకా ఏదో “సిద్ధం చేస్తూనే ఉన్నాడు.”

మాట్స్యి ఇల్లివ్ చూపిన ఆహ్వాయకతకు, అతని దర్జాయే సాటి. అతడు అందరి యెడల అనురాగాన్ని ప్రదర్శించాడు. కొంత మందియెడల కొద్ది ఏవగింపుతోనూ, కొంతమంది యెడల కొద్ది గౌరవంతోనూ ఆ అనురాగం మిలిత మయి ఉంది; అతని మూర్తి ఆడవాళ్ళయెడల చిరు నవ్వులతోనూ, నమస్కారాలతోనూ నిండి పోయింది—అసలైన శ్రేణికి కథలలో యోధుడులాగ. ధ్వని ప్రధానమైన, హృదయ పూర్వకమయిన నవ్వు అసహనం నవ్వుకూనే ఉన్నాడు. ఉన్నతోద్యోగి దర్జాకి తగినట్టు నవ్వాడు. ఇంకెవ్వరూ ఆ నవ్వులో భాగం పంచుకోకూడదు. ఆర్కడీ నిభుజం మీద తట్టుతూ, “అబ్బాయి,” అని గట్టిగా అన్నాడు. బజర్జోవ్ వేపు పక్కవాలంగా ఒక చూపు ప్రసరించాడు;—పరాకుగా, అయినా కింది తరహా వాళ్ళను గౌరవించేరీతిగా—బజర్జోవ్ ఒక పాత సాయంకాలపు కోటు తొడుక్కున్నాడు; అతని పక్కనించి వెళ్ళిపోతూ చనువుగా అప్పవంగా ఏదో గొణిగాడు. అందులో “నేను..”

“చాలా” తప్ప ఇంకేమీ తెలియలేదు; సిట్టికోవ్కి ఒక చిరునవ్వు, కరస్పర్శకు రెండు తేళ్ళూ ప్రసాదించాడు. అప్పుడతని తల ఇంకో పక్కకి తిరిగి ఉండడంతో కుక్కినతోటో కూడా ఊరికే “చాలా బాగుంది” అన్నాడు. మాసిపోయిన తొడుగులు చేతులకు తొడుక్కుంది; తలలో ఒక పువ్వు పెట్టుకుంది, జనం చాలా మంది ఉన్నారు, నాట్యం చెయ్యగల యువకులకు కొడువలేదు. ఊళ్ళో జనం చాలా మట్టుకు గోడలపక్కని నిలబడిఉన్నారు. ఉద్యోగి గుండు మాత్రం నియమప్రకారం నాట్యం చేస్తున్నారు. అందులో ఒకడు, పారిస్ లో ఆరు వారాలు ఉండి కొన్ని సాహసమైన శ్రేణికి ఆళ్ళ రాష్ట్రకాలుకంఠం చేసినట్టు, “లాభంలేదు,”

“దానినిగ తరగ,” “నై, నై నారాజ్కీ,” మొదలైనవి. సరియైన పారిస్ నుడికారంతో ఉచ్చరించేవాడు. కాని చాలా మామూలు తప్పులు మాట్లాడివేసేవాడు. నిజానికి అతను మాట్లాడే దంత రమ్యక-శ్రేణికి కలగలుపువల్ల జనించిన ఆ అగాధమయిన భావ. మన శ్రేణిభావను అద్భుతంగా—అచ్చంగా దేవతలాగ—మాట్లాడగలమని అనవలసిన అవసరం శ్రేణివారికి లేని సమయాల్లో, ఈ కలగలుపుభావను వారు చాలా అపహసించు ఉంటారు.

ఆర్కడీ అట్టే బాగా నాట్యం చెయ్యలేదు; బజర్జోవ్ అసలే చెయ్యలేదు. వారిద్దరూ ఒక మూలకి చేరుకున్నారు. సిట్టికోవ్ అసహనం తోటి, అసహ్యంతోటి నిండిపోయిన ముఖంతో ఇటూ అటూ చూస్తూ వారిదగ్గరకు చేరుకున్నాడు. తీక్షణంగా మాటలు వదులుతున్నాడు, తల విరుగుగా నటపక్కలా చూస్తున్నాడు. అదంతా విందుని అనుభవించడమని అతని అభిప్రాయం. చుట్టకుని అతని ముఖభావం మారి పోయింది. ఆర్కడీ వేపు తిరిగి కొంచెం కం

గా అన్నాడు: “ఓ డికో స్టాప్ వా వచ్చిందిక్కడికి.”

ఆర్కడీ వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. నల్లటి దుస్తులు వేసుకున్న ఒక పాడుగుపాటి యువతి గుమ్మంలో నిలబడి ఉంది. ఆమె స్వరూపంలోని తీవ్రమైన అతని ఆశ్చర్యం వేసింది. సన్నని నడుము పక్కలనించి అచ్చాదన లేని చేతులు అందంగా ఉన్నాయి. నాజాకుగా పువ్వుల గుత్తులు పలచగా ఆమె జుట్టునించి భుజాలమీదికి వ్రేలాడుతున్నాయి. స్వచ్ఛమైన చూపులు ఎత్తుగా ఉన్న కనుబొమలకిందనించి, ప్రకారంగా, చురుకుగా చూస్తున్నాయి. అవి ప్రకారంగా ఉన్నాయిగాని, బహుశా లేవు. ఆమె పెదవులమీద కనబడికనబడని చిరునవ్వు నాట్యం చేస్తోంది ఆమెముఖంలో మెల్లని అపురూప మయిన దార్శన్యం ఏదోఉంది.

“మీరు ఏరుగుడురా ఆమెను?” ఆర్కడీ సిట్టికోవ్ ని అడిగాడు.

“బాగా ఎరుగుదును. మిమ్మల్ని పరిచయం చెయ్యమంటారా?”

“దయచేసి... ఈ నాట్యం ఆయి పోనివ్వండి.”

బజర్జోవ్ దృష్టికూడా ఓడికోస్టాప్ సతి వేపు మళ్ళింది.

“చాలా చక్కని రూపురేఖలు,” అన్నాడు, అతడు, “తక్కిన ఆడవాళ్ళలా కాదు.”

ఆ నాట్యభాగం పూర్తి అయిపోతే ఆగి, సిట్టికోవ్ ఆర్కడీని ఓడికోస్టాప్ సతి దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళాడు; కాని అతనికి ఆమెకు ఇంతావేసి అట్టే పరిచయ మున్నట్టులేదు. అతని నాక్యాలు తడబడ్డాయి, ఆమె కొంచెం వింతగా అతనివేపు చూసింది. కాని ఆర్కడీ ఇంటికి వినడంతోనే కొంచెం సంతోషంతో ఆమెముఖం వికసించింది. నికొలై పెట్రోవిచ్ కొడుకుకాదా అని అడిగింది.

“అవును.”

“మీనాన్నగారిని రెండుసార్లు చూశాను. ఆయన్ని గురించి చాలా విన్నాను.” అంది, ఆమె; “మీ పరిచయం అయినందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది.”

ఇంతలో ఒక నైస్వాధికారి ఎవరో గాలి లాగ వచ్చి ఆమెను తనతో నాట్యం చెయ్యమని అడిగాడు. ఆమె బహుళుంది.

“మీరు నాట్యం చేస్తారా?” ఆర్కడీ భక్తిగా అడిగాడు.

“ఆ. చేస్తాను. నేను నాట్యం చెయ్యనని ఎందుకనుకున్నాను? నాకు ఆవయసు దాటి పోయిందా?”

“నయం, నేనెల్లా అనగలను ఆ...అయితే నేనుకూడా ఒకసారి నాతో నాట్యం చెయ్యమని అడుగుతున్నాను.”

ఓడికోస్టాప్ సతి హృద్యంగా చిరునవ్వు నవ్వింది. “తప్పకుండా,” అంది. అని ఆర్కడీ వేపు చూసింది; ఆ చూపులో స్వీయాధిక్యం లేదు కాని, వెళ్ళిఅయిన అక్కగారు, తమిడివేపు చూసినట్టుంది ఆ చూపు. ఓడికోస్టాప్ సతి ఆర్కడీ కంటే కొంచెం పెద్దది—ఆమె వయస్సు ఇరవయ్యే ఏళ్ళది—కాని ఆమెసన్నిధానంలో అతడు బడిపిల్లవాడిలా అయిపోయాడు. అంచేత వాల్లిద్దరిమధ్య వయస్సులోఉన్న అంతరం స్పష్టంగా కనిపించింది. మాట్స్యి ఇల్లివ్ రీతిగా నడుస్తూ, తియ్యని మాటలు పలుకుతూ ఆమెను సమాపించాడు ఆర్కడీ దూరంగా తొలిగి పోయాడు, కాని ఆమెవేపు చూస్తూనే ఉన్నాడు; ఆమె నాట్యం చేస్తున్నంతసేపూ కూడా ఆమెమీదనించి చూపులు మరల్చలేక పోయాడు. తన నాట్యంచేస్తున్న ఉద్యోగి తోటి, మాట్స్యి ఇల్లివ్ తోటే కూడా చాలా సహజంగానూ కులుపుగానూ ఆమె మాట్లాడింది, రెండుమూడుసార్లు వెనక్కి తలకప్పు చల్లగా తిప్పి, చల్లని చిరునవ్వు నవ్వింది. ఆమెముక్కుసాహస్యంగా రమ్యక ముక్కులూగే-కొంచెం బొద్దుగా ఉంది. ఆమె కరీరవర్ణం అంత బాగా స్వచ్ఛంగా లేదు. కాని మొత్తంమీద అంత ఆకర్షణ గల ఆకారం తప్పకుండా చూడలేదని ఆర్కడీ నిరారణ చేసుకున్నాడు. ఆమె చక్కని గొంతుకమార అతని చెవులని అంటి పెట్టుకునే ఉంది; ఆమె దుస్తుల మడతలు కూడా తక్కినవాళ్ళ చేపాలమీదలాగ కాక

భిన్నంగా ఆమె కరీరం మీద వ్రేలాడుతున్నాయి—ఒత్తుగా, అందంగా—అతిలోక మయిన మెత్తదనమూ, సహజత్వమూ ఆమె కదలికలకు నైశిస్థ్యాన్ని ఇస్తున్నాయి.

ముజార్కా * మొదటి స్వరాలు మోగడంతోనే ఆర్కడీ హృదయంలో కొంచెం జంకు ప్రవేశించింది. ఆమె ప్రక్కని అతడు కూర్చుండి పోయాడు. ఆమెతో ఏదో ప్రసంగంలోకి దిగాలనుకున్నాడు. కాని అతనికి ఒక్కమాట కూడా తోచలేదు. జుట్టు వేళ్ళతో దువ్వుకుంటూ కూర్చున్నాడు. కాని అజంకు, ఆ ఆందోళన అట్టేనేపు అతన్ని బాధించలేదు. ఓడికోస్టాప్ సతి మూర్తిలో ఉన్న ప్రకారం అతన్నికూడా ఆవరించింది. ఒక పాపుగంట గడిచిన తరువాత అతడామెతో, తన తండ్రిని గురించి, పెద తండ్రిని గురించి, పీటర్స్ బర్గ్ లోనూ తన స్వగ్రామంలోనూ తన దినచర్యను గురించి చెప్పడం ప్రారంభించాడు. ఓడికోస్టాప్ సతి ఆ దరంగా వింది; తన చేతిలో విసనకర మూస్తో తెచ్చి కూర్చుంది. ఆమెను నాట్యం చెయ్యమని ఎవరన్నా వచ్చి అడిగినప్పుడూ మాత్రం—అందులో సిట్టికోవ్ రెండు సార్లు అడిగాడు—అతని ప్రసంగానికి అంతరాయం కలుగుతుండేది. ఆమె తిరిగివచ్చి, విసనకర చేతిలోకి తీసుకుని కూర్చునేది. ఆమె ఊపిరయినా తొందరగా తీసుకుంటున్న సూచన కనబడేది కాదు. ఆర్కడీ ఏదో మాట్లాడుతూనే ఉండేవాడు. ఆమె పక్కని కూర్చున్న అంతులేని సంతృప్తి అతని వ్యక్తినంతటి ఆవరించింది—ఆమెతో సంభాషణ, ఆమె కళ్ళను, అందమయిన కనుబొమలనీ, తెలివయిన, గౌరవనీయమయిన ముఖాన్ని చూడగలగడం అతనికి ఒక అపురూపమయిన అనుభూతి. ఆమె చాలా కొద్దిగా మాట్లాడేది, కాని ఆ మాటల్లో లోకపరిజ్ఞానం వెల్లడి అయ్యేది. అప్పుడప్పుడు ఆమె అన్న మాటలనుబట్టి ఆమె రకరకాల అనుభవాలను చవిచూసిందనీ, చాలా విషయాలనుగురించి ఆలోచించిందనీ ఆర్కడీకి అనిపించింది.

“అక్కడ మీతో నిలబడ ఆయన ఎవరు?” ఆమె అతన్ని అడిగింది, “సిట్టికోవ్ మిమ్మల్ని నా దగ్గరకు తీసుకువచ్చినప్పుడు.”

* నాట్యానికి అనుగుణంగా వాయిదే ఒక రకమయిన సంగీతం.

“మీ రతన్ని చూశారా?” ఆర్కడీ అడిగాడు. “అతని ముఖంలో ఒక గొప్పతనం ఉంది కదూ? అతని పేరు బజర్జోవ్, నా స్నేహితుడు.”

“తన స్నేహితుణ్ణి” గురించి ఆర్కడీ వివరించడం ప్రారంభించాడు. అతన్ని గురించి చాలా వివరంగానూ, ఎంతో ఉత్సాహంతోనూ చెప్పడం ప్రారంభించాడు. ఓడికోస్టాప్ సతి అతని వర్ణన అంతా జాగ్రత్తగా వింది ఈలోగా ముజార్కా ఆఖరు కావచ్చింది. ఇంక ఆమె దగ్గరనుంచి విడిపోవలసివస్తుందని ఆర్కడీకి ఎంతో ఆవేదన కలిగింది. ఒక గంటవేపు ఎంత సుఖంగా ఆమెతో గడిపాడు! అంతసేపూ ఆమె తన మీద ఆదరం చూపుతూ కూర్చున్నట్టు, అందుకోసం ఆమెకు తన కృతజ్ఞత చూపవలసి ఉన్నట్టు అతనికి అనిపించింది. .. కాని అల్లాంటిభావాలతో యువహృదయాలు బరువెక్కి ప్రంగిపోవు.

సంగీతం ఆగిపోయింది. “బరికిపోయాం,” అంది ఓడికోస్టాప్ సతి లేస్తూ. “మీరు మా ఇంటికి వస్తానని మాట ఇచ్చారు; మీ స్నేహితుణ్ణి కూడా తీసుకురండి. దేన్నీ నమ్మకుండా ఉండగలిగిన సాహసం గల మనిషిని చూడాలని నాకు కుతూహలంగా ఉంది.”

రాష్ట్రాధికారి, బాధ్యతలవలన బరువెక్కిన ముఖంతో, ఓడికో సతి దగ్గరకు వచ్చి, భోజనం సిద్ధంగా ఉందని చెప్పాడు. ఆమెకు తన చేతిని అందించాడు. ఆమె వెళ్ళిపోతూ ఆర్కడీ వేపు తిరిగి ఒక ఆఖరు చిరునవ్వు ప్రసాదించింది. అతను వినయంగా వంగాడు. ఆమె వెళ్ళిపోతూ ఉంటే చూశాడు. (ఆమె కరీరం ఎంత లావణ్యముతో మెదులుతోంది, ఆ నల్ల పట్టు నిగనిగలతో!) అనుకున్నాడు, “ఈ క్షణంలో అప్పుడే నన్నుమే మరిచి పోయింది,” అని. అతని ఆత్మలో అద్భుతమైన చిన్నతనం ఆవరించింది.

“ఏమిటి?” దగ్గరకు పోగానే బజర్జోవ్ అడిగాడు. “కులాసాగా కాలం గడిపావా? ఒక

పెద్దనుషి ఇప్పుడే ఆమెనుగురించి నాతో అంటున్నాడు. “ఆమె—ఓ! గొడవ! గొడవ! కాని అతను వట్టి గబ్బిలాయి అనుకుంటాను. ఆమె ఎల్లాంటిదని నీ అభిప్రాయం—ఓ! గొడవ! గొడవ!”

“ఆ నిర్వచనం ఏమిటో నాకు బోధపడడం లేదు” ఆర్కడీ సమాధానం చెప్పాడు.

“అబ్బ! ఏమి అమాయకత్వం!”

“అయితే నువ్వన్న పెద్దనుషి అభిప్రాయం నాకు తెలియడం లేదు.

ఓడికోస్టాప్ సతి చాలా ఆకర్షణీయమయిన వ్యక్తి. కాని ఆమె చాలా ముక్తసరిగానూ, ఏమాత్రమూ అవకాశం ఇవ్వకుండానూ ప్రవర్తిస్తుంది. అంచేత...

“నిండుకుండ... నామె త తెలుసు గా,” అన్నాడు బజర్జోవ్. “అదే నిజంగా అల్లాంటి సందర్భంలో ఆకర్షణ చెంచేది. నీకు మంచు గడ్డలంటే ఇష్టమే ననుకుంటాను?”

“అయ్యో! అబ్బ,” ఆర్కడీ గొణిగాడు, “నే నేమీ చెప్పలేను అవిషయంలో. నీతో పరిచయం కలపాలని ఆమెకు ఉందిబ. నిన్ను నాల్గ్ ఇంటికి తీసుకురమ్మండి.”

“న న్నెల్లా నవ్వు వర్ణించి ఉంటావో నేను ఊహించుకోగలను. అయితే ఏంలే, మంచినీ చేశావు. వస్తాను. ఆమె ఎవరయినాసరే—ఈనాటు ప్రదేశాలలో తరుచు కనబడే ఆడనింహ మయినాసరే, కుక్కి జాలాగ ‘అభ్యుదయిస్త్రీ’ అయినాసరే—ఏమయినాసరే, ఆమె భుజాల వంటివి ఈమధ్య ఎప్పుడూ నేను చూడలేదు.”

బజర్జోవ్ భోరణివల్ల ఆర్కడీకి బాధ కలిగింది. కాని బజర్జోవ్ లో సరిగా ఏ తత్వమయితే అతనికి నచ్చలేదో అందుకోసం మాత్రం ఆర్కడీ తనస్నేహితుణ్ణి తప్పవట్టలేదు.

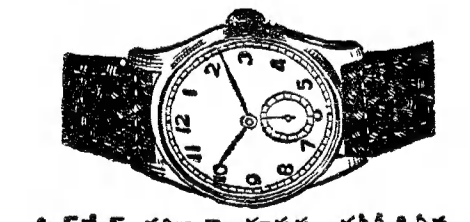
“ఆడవాళ్ళలో భావ స్వాతంత్ర్యం త్రొక్కి నువ్వెందుకు అంగీకరించవు?” అని మెల్లగా అడిగాడు.

“ఏందుకంటే—అబ్బాయి—నేను చూసినంతవరకు ఆ భావస్వాతంత్ర్యం ఉన్న స్త్రీలు భయానకమయిన వ్యక్తులు.”

అంతటితో సంభాషణ ఆగి పోయింది. భోజనం అయిన వెంటనే మిశ్రుత్తిదూ వెళ్ళి పోయారు. వెళ్ళిపోతుంటే కుక్కి సతి కుత్సి తపు నవ్వు నీరసంగా వారిని అనుసరించింది.

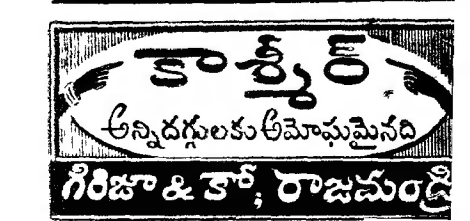
ఇద్దరు మిశ్రులూ ఆమెను ఆరాత్రి పలకరించ నందుకు ఆమె గత్యం చెబ్బి తింది. విందుకు వచ్చినవారందరికంటే ఆఖరు వరకూ ఆమె ఆగింది. తెల్లవారగల్గు నాలుగుగంటలకు ఆమె ఇంకా సిట్టికోవ్ తో పారిసియక్ పద్ధతిని ముజార్కా నాట్యం చేస్తోనే ఉంది. రాష్ట్రాధికారి విందులో ఇది చిట్టచివరి మహాద్దర్శనం.

కాళ్ళు అమర్చి పరీక్షిస్తూ వా. తి. 20/8

విన్ మేడ్. సరిగా టైం చూపును. ప్రతీదీ 5 పట్ల గ్యారంటీ. గుండ్రం లేక చతురంక్రొమియం కేసు. 2 0/8 మేరికం. రు. 25/- ఇల్లవడపు అకారం క్రొమియం కేసు. రు. 30/- రోల్లగోల్డ్ (10 వం. గ్యారంటీ) రు. 55/- 15 రాళ్ల క్రొం కేసు. రు. 88/- 15 రాళ్ల రోల్లగోల్డ్. రు. 75/- రెక్టాంగ్యులర్, చంపుగలది లేక బామ అకారము క్రొమియం కేసు. రు. 42/- మేరికం. రు. 45/- రోల్లగోల్డ్ (10 వం. గ్యారంటీ) రు. 80/- రోల్లగోల్డ్ 15 రాళ్ళు. రు. 58/- అకారం టైంపీసు: ధర రు. 18/-, రు. 22/- పెద్దనై. రు. 25/- పోస్టేజీ ఉచితము. ఏరెండు కొనువారితై నా పోస్టేజీ ఉచితము

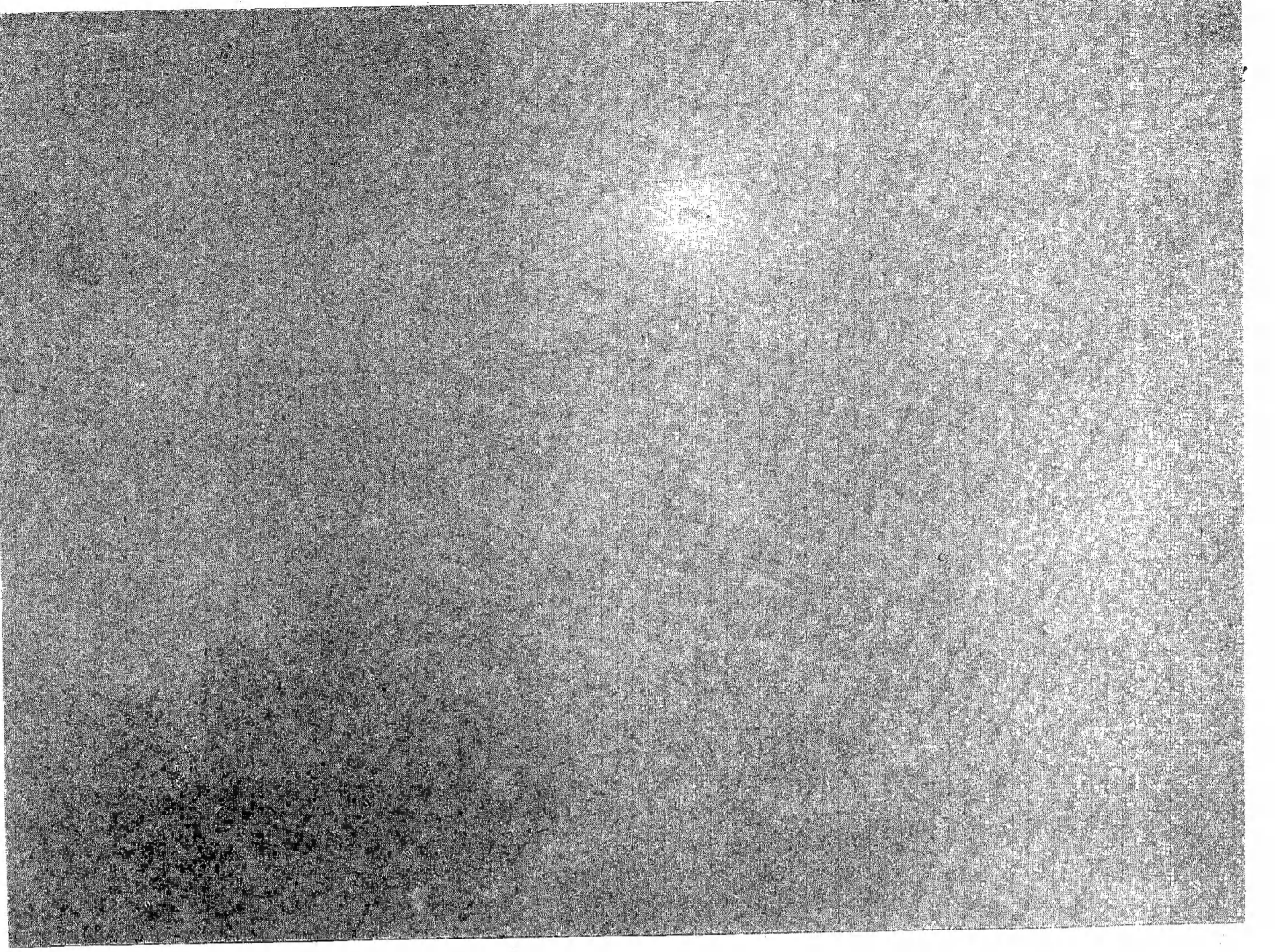
H. DAVID & CO.,
Post Box No. 11424, CALCUTTA

సూర్య గ్రహణ చిత్రాలు

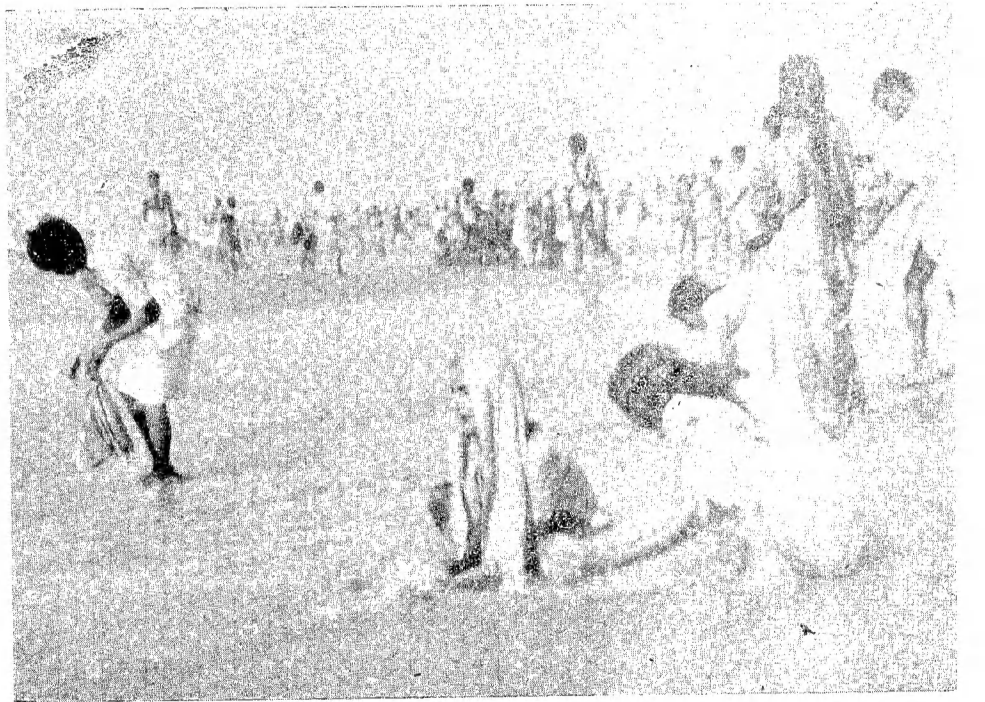
గ్రహణ పూర్వకాలంలో సూర్యభగవానుడికి నమస్కరిస్తున్న భక్తుడు.

బహుళ చంద్రుడు కాదు - గ్రహణగ్రస్త సూర్యభగవానుడు!

గ్రహణ పూర్వకాలంలో తమ పితరులకు తర్పణాలిస్తున్న సుపుత్రులు.

సముద్రస్నానాంతరం పితరులకు సాగరజలసమేత మృత్పిండాలర్పిస్తున్న మహిళలు.

సాగరతరంగాల కభిముఖంగా నడిచి స్నానంచేస్తున్న యవకులు, తరంగాలకు బెడరి ఒక భృథకాయుని సహాయంతో స్నానాదికం అయిందనిపించుకుంటున్న అబలలు.

గ్రహణ పూర్వకాలంలో సముద్రస్నానానికి వడుపున్న ప్రజాసమూహం.

కర్త: కళా ప్రహర
కీ॥ శే॥ కా శీ నా ధు వి నా గేశ్వ రరా వు గారి
ఉ త్కృ స్ట ర చ న

ఆంధ్రవాఙ్మయచరిత్ర

పరిశోత్తపద్ధతిని, సంగ్రహరూపంలో నడిచిన సమగ్రసమీక్ష. వెయ్యేండ్ల వాఙ్మయ చరిత్రకు విశుద్ధదర్పణం.
వాతచరిత్రల సన్నిటిని అవలోదపచేసి, సమన్వయించి శ్రోడికరించిన సిసలయిన చరిత్ర.
శాసనాలలోనూ వాటిలోనూ అవ్యక్తస్వరూపంలో ఉండి ఉండి, సన్నయి ధర్మమా అని ఒక్క ఊపున దివ్యాకారంలో బైట
పడి, నానాటికి నవనవో జ్వలంగా వికసించిన మన వాఙ్మయం పోయిన పలుబోకడలను పోడిమిలో చూపెట్టబడిన ఉత్తమ గ్రంథం.

వెల రు 2-0-0 లు, తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
పోస్టు బాక్సు నం. 212, మదరాసు.

గాంధీ మహాత్ముని

ఆత్మకథ

ప్రథమ సంపుటము

[చతుర్థ ముద్రణము]

శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారి అనువాదము

ఖద్దరు బైండు

వెల రు 5-0-0 లు

తపాలాఛార్జి రూ. 0-9-0 లు.

(ద్వితీయ సంపుటము అచ్చగుచున్నది.)

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు 1.

ఆంధ్రవిజ్ఞానసర్వస్వము

ప్రథమ ద్వితీయ సంపుటములు

ప్రథమ సంపుటమునందు డిమ్మీ ర-వ ఆకృతియంద
పుటలు గలవు. ఇందు 'అ' నుండి 'అధ్వర్య' వరకును గల వివ
గలదు. త్రివర్ణ పటములు ౮, ఇతరపటములు ౧౨గి, వివిధ
ములు ౪౦౦ కలవు.

రెండవ సంపుటమునందు డిమ్మీ ర-వ ఆకృతియంద
లకు మించిన పుటలు కలవు. 'అ' మొదలుకొని 'అశ్వినీ',
గల విషయము గలదు. త్రివర్ణపటములు ౧౦. వానిలో ౨
వతీ స్తూపమునకును ౨ అనాహతమునకును చెందినవియు, ౬
చిత్రపటములును గలవు ఇవిగాక మరి ౫ సాదా దేశపటము
కలవు. ప్రాచీనాంధ్రుల కళాసంపదను వ్యక్తముచేయు అమరా
స్తూపమును గురించిన గొప్ప వ్యాసమునందు అమరావతి శిల్పము
సంబంధించిన హాఫ్ట్ బోర్డు బొమ్మలు రమారమి ౧౦౦ ను,
భూషాదుల వెల్లడించు బొమ్మలు ౫౦ వలకును గలవు. మ
అభినయమును వ్యాసమున భరతశాస్త్రమునందలి వేట
హస్తములను సూచించు బొమ్మలు ౫౨ ను, 'అనాహతము'
పట్టుకొందుల చిత్రములును గలవు. ఇట్లు ఆయా వ్యాస
చెందిన చిత్రములు మొత్తముమీద ౨౫౦కి పైగా నున్నవి.
విషయముల సంఖ్య ౪౦౦ వరకు నుండును. సంపుటము చ
స్వదేశీచర్యముతోడను బంగారు కేఖలతోడను సంపుటికృ
ప్రతిసంపుటమున ౬౦౦ పుటలు యుండును.

ప్రతిసంపుటము వెల రూ. ౧౦.

పోస్టుద్వారా : రూ. ౧-౪-౦.

రైలుద్వారా దగ్గరచోట్లకు ఖర్చులు అ. ౧౨.

మేనేజరు,

ఆంధ్రవిజ్ఞానసర్వస్వ కార్యాలయము

నెం. 7, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.